

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ ANABİLİMDALI
DİNLER TARİHİ BİLİM DALI

NEW AGE HAREKETİ

Hazırlayan
Rumeysa ACAR

Danışman
Prof. Dr. Kenan HAS

Yüksek Lisans Tezi

MAYIS 2019
KAYSERİ

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ ANABİLİMDALI
DİNLER TARİHİ BİLİM DALI

NEW AGE HAREKETİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Hazırlayan
Rumeysa ACAR

Danışman
Prof. Dr. Kenan HAS

MAYIS 2019
KAYSERİ

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Rumeysa Acar

T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Tez Başlığı: **New Age Hareketi**

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Giriş, b) Ana bölümler ve c) Sonuç kısımlarından oluşan toplam ... sayfalık kısmına ilişkin .../.../2018 tarihinde **Turnitin** intihal programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı: % ... dır.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Giriş dahil
- 2- Ana Bölümler dahil
- 3- Sonuç dahil
- 4- Alıntılar dahil/hariç
- 5- Kapak hariç
- 6- Önsöz ve Teşekkür hariç
- 7- İçindekiler hariç
- 8- Kaynakça hariç
- 9- Özet hariç
- 10- Yedi (7) kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez İntihal Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini, aksinin tespit edileceği muhtemel durumlarda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim. .../.../2019

Adı Soyadı : Rumeysa Acar
 Öğrenci No :
 Anabilim Dalı : Felsefe ve Din Bilimleri
 Bilim Dalı : Dinler Tarihi
 Program Adı : Yüksek Lisans

Danışman: Adı/İmza
 Prof. Dr. Kenan HAS

Öğrenci Adı/İmza
 Rumeysa ACAR

YÖNERGEYE UYGUNLUK

“New Age Hareketi” adlı Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi ’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Hazırlayan

Rumeysa ACAR

Danışman

Prof. Dr. Kenan HAS

Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. Abdulvahap TAŞTAN

KABUL ONAY SAYFASI

Prof. Dr. Kenan HAS danışmanlığında Rumeysa ACAR tarafından hazırlanan “**NEW Age Hareketi**” adlı bu çalışma, jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü **Felsefe ve Din Bilimleri** Anabilim Dalında **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

27/07/2019

JÜRİ:

Danışman : Prof. Dr. Kenan HAS

Üye : Prof. Dr. Mustafa ÜNAL

Üye : Dr. Öğr. Üyesi İlber DÖLEK

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 22/07/2019 tarih ve ...30.... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

27/07/2019
Doç. Dr. Kenan GÜLLÜ
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Hristiyanlıkta kilisenin otoritesini ve eski fonksiyonunun kaybetmesinden sonra bu boşluğu genelde Hristiyan kökenli ve doğu kökenli Yeni dini hareketler doldurmaya başlamıştır. Yeni dini hareketler senkretik ve eklektik özellikler göstermektedir. Hristiyan kökenli yeni dini hareketler aynı toplumsal tabandan üyelere sahip olmakla ve geleneksel dinlere karşı kayıtsız tutumlarıyla benzerlikler göstermektedir. Fakat inanç ve öğretileri bakımından özgünlük taşımaktadır. Kendilerini bazen dini bazen ise bilimsel oluşumlar olarak tanımlamaktadırlar. Bu hareketler, yayılma süreçlerinde hedef kitlenin ihtiyaçlarına göre hareket etmektedirler. Aynı zamanda İslam toplumunda da çeşitli vasıtalarla yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır. Din konusunda yeterli bilgiye sahip olmayan insanlar arasında yayılma eğilimi gösteren bu hareketler ciddi bir şekilde inceleme ve araştırmayı hak etmektedir.

Çalışmada bu ihtiyaçtan yola çıkarak son dönemlerde adı sıkça duyulan yoga, meditasyon, reiki, aura, telepati, telekinezi, kozmik enerji gibi vb. kavramların tamamını içerisinde barındıran yeni dini hareketlerden biri olan New Age hareketi üzerinde durulmuştur. Tezimizde öncelikle bu hareketin ortaya çıkış sebeplerini, misyonlarını devamında içerisindeki alt grup olarak isimlendirilebilecek olan grupları ve bu hareketin içerisinde yer alan sistemli bir öğretisi olmasa da içerisinde bireysel olarak kabul edilen temel inanç ve öğretileri incelenmiştir. Sonrasında ise bu hareketin toplumsal değerleri üzerinde durulmuştur. Özellikle günümüzde yaygınlık kazanmaya başlayan alternatif tıp yöntemleri olarak görülen bazı spiritüel yöntem ve tekniklerin üzerinde durulmuştur.

Araştırmamız Giriş ve üç bölümden oluşmaktadır. Tezimizin giriş bölümünde New Age hareketinin içerisinde yer aldığı bir şemsiye kavram olan yeni dini hareketler olgusundan bahsedilmiştir. Yeni dini hareketlerin tarihsel temelleri, ortaya çıkış sebepleri, yaygınlaşma nedenleri ve bu hareketlerin tanımlama problemleri üzerinde durulmuştur.

Birinci bölümde söz konusu sistemin/hareketin ortaya çıktığı Batı toplumlarında tezahür eden tarihi sürecinden, ikinci bölümde New Age hareketinin inanç, ibadet ve törenlerinden ve üçüncü bölümde de New Age hareketi topluluk ve organizasyonlarını, ahlaki düşünce ve hareketlerini ve topluma bakış açılarının üzerinde durduk.

Son olarak tezin yazılması aşamasında yardımlarını ve katkılarını eksik etmeyen tavsiyeleriyle bana yol gösteren ve tezi büyük bir titizlikle inceleyen çok değerli danışman hocam Sayın Prof. Dr. Kenan HAS'a ve arkadaşım Arş. Gör. Esma YILDIZ'a, madden ve manen beni destekleyen, hayatımın her döneminde bana güvenini ve sevgisini eksik etmeyen annem Birgül ACAR'a, babam Kenan ACAR'a, ablam Sümeysa ACAR KURTULUŞ'a ve kardeşim Muhammet Ali ACAR'a, desteğini ve anlayışını esirgemeyen eşim Rıdvan YENİCAN'a teşekkür ederim.

Rumeysa ACAR

KAYSERİ, 2019

NEW AGE HAREKETİ

Rumeysa ACAR

Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Felsefe Ve Din Bilimleri Anabilimdalı Dinler Tarihi Bilim Dalı

Danışman Prof. Dr. Kenan HAS, Temmuz 2019

ÖZET

Yeni dini hareketler, sanayileşmiş batı toplumlarında ortaya çıkmıştır. Yeni dini hareketlerin ortaya çıkması ve gelişmesinde çeşitli faktörler etkili olmuştur. Bu faktörlerden bazıları sekülerleşme, küreselleşme, hazcılık, kayıtsızlık, bireycilik, hızlı değişim ve çoğulculuktur. Yirminci yüzyılda ortaya çıkmış, senkretik ve eklektik özellikler gösteren yeni dini, yarı-dini, spiritüel gruplardan birisi New Age (Yeni Çağ) hareketidir. Belli başlı temayüz etmiş dinlerin aksine belirli bir Tanrı kavramı, kutsal bir metin, coğrafi merkez, peygamber anlayışı, mabed gibi kavramlardan yoksun olan bu hareket daha çok meditasyon, reenkarnasyon, alternatif şifa, psişik deneyim, holistik sağlık, reiki, yoga, kristaller, gibi konulara ilgi duyan alternatif ruhsal alt kültürleri tanımlamakta kullanılır. New Age inancına göre, astrolojik olarak dünyanın Kova çağına girmesiyle dünya genelinde ortaya çıkacak spiritüel uyanış ile barışın geleceğine inanılır.

Anahtar kelimeler: New Age, yeni dini hareketler, yoga, meditasyon, reiki, alternatif şifa.

NEW AGE MOVEMENT

Contact Rumeysa directly Erciyes University Institute of Social Sciences

Department of Philosophy and Religious Sciences A

Advisor Dr. Kenan HAS, July 2019

ABSTRACT

New religious movements emerged in industrialized western societies. Several factors have been influential in the emergence and development of new religious movements. Some of these factors are secularization, globalization, hedonism, indifference, individualism, rapid change and pluralism. The New Age movement, one of the new religious, semi-religious, spiritual groups that emerged in the twentieth century and exhibited syncretic and eclectic features. In contrast to certain religions, the New Age lacks concepts such as a particular concept of God, a sacred text, a geographical center, a conception of the prophet, and a temple. This movement is used to describe alternative psychic subcultures that are interested in subjects such as meditation, reincarnation, alternative healing, psychic experience, holistic health, reiki, yoga, crystals. According to the New Age movement, it is believed that peace will come with the spiritual awakening that will emerge around the world with the astrological world entering the Aquarius Age.

Key words: New Age, new religious movements, yoga, meditation, reiki, alternative healing.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	i
YÖNERGEYE UYGUNLUK	iii
TURNİTİN	iii
KABUL VE ONAY SAYFASI.....	iv
ONAY:.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
NEW AGE HAREKETİ.....	vii
ÖZET.....	vii
ABSTRACT	viii
KISALTMALAR	xii
GİRİŞ	1
I. TEZİN AMACI VE ÖNEMİ	1
II. TEZİN YÖNTEM VE SINIRLILIKLARI	2
III. LİTERATÜR DEĞERLENDİRME	2
A. Yeni Dini Hareketler	2
Yeni Dini Hareketlerin Ortaya Çıkışı	6

I.BÖLÜM

NEW AGE HAREKETİ

1. NEW AGE HAREKETİNİN TARİHİ.....	11
1.1. Hareketin Doğuşu	11
1.2. Gelişmeleri Ve Yayılma Süreçleri	15
1.3. Modern Çağ'da New Age.....	20

II. BÖLÜM

NEW AGE HAREKETİNİN ÖĞRETİLERİ VE İNANÇLARI

1. KUTSAL HİKÂYELER	22
1.1.Binyılcılık	22
2. ÜSTÜN GERÇEKLİK VE İLAHİ VARLIKLAR	24
3. İNSAN DOĞASI VE VAR OLMANIN AMACI	26
4. ACI VE KÖTÜLÜK PROBLEMİ.....	28
4.1. İstrap ve Kayıp.....	28
4.2. Karma	29
6. KUTSAL ZAMANLAR	33
6.1. Zodyak Çağları	33
Zodyak Çağları	34
6.2. Kova Çağı.....	34
7. HERMENÖTİK YENİDEN İNŞA.....	35
8. NEW AGE VE SAĞLIK.....	37
8.1. Çakralar	37
8.2. Ruhsal Rehberlik.....	39
8.3. Sağlık ve Hastalık	41
8.4. Şifa Vermek	43
8.5. Şifa Yöntemleri.....	45
8.5.2. Yoga	48
9. YÜKSEK BENLİK İLETİŞİM YOLLARI	51
9.1. Meditasyon	51
9.2. Rüyalar	52
9.3. Dans.....	55

9.4. İmgeleme	56
11.NEW AGE VE MÜZİK	59

III. BÖLÜM

NEW AGE HAREKETİNİN TOPLULUKLARI VE ETİK

1.TOPLULUK VE ORGANİZASYONLARI	61
2.AHLAKİ DÜŞÜNCE VE HAREKETLERİNİN PRENSİPLERİ	63
3.İNSAN TOPLUMUNA BAKIŞ AÇILARI	65
4. LİDERLERİN GÖREVLERİ	66
SONUÇ	68
KAYNAKÇA	70
ÖZGEÇMİŞ	78

KISALTMALAR

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
UFO	: Unidentified Flying Object (Tanımlanamayan Uçan Nesne)
EKEV	: Erzurum Kültür Eğitim Vakfı
Bkz.	: Bakınız
çev.	: Çeviren
S.	: Sayfa
ss.	: Sayfalar Arası
Eds.	: Editörler
Vb.	: Ve benzeri
Vs.	: Vesaire
Yy.	: Yüzyıl

GİRİŞ

I. TEZİN AMACI VE ÖNEMİ

Dünyada var olan dinlerin hepsinde bölünmeler, ayrışmalar ve muhalif yaklaşımlardan kaynaklanan yeni gruplar ortaya çıkmaktadır. Batı’da 1950 yılında sonra sanayileşmiş toplumlarda “küresel bir olgu” olarak birçok yeni dini hareket ortaya çıkmıştır. Yeni dini hareketler ilk olarak İngiltere’de ortaya çıkmış ama burayla sınırlı kalmamıştır. Kısa sürede Batı Avrupa ve ABD’de de hızla yayılmıştır. Dinin değer kaybedeceği şeklindeki algıların gerçekleşmediğinin bir göstergesi olarak değerlendirilebilecek ve modern çağın ürünü olan yeni dini hareketler, tarihte görülen dini ayrışmalar ve gruplaşmalardan farklıdır. ‘Yeni dini hareketler’ kavramı, teolojik olarak incelenmesi gereken bir olgu biçiminde anlaşılrsa da, ekonomik, teknolojik, siyasal ve kültürel gelişmelerden etkilenecek ortaya çıkan ve toplumu etkileyen bir konudur. Aynı zamanda kendilerini kimi zaman dini kimi zaman bilimsel oluşumlar olarak tanımlamakta ve dolduracağı boşlukları hedef kitlesine göre belirlemektedir.

Günümüzde Moonculuk, Sai Baba, Scientology, Hare Krishna hareketi gibi pek çok yeni dini hareket misyonerlik faaliyetleri göstermektedir. Bunlardan biri de New Age hareketidir. Bu çalışma New Age hareketinin tarihini, genel olarak inanışlarını, ibadetlerini, törenlerini ve topluluklarını tanıtmayı amaçlamaktadır. Hristiyan kökenli yeni dini hareketler aynı toplumsal tabandan üyelere sahip olmakla ve geleneksel dinlere karşı kayıtsız tutumlarıyla benzerlikler göstermektedir. Fakat inanç ve öğretileri bakımından özgünlük taşımaktadır. New Age hareketi diğer hareketler gibi belirli sınırları olan, homojen, tek bir yapıdan veya organizasyonlardan oluşan bir hareket değildir. New Age daha çok sınırları belirsiz, heterojen, eklektik ve senkretik bir yapıya sahip farklı grup ve inanışlara verilen genel bir ifadedir. Bu sebeple çalışmamızda New Age hareketinin temel çıkış noktalarını ve sistematik yapısını genel olarak inceleyeceğiz. Dinler Tarihi ekseninde daha önce New Age hareketiyle ilgili çalışmaların var olmasıyla birlikte detaylı bir çalışma olmamasından dolayı bizi bu çalışmayı yapmaya sevk etmiştir. Tüm bu noktalar ortaya konduğunda konuyu daha iyi anlamak ve derinlemesine yorumlamak bu çalışmanın önemini ortaya koymaktadır.

II. TEZİN YÖNTEM VE SINIRLILIKLARI

Araştırmanın konusunu oluşturan New Age hareketi daha çok bireysel bir dindarlık biçimini benimsemiştir. Her türlü dini doktrin ve ilkelere karşı çıktığı için, New Age hareketi içerisinde yer alan konu başlıkları da birbirinden farklıdır. Bu başlıkların tespiti ve incelenebilmesinin güçlüğünden dolayı tezde New Age hareketinin en fazla yaygınlık kazanan ve çevrede sıklıkla şahit olunan konu başlıkları incelenmiştir.

New Age hareketini daha iyi anlayabilmek için öncelikle bu hareketin de içerisinde yer aldığı yeni dini hareketlerin ortaya çıkış sebepleri ve onların özellikleri ele alınmıştır. Daha sonra bu hareketler içerisinde New Age hareketinin yerini tespit ettikten sonra New Age hareketinin ne olduğu, öğreti ve pratikleri incelenmeye çalışılmıştır.

III. LİTERATÜR DEĞERLENDİRME

New Age hareketi ele alınırken bu hareket içerisinde yer alan öğreti ve pratikler objektif bir şekilde yansıtılmış ve New Age hareketinin otorite olarak kabul ettiği yazarların eserleri incelenmeye çalışılmıştır. Özellikle ilk elden kaynaklara ve kitaplara başvurularak hareketin kendisini nasıl gördüğü ve yansıttığı anlatılmıştır. Bu aşamada özellikle Lorna St. Augbyn'in New Age Yeni Çağ Akımı adlı eseri incelenmiştir. Bununla birlikte New Age hareketi ile ilgili yazılan Türkçe tezler incelenmiştir. New Age hareketi öncelikle ABD ve Avrupa ülkelerinde ortaya çıkıp daha sonra da bu ülkelerde daha fazla yaygınlık kazandığı için bu akımla ilgili Türkçe kaynaklarımız sınırlılık arz etmektedir. Biz de bu sebeple çoğunlukla İngilizce olarak yazılmış olan kaynaklara ve internet sitelerine erişim sağlayarak New Age hareketinin ne olduğunu ve diğer yeni dini hareketler arasında nasıl bir yer teşkil ettiğini tespit etmeye ve anlamaya çalıştık.

A. Yeni Dini Hareketler

Yeni dini hareketler 1950'lerden sonra ortaya çıkmış, 1970'lerden itibaren de insanlar tarafından ilgi görmeye başlamıştır. Yeni dini hareketler kavramı farklı bir inanış, farklı bir ruhi ve felsefi yaşantı vaat eden gruplar için kullanılmaktadır. Söz konusu yeni dini hareketleri, dini duyguların yeni ifade şekli olarak tanımlamak mümkündür.¹

¹Mehmet Ali **Kirman**, *Yeni Dini Hareketler: Tanım ve Kapsam. Yeni Dini Hareketler: Tarihsel, Teorik ve Pratik Boyutlarıyla*, eds. Süleyman Turan & Faruk Sancar, İstanbul: Açılım Kitap, 2014, s.14.

Yeni dini hareketler yeni dinler, mezhep(sekt), kült², zararlı örgütler, yeni dini akımlar, gençlik dinleri gibi çok çeşitli kavramlar ile ifade edilmeye çalışılmıştır. Türkiye’de ise bu hareketler için yaygın olarak kıyamet tarikatları, milenyum tarikatları, kült grupları ve yeni dini hareketler gibi çeşitli kavramlar kullanılmaktadır.³ Yapılan bu tanımlamalardan her biri, yeni dini hareketler kavramının belirli yönlerini yansıtmakla birlikte, birtakım eksik kalan yönlerinin de bulunduğu söylenmektedir. Bu hareketler ile ilgili yapılan tanımlamaları genel olarak dini kesimlerin yaptığı “teolojik tanımlamalar” ve akademisyenlerin yaptığı “bilimsel tanımlamalar” olarak iki ana başlık altında toplamak mümkündür.⁴

Teolojik tanımlamalarda yeni dini hareketler kavramı yerine daha çok “kült” kavramı kullanılmaktadır. Kullanılan kült kavramına ilişkin inanç eksenli yapılan tanımlarda daha çok zararlı, yargılayıcı ve aşağılayıcı gibi ifadeler kullanılarak tanımlamalar yapılmıştır. Yeni dini hareketlerin olumsuz yönlerine atıf yapan bu tanımlamalar gizlilik, dolandırıcılık, hilekârlık, otoriter liderlik, beyin yıkama yöntemini kullanma, heterodoks⁵ ve sapkın birer kült olma gibi özelliklerle nitelendirilmiştir. Bu şekildeki olumsuz nitelendirmelerin de ötesinde uyuşturucu ticareti, silah kaçakçılığı, siyasi entrika, çocuklara tecavüz, intihara ve ölüme teşvik etme gibi işlere de bulaştıkları ifade edilmektedir.⁶

Akademisyenler bilimsel tanımlama yaparken ‘kült’ kavramının yerine, nesnel bir kavram olan ‘yeni dini hareketler’ kavramını kullanmışlardır. Teolojik tanımlamalarda kullanılan kült kavramının daha çok yanlı ve öznel bir kavram olduğunu düşünmeleridir. Bu ise sosyal bilimlerin değer yargılarına uzak olma ilkesine ters

² **Kült:** Dinler tarihi açısından kült kavramı, toplumda yaygın olarak kabul gören, kurumsallaşmış Ortodoks dini gruplardan ayrı olarak farklı bir takım inançlar ve ibadetleri benimseyen insanların bir araya gelmesiyle oluşan grupları ifade etmektedir. Psikologlar kült kavramını hayata bakışını ve hayat tarzını değiştiren grup veya gruplar olarak tanımlamaktadır. Sosyologların tanımına bakacak olursak onlar belli başlı var olan bir toplumun normlarına uymayan aykırı grup veya gruplar olarak tanımlarlar. Bu grupların teolojik tanımlama karşılığı “kült”, daha objektif tanımlama karşılığı “yeni dini hareketler”dir. Kült ile Sekt kavramının arasındaki fark; kültler, mezheplere benzer fakat toplumdaki baskın dini gelenekten kırılmayı ifade eder. Bkz: Abdullah **Sevgi**, *Yeni Dini Akımların Temel Görüşleri ve İslam*, Madde Yayınları, Van, 2011, s.23. ve Özlem Uluç, “Yeni Dini Hareketler”, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006, s. 101.

³ Sevgi, s. 21.

⁴ Kirman, *Yeni Dini Hareketler*, s.17.

⁵ **Heterodoks:** Var olan dini inanç ve uygulamalara tezat teşkil eden, akılla izah edilemeyen batıl, hurafe gibi kavramlarla tanımlanan inanç ve davranışlara denir. Bkz: Faruk **Karaca**, “Heteredoks İnanç ve Davranışlar Ölçeği Üzerine Bir Deneme”, *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Hakemli Dergi* 15/2001. s. 147.

⁶ Kirman, *Yeni Dini Hareketler*, s.15.

düşmektedir. Akademik tanımlamalarda bu hareketlerin “yeni” sıfatıyla ifade edilmesinin temel nedeni geçmişte var olan hareketlere gönderme yapmaktır. Zaten bu hareketlerin hepsi II. Dünya Savaşı sonrası ortaya çıkmıştır.⁷ Bu hareketler yeni de olsa geçmiş ile olan bağlardan tamamen kopuk olmamakla birlikte farklı yeniliklere de sahiptirler. Örneğin New Age hareketi, eskinin ruhçu öğretilerinden ve doğu felsefelerinden izler taşımaktadır. Bu hareketlerin dini olarak tanımlanmalarının nedeni ise üyelerine hayatın anlamı ve eşyanın tabiatı gibi en temel sorulara cevaplar sunmalarıdır. Bununla birlikte üyelerine aşkın bilgi, ruhi dinginlik ve iç huzura erme, öz benliğini ortaya çıkarma, manevi yönden olgunlaşma ve gelişme gibi elde edilmek istenen yüksek gayeler için aracı ve imkânlar da sağlamalarıdır.⁸

Yeni dini hareketler, inanç öğretileri ve temsil ettikleri dini konum bakımından çeşitli şekillerde gruplandırılmaktadır. Din sosyoloğu Roy Wallis, Yeni dini hareketler dünyayı reddedenler, dünyayı tasdik edenler ve dünya ile uzlaşanlar olarak üç kısımda değerlendirmiştir.⁹

1. **Dünyayı reddeden gruplar**, diğer gruplara göre daha dindardır. Seküler yapılanmayı reddeder ve net bir Tanrı kavramına sahiptir. Guru¹⁰, peygamber ya da onları takip eden kişilere hizmet ön plandadır. Kutsal sayılan ilah ve mabutlara bağlılığı belirten ibadet şekilleri ve katı ahlaki prensipleri vardır. Gruba üye kazandırmak akımın özelliklerindendir. Bu grup üyeleri birbirine bağlıdır ve sıcak bir ortam söz konusudur. Wallis’e göre Hare Krishna ve Moonculuk bu grupta yer alır.¹¹
2. **Dünyayı tasdik eden gruplar**, geleneksel olarak dinle özdeşleşen özelliklerin çoğuna sahip değildirler. Herhangi bir ibadet yerleri ve toplu ibadet anlayışları olmayabilir. Dünyadan bağlarını koparmadan insanlara, fiziki, zihni ve ruhi

⁷ Kirman, *Yeni Dini Hareketler*, s.17.

⁸ Sevgi, s. 27.

⁹ Ali Köse, *Milenyum Tarikatları: Batı'da Yeni Dini Akımlar*, Timaş Yayınları, İstanbul, 2017. s. 22.

¹⁰ **Guru**: Guru sıfatı, doğüstü varlıklar ya da kutsal kabul edilen varlıklarla iletişime geçtiğine inanılan kişiye verilen addır. Gurunun, tanrısal sırların gizemine ve kurtuluş hakkındaki bilgiye sahip olduğuna inanılır. Gurunun sözleri inanan bir kişinin zihnini aydınlatır ve onun kalbini arındırır. Dolayısıyla guru inanan kişinin manevi mükemmelliğe ulaşmasını sağlar. Guruya saygı, itaat ve teslimiyet tam olmalıdır. Gurunun otoritesi, kast geleneği, törensel eğitim ve aynı zamanda kişiyi etkileme gücünde yatar. Bazı gurular laik bir eğitime sahip değil bazıları okuma yazma bilmez. Fakat hepsi, öğrencilere yardım etmede iyi bir etki bırakacak belirgin bir yeteneğe sahiptirler ve kendi tinsel deneyimleriyle bilgiyi edinirler. Bkz: Mariasusai **Dhavamony**, “Arabuluculuk ve Kutsalın Uzmanları”, çev: Fuat Aydın, *Usul İslam Araştırmaları*, s. 157. Kim **Knott**, *Hinduizm’in ABC’si*, çev: Medet Yolal, Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 2000, s. 44.

¹¹ Köse, s.22.

potansiyellerini açma ve kullanma tekniklerini öğretme iddiasındadırlar. Herhangi bir ahlaki sistemleri olmamakla birlikte akımlara katılan bireylerin inançları bireyseldir. Dünyayı reddeden grupların aksine sosyal düzeni adaletsiz, toplumu da Tanrı'dan uzaklaşmış olarak görmezler. Transandantal Meditasyon¹² ve New Age bu gruplara örnek olarak verilebilir.¹³

3. **Dünya ile uzlaşan gruplar** ise manevi ile dünyevi olan arasında bir ayrım yaparlar. Dini sosyal bir mesele olarak yorumlamak yerine daha çok içsel hayatı canlandıran bir hareket olarak yorumlanır. Hayatın nasıl yaşanması gerektiğine dair fazla görüş beyan etmemekle birlikte, biraz dini atmosferde yaşamayı uygun görürler. Çağımız insanının manevi dünyasında bir eksiklik olduğunu düşünürler. Neo- Pentecastalism ve Charismatic Renewal Movement bu gruba örnek olarak verilebilir.¹⁴

Yeni dini hareketlerin, dini organizasyonları ve uygulamaları Senkretik/Uzlaştırmacı¹⁵ ve Eklektik/Seçmeci¹⁶ bir yapı arz etmektedir.¹⁷ Bu hareketlerin ahlaki ilkeleri vardır. Dine rasyonel yaklaşımı reddeder ve lider, otoriter ve karizmatik bir özelliğe sahiptir. Üyeler lidere kayıtsız bir teslimiyetle bağlıdırlar. Kıyametten evvel barış ve selametın hüküm süreceği bin yıllık devre olarak adlandırılan Milenyum/binyılcılık/altın çağ

¹² **Transandantal Meditasyon:** Hint kökenli yeni dini hareketlerden biridir. Hinduizm'in inanç ve öğretilerinin basitleştirilmiş halidir. Basitleştirilmekteki amaç ise Batılıların bu inanç ve öğretileri anlamada kolaylık olması içindir. Transandantal meditasyon Guru Dev tarafından geliştirilmiş bir meditasyon tekniğidir. Bu tekniği 1959 yılında fizikçi Maharishi Mahesh Yogi Batıya taşımıştır. Transandantal Meditasyon 'un amacı; insanın hayattaki başarısının temeli olana potansiyel enerjinin ve zekânın, derinlerde gizlendiği düşüncesi ile onu ortaya çıkartıp kişiyi rahatlatmaktır. Hareketin en önemli sözlerinden biri: "insanların meditasyon uygulaması halinde var olan sosyal sorunların tamamen ortadan kalkacağı" inancıdır. Meditasyon ile birlikte kişi olumsuz olan bütün negatif enerjilerden uzaklaşacağına inanılır. Dolayısıyla bunun sonucunda daha mutlu daha sağlıklı daha enerjik bir yaşam sürüleceğine inanılır. Transandantal Meditasyona katılan kişilerin herhangi bir özel giyim şekli yoktur. Meditasyon yapmak isteyen kişinin hangi dine mensup olduğu ya da herhangi bir dine inanmaması sorun teşkil etmez. Her din, kültür, yaş ve eğitim seviyesinden bireyler meditasyonu gerçekleştirebilir. Bkz: Köse, s.168.

¹³ Köse, s. 22.

¹⁴ Köse, s. 22.

¹⁵ **Senkretizm:** Birbirinden farklı düşünce, öğreti ve inanışları kaynaştırmaya çalışan felsefe sistemi için kullanılan bir kavramdır. Farklı sebeplerden dolayı birada yaşayan insanların dini ve kültürel geleneklerinde görülen unsurların temel özelliklerinin kaybetmeden tek bir unsur içinde kaynaşması sonucunda oluşan yeni kültürel yapıları ve gelenekleri ifade eden kavrama denir. Bkz: Sevgi, s.56.

¹⁶ **Eklektizm:** Farklı ekol ve geleneklerden çeşitli öğretileri seçme ve bunları bir araya getirerek bir din veya felsefi sistem oluşturma, farklı düşünceleri tek bir çatı altında toplama yöntemi, muhtelif ve hatta birbirine zıt düşünceleri bir araya getirerek yeni bir felsefi sistem ortaya koymaya denir. Bkz: Sevgi, s. 56.

¹⁷ Süleyman Turan ve Faruk Sancar, *Yeni Dini Hareketler, Tarihsel, Teorik Ve Pratik Boyutları*, Giriş, İstanbul, Açılım Kitap, 2014, 10.

üzerine vurgu vardır. Üyeler hareketin kurallarını tenkit etme hakkına sahip değildir. Yeni üye kazanmak için misyonerliği bir görev olarak kabul ederler.¹⁸

Yeni dini hareketlerin kurtuluş düşüncesi büyük dinlerdekinden ayrıdır. Bu gruplar genel olarak sağlıklı hayat, uzun ömür, mutluluk, başarı ve ölümsüzlük/Tanrılık gibi idealleri gerçekleştirmeyi hedef ve kurtuluş olarak kabul etmektedirler. Bu hareketler taraftarlarına kısa yoldan kurtuluşa ulaştıracağını iddia ettikleri birtakım bilgiler sunmaktadır. Genellikle kendilerini geleneksel dinlerden ayırır ve soylarındaki ana dinlerin bir mezhebi veya tarikatı olarak anılmak istemezler. Bu durumu küçültücü, ayırıcı ve sınırlandırıcı olarak değerlendirirler.¹⁹

Son olarak Ali Köse, Batı'daki yeni dini hareketleri, var olan dini yapıya uygun ve aykırı olanlar şeklinde ikiye ayırmaktadır. Birinci grupta Hristiyanlığın kendi içerisindeki akımlar yer alırken, ikinci grup Doğu'dan gelen akımları kapsamaktadır.²⁰ Çalışmamız birinci grupta yer alan New Age hareketi olacaktır.

Yeni Dini Hareketlerin Ortaya Çıkışı

20.yy bilim ve teknolojide olduğu gibi, din alanında da hızlı gelişme ve değişmelerin yaşandığı bir devir olmuştur. Özellikle bu asırda ortaya çıkan dini hareketler, var olan dünya dinlerine sanki meydan okumaktadır.²¹ Yeni dini hareketler, sanayileşmiş Batılı toplumlarda “küresel bir olgu olarak” ortaya çıkmıştır.²² 1960'lı yıllardan itibaren özellikle gençler arasında yayılmaya başlayan,²³ söylemlerinde gizemli özellikler taşıyan kapalı hareketlerdir.²⁴ Daha sonra 1970'lerin başından itibaren de akademik çevrede önem kazanmıştır.²⁵ Yeni dini hareketler kavramı sosyal bilimciler tarafından, 1980'lerde pek etkisini göstermeyen fakat son yıllarda tekrar canlanan maneviyat arayışlarını ifade etmek içinde kullanılmıştır.²⁶ Belirttiğimiz gibi başlangıçta İngiltere'ye özgü olarak algılanmış fakat kısa zamanda Batı Avrupa ve ABD'de de hızla

¹⁸ Sevgi, s. 24.

¹⁹ Ali Rafet **Özkan**, *Yeni Dini Hareketlerin Ortaya Çıkış Sebepleri ve Temel Karakteristikleri, Yeni Dini Hareketler: Tarihsel, Teorik ve Pratik Boyutlarıyla*, eds. Süleyman Turan & Faruk Sancar, İstanbul: Açılım Kitap, 2014, 32.

²⁰ Köse, s. 16.

²¹ Mustafa **Bıyık**, “Yeni Dünya Düzenine Küresel Bir Din Modeli: Moonculuk, Millel ve Nihal İnanc”, *Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi*, 1, 2003, s. 93.

²² Kirman, *Yeni Dini Hareketler*, s.13.

²³ Sevgi, s. 21.

²⁴ Adem **Efe**, “Küreselleşme: Yeni Dini Hareketler ve İnternet”, *Uluslararası Davraz Kongresi, Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*, Isparta, 24–27 Eylül, 2009, s. 4.

²⁵ Kirman, *Yeni Dini Hareketler*, s.17.

²⁶ Uluç, 76.

yayılmıştır. Yeni dini hareketlerin ortaya çıkması ve gelişmesinde çeşitli nedenler etkili olmuştur. Bu faktörlerden bazıları sekülerleşme, küreselleşme²⁷, hedonizm/hazcılık²⁸, kayıtsızlık, bireycilik ve hızlı değişimdir.²⁹

Aynı zamanda, teknoloji ve bilimin ilerlemesi ile modern dünyanın en önemli özelliği haline gelen “bireysellik” kişiyi toplumdan soyutlamıştır. Aynı zamanda 18. yüzyılda endüstrileşmenin neden olduğu ve şehirde yaşamayı gerektiren modernleşme ile birlikte Batı’nın kültürel yapısı değişmeye başlamış ve var olan inanç ve değerler zedelenmeye başlamıştır. Bu süreçte kültürel değişim, ekonomik büyüme kaçınılmaz bir hal almış ve Hristiyanlık modernleşme karşısında ahlaki değerlerini kaybeden taraf olmuştur. Din sosyologlarının da belirttiği gibi artık dinin toplumda etkisini gösteren ahlaki kontrol azalmış, sekülerleşme ile birlikte yerini mekanik ve bürokratik araçlara bırakmıştır.³⁰

Sekülerleşme/Dünyevileşme; doğaüstü güçlerden veya kutsaldan uzaklaşma yönünde gerçekleşen bir eğilimdir. Toplumsal açıdan ele alındığında dinin günlük hayatta her geçen gün etkisini kaybetmesi, bilimin ve aklın egemen olmasını ifade eder.³¹ Sekülerleşmenin etkisiyle kilise artık insanların sadece işleri olduğu zaman gittikleri bir yer gibi algılanmaya başlanmıştır.³² İnsan aklı, dinin güdümünden kurtulmuş ve bağımsızlık için gayret etmiştir.³³

²⁷ **Küreselleşme:** Dünyanın küçülmesi, siyasetin, ekonominin, bilimin, hukukun ve kültür alanlarının ülkeler arasında birbirlerine bağımlı hale gelmesidir. Küreselleşme, dünyanın herhangi bir yerindeki toplumda yaşanan bir olayın başka toplumları etkilediği ve karşılıklı bağımlılığın giderek arttığı bir süreci ifade etmektedir. Küreselleşmenin din üzerindeki etkisi ise teknolojinin yayılmasıyla birlikte var olan dinlerin dünya genelinde yayılıp tanınmasına neden olmuştur. Bu sebepten dolayı dinin ortadan kalkacağı düşünülmüş ama bunun yerine dinlerin kendi bilgilerini hem kendi taraftarlarına hem de farklı bir dine mensup olan bireylere yayma imkânı doğmuştur. Küreselleşme ile birlikte dinde bazı değişimler zorunlu hale gelmiş, dinler arası gelişmeler gerçekleşmiş ve dini çoğulculuğa zemin hazırlamıştır. Böylelikle farklı kültürlerin küçülen daralan dünyada birbirleriyle iletişimleri artmıştır. Bilgi ve kültür alışverişi sırasında bazen bilerek bazen de bilmeden var olan toplumlar birbirlerinin din anlayışını ve kültürünü almışlardır. Bkz: Sevgi, s. 44, İhsan Çapanoğlu, “Küreselleşme, kültür ve Din”, *AÜİFD, XLIX-2*, Ankara, 2008, s. 154. ve Sakine Ak, “Yeni Dini Akımlar bağlamında Dünya Kardeşlik Birliği Mevlana Yüce Vakfı Örneği”, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 2008, s. 15.

²⁸ **Hedonizm:** Hazcılık demektir. Bu öğretiye göre haz veren her şey iyi, acı veren her şey kötüdür. Ahlakın tek ilkesi hazı aramak acıdan sakınmaktır. Kişinin hayattaki amacı tüm hazları ve zevkleri tatmak ve bunlara sürekli sahip olabilmek için tüm varlığını haz ve zevke adamaktır. Yeni dini hareketlerin bazıları hazı tabii olarak yararcılığın ve bireyin mutluluğunun öncüsü yapmışlardır. Bkz: Sevgi, s.79.

²⁹ Özkan, *Yeni Dini Hareketlerin Ortaya Çıkış Sebepleri*, s.38.

³⁰ Köse, s. 16.

³¹ Sevgi, s. 47.

³² Köse, s.16.

³³ Özkan, *Yeni Dini Hareketlerin Ortaya Çıkış Sebepleri*, s.31.

I.BÖLÜM

NEW AGE HAREKETİ

New Age kavramı Astrolojiden gelmektedir ve sözlük anlamı olarak “yeni çağ” anlamına gelmekle birlikte özel olarak da “kova burcu” anlamına gelmektedir.³⁴ New Age, uyum ve aydınlanma ile örneklenen yeni bir çağın yaratılması için bir coşkuyu paylaşan farklı grupların örgütlenmesini tanımlamak için kullanılan bir şemsiye terimidir.³⁵ Başka bir ifadeyle New Age, ruhsal kökenli bilgilerden modern bilimsel yaklaşımlara, kadim ezoterik/gizemli³⁶ öğretilerden modern çağın ruhsal yaşam uygulamalarına dek uzanan geniş bir bilgi birikiminin sonucunda şekillenmiş esnek ve yenilenmeye açık, sınırları kesin olarak çizilemeyen bir dünya görüşüdür.³⁷ New Age, seküler ve materyalist anlayışlara sahip olmanın yanı sıra mevcut dinlere de alternatif olarak ortaya çıkmış, çağdaş bir yaklaşımdır. Belli bir düşüncüyü temsil etmez, kendilerini de dini olarak nitelendirmezler.³⁸ New Age, bir dinden çok ‘kült’ olarak tanımlanmaktadır.³⁹

New Age hareketi eklektik ve senkretik bir hareket olduğu için diğer dini öğretilerden ve felsefelerden birçok uygulamayı içinde barındıran düşünce sistemlerinin bir derlemesidir.⁴⁰ Üç ana dinin (Hristiyanlık, Müslümanlık ve Yahudilik) inanç ve pratikleri ile diğer bazı inanç ve uygulamalar (mistisizm⁴¹, okültizm⁴² vb.) iç içedir.

³⁴ Ali Rafet **Özkan**, “Teosofi ve Yeni Çağ Hareketi” *Dinler Tarihi Araştırmaları I*, Ankara,1998 (*Sempozyum*; 8-9 Kasım 1996), s.205.

³⁵ Overview, www.patheos.com/library/new-age (20 Eylül 2018)

³⁶ **Ezoterizm**: Kelime karşılığı batıniliktir. Yalnızca belli bir grup tarafından anlaşılabilen, ilkelerin sadece seçilmiş öğrencilere öğretilmesi gerektiğini savunan bir mezheptir. Bu durum gizliliği zorunlu kılmıştır. Ezoterik bilgiler mürşitler sayesinde öğrencilere aktarılır. Dersleri tamamlayan öğrenciler daha sonra mürşit olabilmektedir. Günümüzdeki ezoterik gruplar, doğu meditasyonu, yoga-zen ve reiki gibi eğitim ve şifa teknikleri, geleceği görme teknikleri gibi tekniklerle önemli güç elde etmektedirler. Bkz: Orhan **Hançerlioğlu**, *Felsefe Sözlüğü*, İstanbul, 1979, s. 200. Sevgi, s. 60.

³⁷ Lorna St. **Augbyn**, “New Age” *Yeni Dini Akımı*, çev. Nuray Mines-Ercan Arısoy, Ege Meta Yayınları, İzmir 1998, s.7.

³⁸ Ramazan **Biçer**, “Heretik Bir New Age Tarikatı Dünya Kardeşlik Birliği Mevlana Yüce Vakfı” *Ekev Akademi Dergisi*, Yıl:10 Sayı:29 (Güz 2006) s.28.

³⁹ Ak, s.6.

⁴⁰ New Age Movement, New Age or Old Occult?

<http://www.rapidnet.com/~jbeard/bdm/Cults/newage.htm> (20 Eylül 2018)

⁴¹ **Mistizm**: Grekçe sır" anlamına gelen musterion kelimesinden türetilmiştir. İnsanın görünen nesnelerin ardındaki gerçekliği, sonsuzluk ve birliğe ulaşma yönündeki ruhi tecrübesi ve bu tecrübeyi ifade eden doktrine denir. Bireyin ruhi tecrübesiyle bilenmeyeni ortaya çıkarmaya çalışmasına denir. Var olan

Bununla birlikte Neopaganizm⁴³, Şamanizm⁴⁴ ve Okültizmin mistik geleneklerinden ihtiyacı olanları alıp kendi inanışlarının temelini oluşturmuştur.⁴⁵

New Age düşüncesinin odak noktasını ortaya koyan ana ifadeler, “iyi hisler”, “ahlakî görecelik” ve “çoğulculuk” (evrensel hoşgörü) tur.⁴⁶ Hem kendilerini hem de daha geniş bir ifadeyle dünyayı dönüştürmek için kanal oluşturma⁴⁷, kristal iş ve alternatif tıp (akupunktur, şifalı bitkiler, homeopati⁴⁸ vb.), astral seyahat⁴⁹ gibi çeşitli dini

hakikat problemine akli ve daha çok sezgiye dayalı melekelerle özel biçimde yaklaşma olarak tanımlanır. Detaylı bilgi için Bkz: İlhan **Kutlu**, “Mistisizm” Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, C, 2005, s. 188.

⁴² **Okültizm:** Kelime olarak “gizli bilim, gizlilik” anlamına gelmektedir. Okült (gizli, kapalı, bilinmeyen şey) çalışmalarda eski geleneklerin öğrenilmesi ve öğretilmesi amaçlanmıştır. Özellikle tek tanrı fikri, tekrar doğuş ve tekâmül süreci konuları üzerinde durur. Astroloji, Ufoloji, Teosofi gibi dinler bu kategoride anılır. Ülkemizde okültik akımlar meditasyon, büyü, rüya tabiri, astroloji vs. adı altında canlılığını devam ettirmektedir. Bkz: Sevgi, s. 59.

⁴³ **Neopaganizm:** Yeni putperestlik anlamına gelmektedir. B aşta ABD, Kuzey Amerika ve Avrupa ülkelerinde ortaya çıkmaya başlayan akıma verilen isimdir. Genel olarak neopaganizm inancı, var olan dinlere karşı gelmekte, var olan inanç ve öğretileri yeniden şekillendirmekte, doğa merkezli inançları ve özgürlükçü düşünceleri benimsemektedir. Çoktanrıcılığı, Şamanizm’i, sihir büyü kültlerini benimseyen eklektik bir din görünümündedir. Devamı için Bkz: Uysal, s.27.

⁴⁴ **Şamanizm:** Milattan önceki yıllardan günümüze kadar olan süreçte Türklerin ve çevrelerindeki toplulukların, şaman veya kam adı verilen din adamları tarafından gerçekleştirilen inanç ve uygulamalara verilen addır. Şamanizm’in öğretileri, Sibirya ve Orta Asya çevrelerinde yaygın olarak görülmüş devamında Kuzey ve Güney Afrika’da, Endonezya’da, Avustralya yerlilerinde, Güneydoğu Asya, Tibet, Japonya, Çin de görülmüştür. Şamanizm sadece belirli insanlarla sınırlı kalmayıp bütün toplumu ilgilendiren bir olgudur. Şaman; ayin ve törenleri yapan, hekim, psikolog, yetkin bir sanatçı görevini üstlenmektedir. Aynı zamanda Tanrıların dış sesi yani sözcüsü ve siyasal bir planlamacı niteliği taşır. Hepsinin yanı sıra şaman; sihirbaz, rahip, ruhlardan esinlenen adam anlamlarına da gelmektedir. Şamanizm’in New Age hareketiyle arasında benzerlik vardır. Şamanizm de şamanın tanrı veya ruhlarla iletişime geçmesi New Age inananlarının da ruhsal rehberlerden bilgi almasına benzerdir. Bkz: Yaşar **Çoruhlu**, *Türk Mitolojisinin Ana hatları*, Kabalcı Yayınevi, 2000, s. 15., Nevill **Drury**, *Şamanizm*, Çev: Erkan Şimşek, Okyanus Yayınları, İstanbul, 1996, s. 35., Michel **Perin**, *Şamanizm*, Çev: Bülent Arıbaş, İletişim Yayıncılık, İstanbul, 2003. s. 11. Fuzuli **Bayat**, *Ana Hatlarıyla Türk Şamanlığı*, Ötüken Neşriyat Aş, 2015. s. 133. ve Emre Uysal, “20. Yüzyıl New Age Akımı Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz”, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adana, 2015, s. 37.

⁴⁵ Cüneyd Aydın, “İnsanın Anlam Arayışı ile Yeni Çağ İnanışları Arasındaki İlişki”, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Samsun, 2015, s.56.

⁴⁶ New Age: A Collection of Thought Systems, <https://www.allaboutspirituality.org/new-age.htm> (20 Eylül 2018)

⁴⁷ **Kanal Oluşturma:** Kanal oluşturma New Age hareketinin en belirgin özelliklerinden biridir. Kanal oluşturma, ruhlar dünyası ya da başka gezegenlerden yardım almak amacıyla ‘rehber’ ya da ‘varlıklar ile iletişime geçmektir. Bkz: Ak, s.6.

⁴⁸ **Homeopati:** Alternatif ve tamamlayıcı tıp uygulamaları içerisinde bulunan “Homeopati” belli yasalara ve ilkelere dayalı bir yöntemdir. 1796 yılında Alman Doktor Samuel Hahnemann tarafından gerçekleştirilmiştir. Homeopati terimi; Yunanca “Homoios” (Benzer) ve “Pathos” (Hastalık) kelimelerinin birleşmesinden meydana gelir; “Benzeri benzer ile tedavi etmek” anlamına gelmektedir. Homeopatinin özünü oluşturan bu ilkenin anlamı şudur: Bir madde sağlıklı bir insana verildikten sonra bireyde hangi hastalığa benzer bir belirti meydana gelirse eğer, gerçekten o hastalığa yakalınmış kişiler bu madde ile tedavi edilebilir. Homeopatik ilacın düşük dozda olması ve tek bir ilaç kullanılması da homeopatinin diğer iki ilkesini oluşturmaktadır. Detaylı bilgi için Bkz: Alis Özçakır ve Fatma Oflu Doğan, “Homeopatiye Genel Bakış ve Akıldaki Sorular”, Turkish Family Physician, Yıl: 2013 Cilt: 4 Sayı:1 s.2.

uygulamaları kullanan esnek bir gruptur.⁵⁰ New Age hareketi insanın akılla bilinmeyen yapısını araştırmaktadır. Genel olarak hedefi ise tüm insanlığın birlik ve barışını sağlamaya çalışmaktır. Aynı zamanda gelişim sürecinde evrensel yasaları ve ruhsal gereklilikleri kendine amaç edinen bir yaklaşımdır.⁵¹

Var olan dinlerin aksine belirli bir Tanrı kavramı, mabedi⁵², kurucusu, ortak bir merkezi⁵³ ve kutsal bir metni yoktur.⁵⁴ Bu hareket çeşitli kaynaklardan beslenerek ortaya çıkmıştır.⁵⁵ New Age inancına göre 21. yüzyıl da tüm insanlık büyük ve köklü değişimler yaşayacaktır.⁵⁶ Bu değişimi sağlayacak şey ise bilgidir. Bilgiden kasıt, kişinin iç gelişimini sağlayan, bütün sınırlandırmaların dışında, özgürleştirici olmasıdır. Bu bilgiye sahip olmak için gelecek olan çağa hazırlık yapmak gerekmektedir. Hazırlıktan kastedilen ise, sahip olunan inançlar ile ilişkilerin gevşetilmesi ve inançlara şüphe ile bakmaktır. Genel olarak New Age hareketinin insanlardan isteği inançlarından vazgeçmeleridir.⁵⁷ Bu toplulukta net sınırlar olmasa da, bazı ortak temalar hareketi birleştirmektedir. Yeni Çağın gelişinin, açlığın, yoksulluğun, hastalıkların, ırkçılığın, cinsiyet ayrımcılığının ve savaşın ortadan kaldırılmasının göstergesi gibi toplumsal ve kişisel dönüşümün eşlik ettiği yüksek bir ruhsal bilinç başlatacağıdır.⁵⁸

Kova çağının girmesiyle birlikte barışın geleceği inancı vardır. Kova burcu çağının temel öğretisi kişisel sorumluluktur ve bu çağ insanlığa seçme fırsatı ve iradenin kullanılması özgürlüğünü vermektedir. Yeni bulunan bilgi ve güç, insanlara yapmadığı şeyleri dahi deneyimleme fırsatı vermektedir.⁵⁹ Kova burcu çağına girmek için dünyayı hazırlamakta olan binlerce grup, vakıf, kulüp, zaviye ve dini gruptan oluşan inanılmaz derecede büyük ve iyi organize edilmiş bir ağ hâkimdir. New Age hareketi doğrultusunda kurulmuş bazı kurumlar Uluslararası Af Örgütü, Sıfır Nüfus Artışı,

⁴⁹ **Astral Seyahat:** Kişi uyku halindeyken astral beden ile bedeniyle bilinci açık halde başka mekânlarda dolaşmak üzere yaptığı yolculuğa ve bu bedenle geçirdiği deneyimlere denir. Detaylı bilgi için Bkz: Robert Bruce, "Astral Seyahat Üzerine İnceleme", çev: Cem Çiloğlu, Gölge Kitapları parapsikoloji Ansiklopedisi, 1994. s.3.

⁵⁰ Beginnings, <http://www.patheos.com/library/new-age/origins/beginnings> (20 Eylül 2018)

⁵¹ Augbyn, s.7.

⁵² Overview, www.patheos.com/library/new-age (20 Eylül 2018)

⁵³ Ak, s.6.

⁵⁴ New Age Spirituality: Part 1/2, Self-spirituality, New spirituality, Mind-body-spirit, Introduction <http://www.religioustolerance.org/newage.htm> (20 Eylül 2018)

⁵⁵ Biçer, s.28.

⁵⁶ Augbyn, s.7.

⁵⁷ Ak, s. 9.

⁵⁸ Overview, www.patheos.com/library/new-age (20 Eylül 2018)

⁵⁹ Augbyn, s.14.

Kaliforniya Yeni Çağ Kafesi, Yeni Dünya İttifakı, Dünyada İyi Niyet, Yeni Çağ Cemiyeti, Roma Kulübü, Hristiyan Bilim, Hristiyanlık Birlik Okulu vb. dir. Bu liste, New Age Hareketi'nin her şey dâhil, ekonomik, politik ve dinsel nüfus alanlarında faaliyet gösteren örgütlerin çeşitliliğini gösterir.⁶⁰ Aynı zamanda New Age inananları her yıl İngiltere'de ortak bir festival düzenlemektedirler.⁶¹

1. NEW AGE HAREKETİNİN TARİHİ

1.1. Hareketin Doğuşu

New Age hareketi, 1960'larda dünyanın mevcut ekonomik, siyasal ve dini gelişmeleri çerçevesinde binlerce yıllık anlayışları da içinde barındıran bir yapı şeklinde ABD'de doğmuş ve ardından Avrupa'ya yayılmıştır.⁶² Ayrıca, New Age hareketine esin kaynağı olan Amerikan metafizik geleneğinin kaynakları arasında 18 ve 19. yüzyılda Avrupa'daki Swedenborgculuk, Mesmerizm, Neoplatonizm⁶³, Gnostisizm⁶⁴, Kabalizm⁶⁵, Astroloji⁶⁶ ve Hermetizm⁶⁷ gibi psişik akımlar yer almaktadır.⁶⁸

⁶⁰ New Age Movement, New Age or Old Occult?

<http://www.rapidnet.com/~jbeard/bdm/Cults/newage.htm> (20 Eylül 2018)

⁶¹ Ak, s.6.

⁶² Uysal, 14.

⁶³ **Neoplatonizm:** Diğer bir adı Yeni Platonculuk 'tur. Antikçağ sonlarında dinle felsefenin birleşmesi ile oluşan bu akım sadece filozofik değil aynı zamanda teozofik, hermetik hatta mistik bir akımdır. Yeni Platonculuk ilk önce mistik bir karakter taşıyan Platon felsefesini temel almış devamında Aristo ve Stoa'dan aldığı etkileri bu temeller üzerine oturtmuştur. Bu teozofik/tanrıbilgisi akım Doğu öğretilerinin etkisinde kalarak Aristo, Platon ve Stoa öğretilerinin sentezi ile ortaya çıkan tamamen gizemci ve Hermetik bir akımdır. İskenderiye Okulu Öğretisi diğer adıyla Neoplatonizm, ilk Hristiyanlıkla, Müslüman ülkelerde gelişen tasavvufi felsefeyi büyük çapta etkilemiştir. Sudur teorisi Sufizmin temelidir. İslam tasavvufundaki "Küllü Ruh, Külli Nefis, Külli Akıl" kavramları hep bu öğretiden kaynaklanmaktadır. İsa'nın doğumundan sonra Hristiyanlığın ilk yüzyılında bu Neoplatoniz düşünceler Hristiyanlıkla birleşerek çağlar boyu devam edecek Hristiyan mistisizminin temelini atmıştır.

Detaylı bilgi için Bkz: <https://www.felsefe.net/konu/neoplatonizm.73526/> (20 Mayıs 2019)

⁶⁴ **Gnostizm:** Eski Yunancada "bilgi" anlamına gelmektedir. Bu bilgi ilmi bilgidan ayrı olarak "ilham edilmiş bilgi" olarak yorumlanır. Arif olan bir kişinin mutlak bilgiye sahip olabileceği inancı vardır. Öğretileri bunun üzerine şekillenmiştir. Bkz: Sevgi, s.60.

⁶⁵ **Kabalizm:** "kabala", İbranice "kabbalah" kelimesinden gelmekte ve "kabbal (almak, kabul etmek)" fiilinden türemektedir. "kabala" terimi İbranicedir ve Yahudi mistik geleneğini temsil etmektedir. Genelde Kabalistler "yukarının hikmetinin" Musa'ya vahyedildiğini kabul etmektedirler. Gizli şifahi bilgilerin kanunu olan Kabala, Torah'ın yeniden yorumu olarak kabul edilir ve Allah'ın cevherini, ilk sebepleri ve yaratılışı ele almaktadır. Kabalizmde bu sistemi oluşturmaktır. Detaylı bilgi için Bkz: Mehmet Aydın, "Kabalizm ve İslam Sufizmi Arasındaki ilişki", *Türk-İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi*, Konya, 2006/1, s. 8.

⁶⁶ **Astroloji İnancı:** New Age öğretilerine inanan kişilere göre, hareketin önemli bir diğer öğretisi ise astrolojidir. Bu kavram, Grekçe astron ve logos kelimelerinden oluşmaktadır ve astron kelimesi yıldızları; logos ise, söz veya hitabet anlamlarını ifade etmektedir. Astroloji, özünde yer olayları üzerinde yıldızların etkisini belirtme ve bu etkilerin sonucu olarak geleceği önceden haber verme sanatıdır ve bununla birlikte astroloji, yıldızların oluşumlarıyla burçların bağlantılı olduğunu ve insanların bu oluşumlardan etkilendiğini söylemektedir. Aynı zamanda bazı astroloji yazarları, mizaç ve huy değişikliklerinin de sonucunu burçlara bağlamaktadır. Kişinin doğum tarihi ile gezegenlerin uyumu, o kişinin, geleceğini ve

New Age hareketi, Batı dünyasında metafizikten mistisizme kadar farklı etkilerin ortak bir dünya dönüşümü bayrağı altında birleştirilerek, zengin bir manevi gelenekler havuzundan ortaya çıkmıştır.⁶⁹ New Age hareketini ilk olarak Alice Ann Bailey(1880-1949) genişletmiş ve popülerleştirmiştir. Sonraları ise bu düşünce ile üç araştırmacı açık bir şekilde ilgilenmiştir. Bunlar: Marilyn Ferguson, Ingo Mörrth ve Ina-Maria Greverus/Gisela Wela'dır. Fakat en büyük öncüsü olarak Ferguson kabul edilmektedir.⁷⁰

Alice Ann Bailey, öğretmen aynı zamanda bir yazardır. Teosofik konular üzerinde yirmi dört kitap yazmış ve New Age terimini ilk kullanan kişidir. Hayatının ilk yıllarında Hristiyan inancına sahip olan Bailey, Amerika'ya taşındıktan sonra spiritüel bir bakış açısı ile inancını değiştirmiştir. Teosofi cemiyetinde bir müddet bulunduktan sonra ayrılmış fakat Teosofinin kabul ettiği inançlardan bazılarını benimsemiştir. Aynı zamanda Helena Blavatsky'nin yazılarından esinlenen isimler arasındadır. Alice Bailey'in 1919-1949 tarihleri arasında yazdığı eserlerde konu olarak daha çok ezoterik düşünce sistemi üzerinde çalışmıştır. Bunlardan bazıları: Meditasyon, şifa, ruhsal psikoloji, kova çağı...⁷¹

New Age hareketine etki olarak hizmet eden üç yeni dini hareket: New Thought/Yeni Düşünce, Spiritüalizm/Maneviyat ve Theosophical Society/Teosofi Hareketidir. Bu üç öncülle birlikte ek olarak, Hinduizm ve Budizm'in Asya dini gelenekleri⁷², hümanist psikoloji gibi psikolojik akımlar, Sufizm⁷³, The Human Potential Movement (İnsan

kişisel özelliklerini tahmin etmeye yarar. Geleneksel olarak kaderci bir anlam ifade eden astroloji; modern anlamda ise, insanın kendi tercihlerini yapabileceği fikrini sunmaktadır. İnsanlar astrolojinin, bazen çok doğru tahmin yapabildiğine dikkat çekerler ve onun ruhsal ve mistik evrensel kurallarla çalıştığına inanırlar. Gök cisimlerinin hareketi ile yeryüzündeki canlı ve cansız varlıklarla ilgili olaylar arasında bağlantı kuran bir mantığa ve yaklaşık altı bin yıllık bir bilgi birikimine dayanır. Bkz. Aydın, s. 69.

⁶⁷ **Hermetizm:** Kökeni eski Mısır'a dayanan kadim ve ezoterik bir öğretim. Öğretinin kurucusu olan Hermes, okültizmin merkezinde yer alan büyük güneş olarak ifade edilmektedir. Ayrıca okült öğretilerinin babası, simyanın kâşifi, astrolojinin kurucusu olarak kabul görmektedir. Ölümünden sonra Mısırlılar Hermes'e "thoth" adını vererek tapmaya başlamışlardır. Bu öğretilerde gizlilik esastır. Öğretiler "kybalion" adlı kitapta toplanmıştır. Detaylı bilgi için Bkz: Nihal Gürsoy, "Hermetizm ve Temel İlkeleri", Sevgi Dünya, *Aylık Kültürel ve Siyasal Dergi*, Cilt:48, Sayı:568, Nisan, 2016, s. 22.

⁶⁸ Aydın, s. 75.

⁶⁹ Influences, <http://www.patheos.com/library/new-age/origins/beginnings> (20 Eylül 2018)

⁷⁰ Ali Rafet **Özkan**, *Kıyamet Tarikatları: Yeni Dini Hareketler*, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2006. s. 128.

⁷¹ Alice Bailey: https://www.yeniakit.com.tr/kimdir/Alice_Bailey (27 Mayıs 2019)

⁷² Influences, <http://www.patheos.com/library/new-age/origins/beginnings> (20 Eylül 2018)

⁷³ **Sufizm:** İslam mistik geleneğini ifade eder. Bkz: Mehmet Aydın, s. 24.

Potansiyeli Hareketi)⁷⁴, Zen Budizm'i⁷⁵ gibi tarihi spiritüel yollar, Hristiyan Bilimi gibi topluluklar hem teori hem de pratik düzeyde New Age hareketinin oluşumuna şekillenmesine katkıda bulunmuşlardır.⁷⁶

Yeni Düşünce olarak bilinen 19. yüzyılın yeni dini hareketi Hristiyanlıktan tamamen ayrılarak New England şifa hareketi olarak ortaya çıkmıştır.⁷⁷ Hristiyanlıktan ayrılmasındaki en önemli inanç, aklın gücünün bu dünyayı değiştirebileceği inancıdır. Yeni Düşünce insanı geliştirmeyi ve daha iyi bir gerçeklik inşa etmeyi amaçlayan bir ruhsal öz gelişim biçimini öğretir.⁷⁸ Kısacası Yeni düşünce sabit bir fikre bağlı kalmaz dini bir çatı altına sığınmaz. Sürekli gelişen düşünce fikrini yansıtmaktadır.⁷⁹ 20. yüzyıldaki Yeni Düşünce mezheplerinin en büyüğü olan Hristiyanlık Birlik Okulu, New Age uygulayıcılarının birçok toplantısına ev sahipliği yaparak, New Age hareketini doğurmuştur. Yeni Düşüncenin temel teolojik perspektifleri, insan aklının gücü ve kendi kendini geliştirme pratikleri doğrudan New Age görüşü haline gelmiştir.⁸⁰

Spiritüalizm/modern ruhçuluk/maneviyat olarak bilinen hareket temelde ölümlerle iletişim kurulabileceği esasına dayanmaktadır. Ruhlarla sadece sezgisel veya zihinsel olarak iletişim kurmak yanında aynı zamanda maddi etkileşim ile de iletişim kurulabileceğine inanılır. Örneğin, ruhların eşyaların yerlerini değiştirebileceğine, eşyalar üzerinde sesler çıkarabileceklerine inanılır. Madde üzerindeki bu etkiler

⁷⁴ **The Human Potential Movement/ Growth Movement(İnsani Potansiyel Hareketi):** Sınırlarının esnek olması, fazlasıyla belirsizliği ve kurucu unsurlarının değişken karakteri nedeniyle zor bir harekettir. 1960'ların ortalarında büyük ölçüde Maslow'un, psikoanaliz ve davranışçılığın sınırlılıklarına karşı bir 'üçüncü güç' olarak geliştirilmiştir. Bu hareket bir din olmamakla birlikte felsefi bir harekettir. Çeşitli psikoloji teorilerinin bu hareket altında toplanmış, günümüzde toplumun genelinin ilgi gösterdiği kişisel gelişim, ilişkilerin niteliği, iş yaşamında insani değerler gibi yeniliklerin öncüsü olmuş ve pek çok New Age hareketi ve alternatif spiritüel grupların spiritüellik anlayışını şekillendirmiştir. Bkz: Şafak Başkaya, "New Age Hareketi: Modern Bir Dinsellik Biçiminin Sosyo-Kültürel Analizi", Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlahiyat Anabilim dalı, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2006, s.49.

⁷⁵ **Zen Budizm'i:** Zen Sanskritçe ve Çince sözcüklerden türetilmiş, Japonca bir kelimedir. Tarihsel olarak baktığımızda Hint ve Çin geleneklerinin ortak ürünüdür. 12. Yy dan sonra Japonya'ya da yayılmış ve Japon kültürü içinde gelişmesini tamamlamıştır. Kurucusu Bodhi Dharma'dır. Tanrı anlayışı ve kutsal bir kitap, ölümsüz bir ruh, ahiret inancı yoktur. Zen dinsel öğretilerden, davranışlardan uzaktır. Zen insanın iç derinliğini ortaya çıkarmayı amaç edinmiştir. New Age hareketinde kendini gerçekleştirme inancıyla ortak temaya sahiptir. İnsanın iç derinliğine ulaşınca saf, temiz, bütün kötülüklerden arınmış bir hale geleceğine inanılır. Detaylı bilgi için Bkz: İlhan Güngören, *Zen Budizm'i Bir Yaşama Sanatı*, Yol Yayınları, İstanbul, 1995, s. 29.

⁷⁶ New Age, https://tr.wikipedia.org/wiki/New_Age (20 Nisan 2019)

⁷⁷ Alexander, Kay. "Roots of the New Age", Perspectives on the New Age, James R. Lewis ve J.Gordon Melton (ed.) New York: State University of New York Press, 1992, s. 35.

⁷⁸ Influences, <http://www.patheos.com/library/new-age/origins/beginnings> (20 Eylül 2018)

⁷⁹ Başkaya, 29.

⁸⁰ Influences, <http://www.patheos.com/library/new-age/origins/beginnings> (20 Eylül 2018)

medyumlar sayesinde gerçekleştirilir.⁸¹ Spiritüalizm ile New Age arasında benzerlik vardır. Her iki harekette de varlıkların beden, zihin ve ruhtan oluştuğuna ve ruhlar ile iletişim kurulabileceğine inanırlar.⁸²

Spiritüalizmin ifadesi ilk olarak, ruhlarla iletişim kurduğunu iddia eden İsveçli mistik Emmanuel Swedenborg (1688- 1772)'un yazılarında dile getirildiği ifade edilir. Matematik ve fizikçi olarak bilinen Swedenborg, 57 yaşındayken birtakım mistik ve spiritüel deneyimler yaşadığını, geleceğe yönelik rüyalar gördüğünü dile getirmiştir. Bu yaşadıklarından sonra okültizm alanına yönelmiştir. Daha sonraları, kendisine ruhlar âleminin, cennet ve cehennemini gösterildiğini, meleklerle ve ruhlarla konuştuğunu ileri sürmüştür. Swedenborg, bilginin kaynağı olarak aklın ve bilimin yerine keşfi ve sezgiyi kullanmıştır.⁸³

Spiritüalizm açısından önemli diğer bir isim İsveçli Doktor Franz Anton Mesmer (1734-1815)'dir. Öğretisi kendi adıyla Mesmerizm/Hayvani Manyetizma olarak bilinir. Bu öğreti, Swedenborg 'un mistik ve spiritüel düşüncesine bilimsel ve felsefi destek sunmuştur. Mesmer “Gezegenerin İnsan Bedeni Üzerindeki Etkisi” çalışmasında evrende elektriksel bir etkinin var olduğundan bahsetmiş daha sonra bu etkinin bir manyetik etki olduğunu canlıların bedenlerinde var olduğunu ileri sürmüştür. Mesmer'e göre evren fiziksel ve spiritüel yapının bütünlüğünü yansıtan bir yapıdır. Görünmeyen, her yerde var olan, evrensel olan bir akışkanın varlığından bahsetmiştir. Buna göre beden ve ruh, trans halinde insandan insana geçebilen bir manyetik kuvvet tarafından etkilenebilir. Bedensel manyetizmayı kullanarak hastaları tedavi edebileceğini de iddia etmiştir. Bu iddiayı daha ileriye taşıyarak manyetize edilen insanların saklı objeleri ya da uzak yerleri görebileceğini, gelecekte haber verebileceklerini yani duru görü yeteneğine sahip olabileceğini ileri sürmüştür. Bu manyetizma böylece ruhlarla temas kurma aracı olarak kullanılmaya başlandı.⁸⁴

New Age hareketi üzerinde daha büyük bir etkiye sahip olan hareket, Theosophical Society/Teosofi 'dir. Helena Blavatski; Mısır'a, Hindistan'a, Tibet'e, Kuzey ve Güney Amerika'ya seyahatler yapmıştır. 1873'de tanınmış hukukçu ve gazeteci Henry Steel Olcott ile New York'ta bir araya geldikten sonra misyonunu biçimlendirmiştir. Böylece

⁸¹ Ali Gül, “Modern Ruhçuluk ve Etkileri H.P. Blavatsky ve Teosofi Cemiyeti Örneği”, pdf, *Social Science Development Journal*, 2018, s. 205.

⁸² Ak, s.6.

⁸³ Gül, s. 206.

⁸⁴ Gül, s.206.

17 Kasım 1875'te New York'ta, Blavatsky'nin öncülüğünde "Teosofi Derneği" kurulmuştur.⁸⁵ Teosofi hareketi modern bir okültist ve ezoterik olarak kabul edilir. Blavatsky'nin düşünceleri çerçevesinde şekillenen bu hareket, 1879 yılında ABD'den Hindistan'a taşınmıştır. Böylece Doğu öğretileri ile Batı ezoterizmi birleştirmeyi hedef almışlardır. 140 yıl kadar varlığını devam ettiren bu hareket, dini düşüncüyü, okült ve ezoterik ekolleri, bilimi, tarihi, edebiyatı ve sanat anlayışına varana kadar birçok yapıyı etkilemiştir.⁸⁶ Kısacası Teosofi, dünya dinlerine, karşılaştırmalı mistisizme ve New Age hareketine, evrimsel bir zihniyete katkıda bulunmuştur.⁸⁷ Teosofi hareketinin çağdaş bir versiyonu olarak ortaya çıkan New Age hareketi; Teosofi'nin bütün inanç ve öğretilerini ihtiva etmesi bakımından onun yolunu izlemektedir.⁸⁸ Bu anlayış New Age hareketinin kuruluşunda öncülük yapmıştır.⁸⁹ Fakat New Age hareketi tıptan sanata, kültürden politikaya, bilimden tarıma varıncaya kadar geniş bir alanda faaliyet göstermektedir.⁹⁰

New Age hareketinin kökleri birçok alana dayanmaktadır. Bunlardan bazıları; Astroloji, Kanallaşma, Hinduizm, Budizm, Gnostik gelenekler, Spiritüalizm, Taoizm, Teosofilik, Wicca/Cadılık⁹¹ ve diğer Neo-pagan gelenekleri vb. dir.⁹²

1.2. Gelişmeleri Ve Yayılma Süreçleri

New Age hareketi, Kuzey Amerika'da başlamış fakat orayla sınırlı kalmamıştır.⁹³ Farklı fikirleri belki binlerce yıla dayanan anlayışları kapsamakla birlikte, kendini 1960'lı yıllarda gösteren bir düşünce tarzı olmuştur.⁹⁴ 1970'lerin başlarında New Age terimi, insanlar arasında giderek daha yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. 1970'lerin sonlarına doğru ise Kova çağına olan inanç New Age inananları tarafından açıklanmış

⁸⁵ Aydın, s.76.

⁸⁶ Gül, s. 204.

⁸⁷ Influences, <http://www.patheos.com/library/new-age/origins/beginnings> (20 Eylül 2018)

⁸⁸ Özkan, "Teosofi ve Yeni Çağ Hareketi, s.221.

⁸⁹ Biçer, s.28.

⁹⁰ Özkan, "Teosofi ve Yeni Çağ Hareketi, s.221.

⁹¹ **Wicca/Cadılık:** Neopagan hareketleri arasında 1950'li yıllarda Gerald Gardner tarafından geliştirilen Wicca/Cadılık hareketi, kendisini "yeryüzü merkezli neopagan bir din" olarak tanımlamaktadır. Aynı zamanda kendilerinin bir kült olmadığını söylemektedirler. Bu inancı dile getirenlerin herhangi bir ilahi mesajın temsilcileri, bu hareketi izleyenlerin önderleri ve din adamı olmadıklarını da belirtmektedirler. Detaylı bilgi için Bkz: Uysal, s.28.

⁹² New Age Spirituality: Part ½, Self-spirituality, New spirituality, Mind-body-spirit, History of the New Age movement, <http://www.religioustolerance.org/newage.htm> (20 Eylül 2018)

⁹³ History, Missions and Expansion , <https://www.patheos.com/library/new-age/historical-development/schisms-sects> (15 Nisan 2019)

⁹⁴ Köse, s.131.

ve geniş ölçüde kabul görmüştür. Böylelikle alternatif dini inanç ve uygulamaları kapsayacak şekilde genişlemiştir.⁹⁵

New Age hareketi ortaya çıkmasıyla birlikte on yıl içinde Avrupa, Afrika ve Asya'ya yayılmıştır. Batı'nın dini ve kültürel ana akımını reddetmek yerine, New Age hareketi yerli geleneklerden faydalanmış ve onları kendi inanç ve uygulamalarıyla birleştirmiştir.⁹⁶ Böylelikle New Age hareketi Batı ülkelerindeki canlılığını gün geçtikçe arttırmaya devam ettirmiş⁹⁷ ve beraberinde 1990'lardan itibaren, dini çalışmaların akademik bilginleri tarafından araştırma konusu olmuştur.⁹⁸

New Age Avrupa'ya ulaştığında, yerleşik dini örgütler ve gruplar aracılığıyla yayılmıştır. Ancak zamanla Avrupa, kendine özgü New Age formlarını geliştirmeye başlamıştır. Örneğin İtalya'da Damanhur topluluğu, New Age inançlarını çevrecilik ve toplumsal yaşam ile birleştirmiştir. Damanhur, dünyayı değiştirmeye yönelik kişisel gelişimini teşvik etme eğiliminde olan Amerikan Yeni Çağ mezheplerinin aksine, sosyal gelişimi ön planda tutmuştur.⁹⁹ Sosyoloji üzerinde yazıları olan, Steve Bruce “Religion in Modern Britain” adlı kitabında bu konudaki bir gözlemini aktarırken şöyle der: Büyük Britanya'nın en büyük kitapçısı Waterstone's Kitabevi'nin Aberdeen'deki şubesinde Hristiyanlık üzerine kitapların bulunduğu rafların uzunluğu 5 metre kadarken, New Age ile ilgili kitapların uzunluğunun 70 metreyi bulduğunu ifade etmektedir.¹⁰⁰

New Age hareketi inanç ve öğretilerine Asya dini geleneklerine dair bazı kavramları eklediğinden dolayı Asya'ya yayılma sürecinde, temel kavramlarının birçoğuna aşina olan, ancak çoğu durumda Asya dini kavramlarını içeren bir talimatı kabul etmeye hazır olmayan bir kitleyle karşılaşmıştır. Örneğin, Asya'daki birçok potansiyel inanan zaten reenkarnasyon, bitkilerin iyileştirici gücü veya yoganın değeri gibi kavramları kabul etmektedir. Bununla birlikte, bazı Amerikan New Age öğretmenlerinin Asya dini geleneklerini kullanma konusunda Asya ustalarından daha fazla farkındalık veya beceri kazanma eğilimi, sömürgecilik suçlamalarına neden olmuştur. Bu durumda, Kuzey Amerika'dan ithal edilen bilgiler ile yerli New Age guruları ortaya çıkmıştır.

⁹⁵ New Age, https://en.wikipedia.org/wiki/New_Age (18 Nisan 2019)

⁹⁶ History, Missions and Expansion , <https://www.patheos.com/library/new-age/historical-development/schisms-sects> (15 Nisan 2019)

⁹⁷ Köse, s.133.

⁹⁸ New Age, https://en.wikipedia.org/wiki/New_Age (18 Nisan 2019)

⁹⁹ History, Missions and Expansion , <https://www.patheos.com/library/new-age/historical-development/schisms-sects> (15 Nisan 2019)

¹⁰⁰ Köse, s.133

Japonya’da da benzer bir durum görülmüştür. 1970’lerin ve 1980’lerin sonlarında Yeni Çağ’ın gelmesinden önce, özellikle ruhlarla iletişim ve meditasyon teknikleri vardı. Bu yüzden bunlara New Age adını vermek yanlış olurdu. Ancak 1970’lerin sonunda Amerikan New Age inanç ve uygulamalarına ait olan eserler Japon kitapçılara ulaşmaya başlamış ve kitapçılarda astroloji, kehanet, UFO’lar, alternatif şifa ve ruhla temas üzerine kitaplar satılmaya başlamıştır. Bunun üzerine Japon guruları da bu tür materyalleri özel dini uygulamalarının bir parçası olarak kabul etmeye başlamışlardır. Örneğin, Zihin Ağı gibi dergiler, Japonya’daki New Age alt kültürünü birleştirmeye hizmet etmektedir. Bunlarla da sınırlı kalmayıp Japonya’da New Age düşünce okulları açılmıştır. Bu tür hareketler genellikle küçük ve geçici olsa da, 1986 yılında kurulan Shoko Asahara’nın Aum Shinrikyo okulu güçlü bir etki yaratmıştır.¹⁰¹

Asahara, boş zamanlarında Çin astrolojisi ve Taoizminden başlayarak çeşitli dini kavramların üzerinde çalışmaya başlamış. Daha sonra, Asahara batı ezoterizm, yoga, meditasyon, ezoterik Budizm ve ezoterik Hristiyanlığı öğretilerinde yer vermiştir. Kısa sürede takipçi sayısı artmış, televizyonda ve dergi kapaklarında görünerek güvenilirliğini kazanmıştır. Asahara ayrıca Yaşam ve Ölümün Ötesinde, Kendimi Mesih Olarak Bildirmek ve Yüksek İnisiyatif dâhil olmak üzere birçok dini kitap yazmıştır. 1992’de kendini Mesih olarak ilan etmiştir. Fakat 20 Mart 1995 tarihinde, Aum Shinrikyo üyeleri, Tokyo Ajanına sinir gazı saldırısı sonucu on üç kişi ölmüş ve binlerce kişi daha kötü etkilere maruz kalmıştır. Yeterli kanıt bulunduktan sonra, yetkililer Aum Shinrikyo’yu saldırıdan dolayı suçlamıştır. Birçok öğrenci tutuklanmış, Aum’un tesisleri basılmış ve mahkeme Asahara’nın tutuklanması için bir emir vermiştir. Bu durum infaza kadar gitmiştir.¹⁰² Aum’un Bu son olayı Japon New Age hareketinin çok temsil etmese de Amerikan New Age tarzı manevi dönüşümün birleşmesinin bir örneğidir.

Afrika ve Güney Amerika da ki insanlar da New Age için hizmet etmiştir. New Age Nijerya’nın gizli, metafizik ve yerli Afrika geleneklerini birleştiren oldukça büyük bir

¹⁰¹ History, Missions and Expansion , <https://www.patheos.com/library/new-age/historical-development/schisms-sects> (17 Nisan 2019)

¹⁰² Shoko Asahara, https://en.wikipedia.org/wiki/Shoko_Asahara (17 Nisan 2019)

alt kültürüne sahiptir. Nijerya, New Age alternatif şifa uygulamasını öğrenen bireyler yetiştirmişlerdir.¹⁰³

New Age hareketi Hristiyan kökenli bir harekettir. İlk olarak Hristiyanlığın var olan öğretilerine tepki olarak ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte hızla değişen dünya karşısında kendisine uygun olan farklı dini inanç ve öğretileri bünyesinde barındırmaktadır ve aynı zamanda inanç ve öğretilerinde kesin bir sınırı olmayan bir harekettir. Daha çok insanların ihtiyaçları doğrultusunda kendisine şekil veren bir harekettir. Haliyle hareketin şekillenmesinde psikolojik, sosyolojik (küreselleşme, sekülerleşme vb.) ve dini sebepler etkili olmuştur.

Psikolojik sebepler olarak, toplumda fikir yaygınlaşması sonucunda kişinin kimlik problemi yaşaması sorunların başında gelmektedir. Özellikle ergenlik döneminde karşımıza çıkan bu problemde birey ruhsal bir çatışmaya ve bununla birlikte hızla değişen kültür karşısında kimlik arayışına girmektedir. Haliyle böyle bir ruh haline sahip olan birey, New Age gibi yeni dini hareketlere yönelmektedir. Özellikle New Age hareketinde var olan kişisel gelişim öğretisinin olması, birey için müsait zeminler oluşturmaktadır. Dolayısıyla kimlik problemi yaşayan kişiler bir arayış içerisinde olduklarından dolayı var olan Yeni Dini Hareketlere katılırlar.¹⁰⁴ Aynı zamanda katılmalarının sebepleri olarak, ilginç ve heyecan verici hikâyelerden hoşlanma, gördüğünden ve hissettiğinden etkilenip inanma, üstün iletişim gücüne sahip olma¹⁰⁵, sahip olunan inancın zayıflaması sonucu ruhsal boşluğa düşme¹⁰⁶, ruhani varlıklara inancı olan bireylerin buna benzer olarak gizli ve doğaüstü güçlere inanan bir harekete katılması¹⁰⁷, dünyevi mutluluk beklentisi, büyü ve sihre eğilim, faydacı eğilim ve rehber ihtiyacı gibi örnekler verilebilir.¹⁰⁸ Bunların yanı sıra zaten var olan dini inançların zayıflaması farklı inançlara kapı aralamaktadır.

New Age, herhangi bir siyasi parti veya önemli kurumların desteği olmadan, son otuz yılda batı dünyasının çoğuna yayılmıştır. 21. yüzyılda, Amerikalılar ve Avrupalılar

¹⁰³ History, Missions and Expansion , <https://www.patheos.com/library/new-age/historical-development/schisms-sects> (17 Nisan 2019)

¹⁰⁴ Halil Doğan, Batı'da Ortaya Çıkan Yeni Dini Hareketler: Hare Krishna Hareketi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2009, s. 8.

¹⁰⁵ Sjöberg Lennart ve Anders Wahlberg, "Risk Perception and New Age Beliefs", s. 754.

¹⁰⁶ James Tucker, New Age Religion and the Cult of the Self, Society, 1, 2002, s. 50.

¹⁰⁷ Alan **Orenstein**, "Religion and Paranormal Belief, Journal for the Scientific Study of Religion", 41/2, 2002, s. 309.

¹⁰⁸ Aydın, 50.

birçok New Age inanişını benimsemişlerdir. Günümüzde insanların birçoğu ruhlara, UFO'lara, reenkarnasyona, astrolojiye ve büyücülüğün varlığına inanmaktadır. Bu inançların tümü New Age hareketine öncülük etmektedir.¹⁰⁹

Yoga, New Age pratiğinin daha geniş bir kültürde yayılmasının temsili bir örneğini sunmaktadır. Yoga, Hinduizm'de yüksek derecede çeşitlilik gösteren eski bir uygulamadır. New Age hareketi, Batı'ya yogayı tanıtmış, ama kesinlikle popülerleştirmemiştir. 19. yüzyılın sonlarında, Gurular denilen Hintli öğretmenler, çeşitli yoga biçimlerini öğretmek için Amerika ve İngiltere'ye seyahat etmiştir. Nefes kontrolüne, bedensel manipülasyona ve bedenin ruhsal bağlarına ve çakralara enerji vermeye odaklanmıştır. New Age hareketi inananları, yoga pratiği üzerine çeşitli kitapları incelemiş ve Hint yoga guruları ya da öğrencilerinden öğrendikleri yoga derslerine katılmışlardır. New Age uygulayıcıları Hindu yoga gurularının gerçekliğine değer vermiş olsalar da, pratiklerinde geleneksel Sanskritçe mantralarını (duaları) kullanmışlar ve yogaya Hindu bağlamından farklı bir uygulama getirmişlerdir. Yogayı dinlendirici, sağlıklı, güvenli bir uygulamaya dönüştüren New Age, daha geniş bir kitleye ilgi çekici gelmiştir. Tamamen laik yoga çalışmaları New Age yoga grupları ve hatta Kuzey Amerika ve Avrupa'daki Hristiyan yoga uygulamalarıyla devam etmiştir.¹¹⁰

New Age hareketi, dünyada giderek bir sektör haline dönüşmektedir.¹¹¹ Sosyoloji, psikoloji, ekoloji, bilim, sanat, eğitim, iş dünyası, medya, eğlence, spor ve kilisenin neredeyse her alanını etkileyen önemli bir etki kazanmıştır. Hareket, açıkça bariz olandan sübtillere kadar, geniş ölçüde farklı mutasyona uğramış formlarda kendini göstermiştir. Çeşitli seminerlerde, transandantal meditasyon, bazı alternatif holistik sağlık uygulamaları ve okullarda belirli müfredatlar arasında seküler formlarda da yerini almıştır.¹¹²

Kitap ağı, sağlık ve manevi gelişimden siyaset, ekonomi ve ekolojiye, eğitim, iletişim, kişisel gelişim ve kültürlerarası ilişkilere uzanan alanlarda 1.200'den fazla organizasyon, merkez, kooperatif, grup, topluluk ve ağlar listelenmektedir. Merkezi bir yapının olmaması ve çeşitli New Age grupları tarafından yapılan vurgu çeşitliliğinden

¹⁰⁹ History, Exploration and Conquest, <https://www.patheos.com/library/new-age/historical-development/exploration-conquest-empire> (17 Nisan 2019)

¹¹⁰ History, Exploration and Conquest, <https://www.patheos.com/library/new-age/historical-development/exploration-conquest-empire> (17 Nisan 2019)

¹¹¹ Biçer, s.28.

¹¹² New Age Movement ,New Age or Old Occult?<http://jbeard.users.rapidnet.com/bdm/Cults/newage.htm> (20 Eylül 2018)

dolayı yüzlerce yayın vardır. Popüler yayınlar ve dergilerden bazıları şunlardır: New Age Journal, Body Mind, Spirit Yoga Journal, Gnosis, Noetic Sciences ve Omega.¹¹³

Kurumsal büyüme yoluyla uzanan pek çok dini hareketin aksine, New Age hareketi yayınlanan kitap, dergi vb. ve medyası yoluyla yayılmıştır. Jane Roberts'ın *Seth Materyalive* Helen Schucman'ın *Mucizelerdeki Bir Kursu* (özellikle de kanalize edilmiş metinler) gibi New Age kitapları ve süreli yayınları, ana yayıncılar tarafından ticari bültenler olarak yayımlanmıştır. 1980'lerde Shirley MacLaine'in bir Limb'deki kitap ve televizyon programı, reenkarnasyon gibi öğretileri hiç olmadığı kadar geniş bir kitleye yaymıştır. Bu tür medya aynı zamanda çağdaş New Age inançlarını paylaşan daha geniş bir insan kitlesinin farkında olmasını sağlamıştır.¹¹⁴

1.3. Modern Çağ'da New Age

New Age 1980'lerin sonunda eski canlılığını kaybetmiştir ve 1990'ların aynı kalıplarını tekrarlamıştır. Alternatif sağlık ve beslenme konusundaki New Age fikirleri hem Batı'da hem de Asya ve Latin Amerika'da kentsel topluluklarda giderek daha yaygın hale gelmiştir. 21. yüzyılın ilk on yılı boyunca, yuvarlanma (derin mesaj), refleksoloji¹¹⁵, aromaterapi (koku kullanımı) ve akupresör¹¹⁶ gibi New Age şifa uygulamaları kullanılmaya başlanmıştır. Harvard Üniversitesi, 1993 yılında meditasyonun tıbbi değeri üzerine bir sempozyum düzenlemiştir. Dünyadaki benzer olaylar, New Age alternatif şifa tekniklerini birçok kişinin gözünde meşrulaştırmış, çoğu kez naturopati (doğa tedavisi) veya homeopati dersleri kapsamında kullanılmıştır. 21. yüzyılın başlarında, bazı bilim adamları, New Age hareketinin yolunda gidip gitmediğini ve gerçekten kesin bir dini hareket olarak var olup olmadığını sorgulamışlardır. Bununla birlikte, New Age hareketi her zaman biçimsiz, âdemi merkezîyetçi olmuş ve eklektik bireysel uygulamalarla karakterize edilmiştir. 21. yüzyılın ilk on yılı sonunda, Amerika ve Batı Avrupa da çoğu insan New Age öğretilerinden haberdar olmuştur.¹¹⁷

¹¹³ New Age Movement, New Age or Old Occult? <http://jbeard.users.rapidnet.com/bdm/Cults/newage.htm> (20 Eylül 2018)

¹¹⁴ Lily Dunn, What Is the New Age Movement? <https://www.exploregod.com/what-is-the-new-age-movement> (17 Nisan 2019)

¹¹⁵ **Refleksoloji:** Genellikle ayak olmak üzere el ve kulaklara masaj ve baskı uygulanarak yapılan bir alternatif tedavi metoduna denir. Bkz: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Refleksoloji> (21 Nisan 2019)

¹¹⁶ **Akupresör:** Çin'de uygulanan bir tedavi yöntemidir. Belirli noktalara masaj yoluyla bölgede toplanan enerji yoğunluğunun dağıtılması ve ilgili noktalarla alakası olan organların bu şekilde rahatlatılması esasına dayanır. Bkz: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Akupres%C3%B6r> (21 Nisan 2019)

¹¹⁷ History, Modern Age, <https://www.patheos.com/library/new-age/historical-development/modern-age> (17 Nisan 2019)

New Age alternatif şifa uygulamaları ilk olarak yayınlar aracılığıyla yayılmıştır. Alternatif şifa uygulamalarının yayılmasına yardımcı olan Andrew Weil ve Dr. Deepak Chopra gibi batı tıp derecelerine sahip olan New Age sağlık guruları vardır. 1990'ların sonunda, Weil'in kitapları New York Times'ın en çok satanları haline gelmiştir. Weil, New Age hareketinin ilgi alanlarını insan sağlığını artırmak için doğal yollar kullanarak zihnin gücüne ve kendi kendine dönüşümüne odaklanarak birleştirmektedir. Bu yaklaşımları geleneksel batı tıp eğitimi ile birleştiren Weil, New Age sağlık kavramlarını mümkün olan en geniş kitleye başarıyla getirmiştir.¹¹⁸

Türkiye’de New Age hareketinin temellerini Bedri Ruhselman atmıştır. Daha sonra Rafet Kayserioğlu ve arkadaşları tarafından devam ettirilmiştir. Onlar da, üstatları gibi birçok değişik bedensiz varlıklar ile konuştuklarını ileri sürmüşlerdir. Rafet Kayserioğlu ve arkadaşları 1964 yılında “Beyti Dost” isimli bir bedensiz varlık ile iletişim kurduklarını söylemişlerdir. 1950 yılında Bedri Ruhselman tarafından Metapsişik Tetkikler ve İlim Araştırmalar Derneği kurulmuştur. Daha sonra 1994 yılında İnsanlığı Birleştiren Bilgiyi Yayma Vakfı (BİLYAY) kurulmuştur. Ülkemizde daha köklü New Age hareketi olarak nitelendirebileceğimiz Bülent Çolak liderliğindeki Dünya Birliği Mevlana Yüce Vakfı bulunmaktadır.¹¹⁹

¹¹⁸ History, Modern Age, <https://www.patheos.com/library/new-age/historical-development/modern-age> (17 Nisan 2019)

¹¹⁹ Biçer, “Heretik Bir New Age Tarikatı Dünya Kardeşlik Birliği Mevlana Yüce Vakfı” s.32.

II. BÖLÜM

NEW AGE HAREKETİNİN ÖĞRETİLERİ VE İNANÇLARI

New Age bireylerin heterojen bir hareketidir; Birçoğu, yeni dini inançlarına bağlı olduklarını söyler. Bazı New Age inanışları ve uygulamaları: monizm, panteizm, panenteizm, karma, aura, kişisel dönüşüm, ekoloji, evrensel din, yenedünya düzeni, kanal olmak, kehanet, bütünsel sağlık¹²⁰, geniş düşünce sistemleri (Doğu düşüncesi, astroloji vb.), mitler (“milenyumculuk”, canlı kozmos/evren vb.), parapsikolojik fenomen¹²¹, UFO’lar. Bazı bileşikler sağlığa fayda sağlandığını öne süren aktivitelere işaret etmekte (alternatif tıp, vejetaryanizm, çeşitli sağaltım biçimleri vb.), bazıları spiritüel gelişme (meditasyon, yoga, yeniden doğuş vb.) bazıları da kişisel gelişimi (hümanistlik terapinin gelişmeleri, grup toplantıları ve insan potansiyeli hareketi) amaçlamaktadır. Bazı bileşikler kutsal yerlere (Mısır piramitleri, Arizona’da Sedona vb.), kutsal hayvanlara (yunuslar, balinalar), şifa nesneleri (kristaller ve tılsımlar), ritüeller (önceki varoluş formlarına regresyonlar , “mucizeler kursu” vb.) , içe yönelten müzik ve sesler (pan flütler, yunusların sesleri vb.)¹²², Zodyak çağları, çakralar, dünya enerjileri, ruhsal rehberlik, ıstırap ve kayıp, özgür irade vb. dir.¹²³

1. KUTSAL HİKÂYELER

1.1.Binyılcılık

Binyılcılık gelecek olan zaman diliminde barış, refah, huzur ve sonsuz mutluluğun olacağı inancı anlamına gelmektedir. Bu çağ içerisinde acı, zulüm, yokluk, adaletsizlik yoktur, tanrılarla insanlar iyi bir diyalog içerisinde dirler. Binyılcılık ile hem uzak

¹²⁰ New Age Spirituality: Part 1-2 a.k.a. Self-spirituality, New spirituality, Mind-body-spirit, <http://www.religioustolerance.org/the-new-age-movement-part-2.htm> (22 Nisan 2019)

¹²¹ **Parapsikoloji:** Psişik/Ruhsal yetenekler bilimi olarak adlandırılır. Her insanın aklıyla ulaşabileceği bilgiler veya duygular dışında, fiziksel bilimin de halen cevap bulamadığı, kişinin maddeyle etkileşiminin sistematik bir şekilde araştırılmasına verilen isimdir. Bkz: Richard **Kyle**, “The New Age Movement in American Culture”, Lanham, New York, London: University Press of America, 1995. S. 38.

¹²² Başkaya, s.65.

¹²³ Augbyn, bkz. Kapak sayfa.

geçmişteki (başlangıçtaki) hem de uzak gelecekteki (dünyanın sonundaki) mutluluk çağı kastedilmektedir. Uzak geçmişteki altın çağ geçici olup yerini kötüleşen bir dünya ortamına bırakır. Fakat eskatolojik¹²⁴ binyılcılık inancı nihaidir. Yani artık insanların dünyada mutsuzluk, acı, yokluk, zulüm ve adaletsizlik görmeyecek olmalarıdır. Bu sürecin sonunda dünyadaki hayat sona erecek, tekrar dirilişle birlikte yeni bir yaşam başlayacaktır. Bununla birlikte her toplumun kendi dini inançlarının en üst düzeyde hâkim olacağı bu dönem binyılcılık beklentileriyle, o toplumların "zaman" anlayışıyla yakından ilgilidir.¹²⁵

Binyılcılık denildiğinde akla gelen ilk din Hristiyanlık olmuştur. Hristiyan inancına göre kurtarıcı olarak İsa'nın gelişiyle birlikte bütün kötülükler yok olacak ve yeni bir dönem başlayacaktır. Bu inanç birçok dine esin kaynağı olmuştur.¹²⁶ Ancak geleneksel Hristiyanlık ve diğer dinlerdekinden farklı olarak New Age binyılcılığı, kişisel bir dini objenin etrafında dönmemektedir. Hristiyan inancına göre İsa'nın tekrar geleceğini beklemek, bazı Yeni Çağ hareketleri içerisinde her insanın içindeki Mesih inancının uyanışı olarak yorumlanmıştır. Fakat New Age hareketinde Mesih'in görünmesi Hristiyanlık gibi dinlerde var olan belirli bir kişi değil aksine astrolojik zaman döngüsünün değişimlerine bağlı olarak bütün yaşam biçimlerinde ortaya çıkan ilkeler ve evrensel olaylar ile insanlığın bilincindeki değişimi işaret etmektedir.¹²⁷ Astrolojik olarak dünyanın girdiği yeni burç çağının yanı sıra kova çağının, kozmik güçlerinde etkisiyle birlikte toplum duyarlı hale gelecek iç potansiyellerini keşfedecektir. Bu sayede birey ve toplum hem kendi içlerinde hem de doğayla uyumlu bir şekilde yaşayacaktır. İşte beklenen bu çağ ve bu yaşanacak olan bu olaylar New Age binyılcılığını oluşturmaktadır. İnsanların daha spiritüel oldukları yeni bir tarihsel döneme girileceği teması ile birlikte dünyanın şu anki koşullarıyla bu yeni döneme adım atmak veya dünya sonrasında daha gelişmiş dünyalarda yeniden doğmak için gerekli bir

¹²⁴ **Eskatolojik:** Ölüm sonrasına ilişkin anlatılara denir. Kısacası varlıkların doğum ile ölüm arasındaki süreyle sınırlı olmadığını bildirmekte ve varoluşun amacını belirlemektedir. Tenasüh inancı (Hinduizm, Budizm, Caynizm) ve yeni bir dirilişin gerçekleşeceği inancını savunan cennet ve cehennem gibi kategorilere yer veren dinler (Zerdüştlük, Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam gibi) örnek olarak gösterilebilir. Detaylı bilgi için bakınız: Ramazan **Adıbelli**, "Dinlerdeki Kozmogonik ve Eskatolojik Anlatılar Bağlamında Ahlakı Anlamlandırmak", *Bilim name*, XXI, 2011/2, 33-56 s. 41.

¹²⁵ Eyüp **Baş**, "Binyılcılık ve Osmanlı Toplumunda Hicri Milenyum Kıyamet Beklentisi ile İlgili Bazı Veriler", *Dini Araştırmaları*: Cilt: 7, s. 21, s. 165.

¹²⁶ Başkaya, s. 65.

¹²⁷ Aydın, s. 59.

ön adım, bir “okul” olduğu temasına da New Age yazarlarının kitaplarında karşılaşılmaktadır.¹²⁸

Böylelikle New Age inananları Kova çağının manevi bir uyanış getireceğine, dünyanın gelecek bin yılda ışık ve sevgi çağına gireceğine inanmaktadır. İnsanlık ve dünya daha yüksek bir düzeye ulaşacak ve dünya sahip olduğu ilk uyum ve mükemmelliği yeniden kazanacaktır.¹²⁹

2. ÜSTÜN GERÇEKLİK VE İLAHİ VARLIKLAR

New Age hareketinde tanrı ve peygamber inancı olmadığından dolayı, geleneksel dinlerde tanrıya atfedilen olağanüstü güçler New Age hareketinde kişilerin iç dünyalarına, zihinlerine ve ruhlarına izafe edilmiştir.¹³⁰

İslam’ da insan kendi özünde iyiyi ve kötüyü barındıran ve Allah’ın ona verdiği cüzi irade ile iyi veya kötüyü seçmede özgür bırakılan bir varlıktır. Haliyle yaratıcı ve yaratılan arasında bir fark vardır. Tek bir yaratıcı inancı var olmakla birlikte insanın kurtuluşa erebilmesi için Allah’ın ona verdiği özgür irade doğrultusunda iyi olanı seçmesi ve Allah’ın emirlerini yerine getirmesi gerekmektedir. Hristiyanlık Tanrı inancına bakıldığında ise Tanrı ile insan arasında her zaman bir ayrım vardır. İnsanlar özlğinde kötü olduklarını sadece Tanrı’nın emirlerini yerine getirdikleri zaman iyi olacakları kabul edilmektedir. İnsanın yaratıldığında öz itibarıyla İslam ve Hristiyanlık arasında inanç farkı olmasına rağmen, yaratıcı ve yaratılan arasındaki kabul gören inanç aynıdır. New Age hareketinde ise Tanrı inancı daha farklı ve belirsizdir.

New Age hareketinde Tanrı ve insan özde birdir. Aralarında hiçbir fark yoktur. Tanrılık tüm evrene yayılan bir güç ve enerjidir. Kötülük sadece çevre ve çevredeki koşulların sonucu meydana gelmektedir. İnsan içinde kötülük barındırmayan iyi ve kutsal olandır. Günah kavramı New Age hareketinde yoktur. Tanrıya bağlılıktan kastedilen ise, kişinin içsel farkındalığa varması kendini gerçekleştirmesidir.¹³¹ Kova çağında Mesih’in vadettiklerinin gerçekleşmesi için, kendimizi daha da ileri taşımamız gerekmektedir. Birey kendisine karşı sorumluluklarını yerine getirdiği ve Yüksek Benliği tarafından

¹²⁸ Shirley **Maclaine**, *It’s All In The Playing*, Toronto: Bantam Books. 1987, s. 337.

¹²⁹ Wouter J. **Hanegraaff**, “New Age Religion and Western Culture. Esotericism in the Mirror of Secular Thought”, *State University of New York Press*, 1998. S. 118.

¹³⁰ Başkaya, s. 90.

¹³¹ Peter **Spink**, *Spiritual Man in a New Age*, London: Darton, Longman and Todd, 1980, s.47.

sağlam biçimde idare edilen bir duruma geldiği zaman, kendi içindeki Tanrı'yı tanıyacak ve her zaman her yerde onda olacağı inancı hâkimdir.¹³² Tanrı'nın gücünün sınırının çizilemeyeceğine ve sonsuz olduğuna inanılır. Diğer dinleri Tanrı inancı konusunda eleştiren New Age, dogmatik dinlerin insanlık olarak kısıtlayıcı olduğunu dile getirir. İnsanın kayıtsız şartsız bir otoriteye uyulmasını eleştirir. Devamında şu ifadeyi kullanır: “Siz Tanrısınız.”¹³³ Tanrı olduğunuzu anlamanız için ise içsel huzurun oluşması gerekmektedir.¹³⁴

New Age grupları arasında var olan inanç monoteizm, panteizm ve panenteizm'dir, yani var olan her şey bir öze ait olan ve o öz olan Tanrı'ya aittir. Her şey bunun farklı bir şekli öz ve ilahi güç, her şeyi bir arada tutan şeydir. New Age hareketinde bu ilahi gücün çeşitli açıklamaları vardır. Tanrı Bilinci, Evrensel Sevgi, Kendini Gerçekleştirme, Ben'im, Yüksek Benlik, Brahman, Nirvana gibi isimler verilmektedir.¹³⁵ Monizm, tüm evrenin toplamının ilahi olduğunu ve kozmos içindeki her bireyin küçük bir Tanrı şeridini temsil ettiğini beyan eder.¹³⁶ Tek bir öz yani “hepsi birdir” kavramı hâkimdir. Herkesin ve her şeyin bu özün bir parçası olduğunu kabul ederler. Her şey bu özün farklı bir şeklidir (enerji, bilinç, sevgi, güç).¹³⁷

Panteizm kavramı; “Tanrı her şeydir ve her şey Tanrıdır” şeklinde tanımlanmaktadır. Kısacası tanrı ve evren aynı şey olduğunu kabul eden inanç sistemidir.¹³⁸ Panteizme göre tanrının kendine has bir şahsiyeti yoktur. Tanrı bir kanundur, bir kuvvettir. Bu sebepten dolayı panteizm, şahsiyet kavramını ve hürriyetin varlığını kabul etmez. Bu durumda insan, fizik âleminin bir parçası, ahlak da tabiat düzeninin olması için zaruri bir araç olarak görülür. Ayrıca panteizm, yaratanla yaratılan arasındaki hususiyeti kaldırdığı için de bütün dinleri yok sayar. Panteizm madde âleminin ezeli ve ebedi olduğunu kabul etmekte ve buna karşılık ahiret hayatını reddetmektedir.¹³⁹

¹³² Aubyn, s.115.

¹³³ Shirley **Maclaine**, *İçimdeki Yolculuk*, çev: Fatoş Dilber, İstanbul, Akaşa Yayınları, 1995, s. 233.

¹³⁴ Maclaine, *İçimdeki Yolculuk*, s. 376.

¹³⁵ The New Age Movement, <https://www.cs.uni-potsdam.de/ti/kreitz/Christian/Cults/9.newage.pdf> (26 Nisan 2019)

¹³⁶ Ultimate Reality and Divine Beings, <https://www.patheos.com/library/new-age/beliefs/ultimate-reality-and-divine-beings> (26 Nisan 2019)

¹³⁷ New Age Movement, New Age or Old Occult?

<http://www.rapidnet.com/~jbeard/bdm/Cults/newage.htm> (20 Eylül 2018)

¹³⁸ Aydın, s. 71.

¹³⁹ Ell Hacc Hüseyin **Vedad**, *Vahdet- i Vücut*, İstanbul: Ferda Kitabevi, 2009, s. 20.

Panenteizm inancına göre Tanrı, evrenin her anında vardır. Tanrı bireysel olarak evrenle bağlantı halindedir. Öyleyse tanrı evrende içkindir. Yine evren Tanrı'dan ve Tanrı'dadır, fakat tanrı değildir. Öyleyse tanrı evrenden aşkındır. Bu durumda panenteizme yönelik genel bir sonuç olarak denebilir ki; Tanrı, evrende içkin olmakla birlikte, evrenden aşkındır. Böylece Tanrı hem aşkın hem içkindir. Görüldüğü üzere, panenteizmde asıl ayırıcı özellik, Tanrı'nın iki kutuplu bir öz taşıdığının öne çıkarılmasıdır.¹⁴⁰ Tanrı, şahsi olmayan bir güç olarak düşünülmektedir.¹⁴¹

3. İNSAN DOĞASI VE VAR OLMANIN AMACI

New Age hareketi inancında özde Tanrı ve insan birdir. İnsan Tanrı olduğunu fark edebilmesi için iç huzura ulaşabilmesi veya kendini gerçekleştirebilmesi gerekmektedir. Bu nedenle insan içinde bulunan Tanrı yönünü geliştirmesi gerekmektedir.

Hareketin çeşitli uygulamaları, benliği geliştirmeyi ve onun doğası için ilahi olarak farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır.¹⁴² Bu yüzden inananlar, Tanrı'nın gücünün sınırı olmadığı gibi aynı şekilde insan gücünün de sınırları olamayacağı ama sadece tecrübe ile sınırı olamayacak şekilde geliştirilebileceğine inanırlar: “Sizin dogmatik dinleriniz insanlık için çok kısıtlayıcıdır çünkü bu dinler dışsal bir otoriteye kayıtsız şartsız uyulmasını isterler. Siz Tanrı'sınız. Tanrısal yücelikte olduğunuzun farkındasınız bu yüzden bunu sürekli olarak akılda tutmak ve ona göre davranışlarınızı düzenlemek zorundasınız”¹⁴³ Bununla birlikte, içsel huzurun sağlanabilmesi için bireyin Tanrı olduğunu anlamasından gerekmektedir: “Dışarıda var olan huzurun sebebi içsel huzurdan kaynaklanır. İçsel huzur da herkesin Tanrı olduğunu anladığımızda oluşur. İç beniniz Tanrı olduğunuzun bilincindedir. Ama bununla birlikte, diğer insanların da Tanrı olduğunu anlamadığınızda zıtlık ortaya çıkmaktadır. Herkes kendi ruhunun efendisi olduğunu, yani Tanrılığını idrak etmek zorundadır.” Bu tür manevi öğretilere ulaşmak için özellikle meditasyon gibi tekniklerden yararlanılır.¹⁴⁴

New Age düşüncesinde insan doğasının kendine özgü anlayışı değişmektedir. Panteizmin, her bireyin ilahi olanın bir parçası olmadığını, ilahi olanın kendisi olduğunu söylemektedir. New Age hareketinin yayılmasını sağlayan, Shirley MacLaine “Ben

¹⁴⁰ Metin Yasa, “Panenteizmin Tarihsel Ardalını Üzerine”, OMÜİFD, 18–19, 2005, s. 131.

¹⁴¹ Özkan, *Kıyamet Tarikatları: Yeni Dini Hareketler*, s.129.

¹⁴² Ultimate Reality and Divine Beings, <https://www.patheos.com/library/new-age/beliefs/ultimate-reality-and-divine-beings> (26 Nisan 2019)

¹⁴³ MacLaine, *İçimdeki Yolculuk*, s. 233.

¹⁴⁴ Shirley MacLaine, *Sevginin Sonsuz Dansı*, çev. Fatoş Dilber, İstanbul, Akaşa Yayınları, 1991, s. 376.

Tanrı'yım" ilanıyla insan doğası hakkındaki New Age görüşünün tipik bir örneğini sunmaktadır. New Age inananları, kendisinin tanrı olduğunu belirtmekle tüm varlıkların tanrı olduğunu idrak etmek arasındaki muazzam uçurumun farkındadır. Fakat tüm varlıkların tanrı olarak kabul görmesi insanlar arasında bütünlüğü oluşturmaktadır. Bu sebepten dolayı bireyler saygı ve hoşgörü felsefesini temel olarak kabul eder ve bu şekilde yaşamaya çalışırlar. Bu New Age hareketinin insan doğasına anlam katar ve bireylerin kendine has özelliklere sahip olmasını sağlar ve tek bir kolektif şuur tüm insanları ortak bir bütün halinde birleştirir. Bu bilinçdışı insan korkularını, arzularını ve umutlarını birleştirir. New Age inananları, kendini anlama ve farkındalık geliştirerek, bu bütünle uyum içinde olduğuna ve içindeki ilahi olanı tanımaya yaklaştığına inanır.¹⁴⁵

New Age hareketine göre günümüzde dinin, iddia edilen maksadın dışına çıktığına inanılmaktadır. Çoğu dinler öncelikli olarak geçici ve politik güçlerle meşgul oldukları için Tanrı'ya giden yol gösterilmez ve bir sürü entelektüel önerme ve kavga yığını içinde, dinin esas vazifesinin iz bile bırakmadan unutulup gittiğine inanılmaktadır. Kilise, ruhsallıktan kopmuş ve birçok bakımdan boş bir kabuğa dönüşmüştür. Tanrı'yla kurulabilecek iletişimin sadece kilise vasıtasıyla olacağını söylemeleri, Tanrı'yla halk arasında fiilen bir uçurum yaratmıştır. Bu yüzden kova çağında Mesih'in söylediklerinin gerçeğe dönüşmesi için, bireyi kendisine karşı sorumlu hale getiren, yüksek benlikler tarafından düzgün biçimde idare edilen bir duruma getirildiğinde, birey içindeki var olan Tanrı'yı tanıyacak ve her zaman her yerde olacağız inancı kendisinde oluşacaktır.¹⁴⁶ New Age inananları bireysel insanların ideal olarak yaşamları boyunca (ve çoklu yaşamları) tekâmül¹⁴⁷ ederek, ilahi doğaları hakkında daha fazla farkındalık elde ettiklerine inanırlar.¹⁴⁸

¹⁴⁵ Ultimate Reality and Divine Beings, <https://www.patheos.com/library/new-age/beliefs/ultimate-reality-and-divine-beings> (26 Nisan 2019)

¹⁴⁶ Augbyn, s.115.

¹⁴⁷ **Tekâmül/Evrim:** Bir insanın mümkün olan en yüksek şuur seviyesine ulaşma hadisesidir. Bkz: Zukav, s.17.

¹⁴⁸ Ultimate Reality and Divine Beings, <https://www.patheos.com/library/new-age/beliefs/ultimate-reality-and-divine-beings> (26 Nisan 2019)

4. ACI VE KÖTÜLÜK PROBLEMİ

4.1. İstirap ve Kayıp

New Age inançları, kötülüğün temel varlığını inkâr etme veya en azından azaltma eğilimindedir. New Age, kısmen Hristiyan Biliminin bir türevi olan Yeni Düşünce'den türetilmiş ve Yeni Düşünce kötülüğün, hastalığın ve günahın insanın kendi zihniyle var ettiğine ve yine aynı şekilde kendi zihniyle ortadan kaldırılabileceğini inanır. Bu konumların zihnin gücüyle üstesinden gelebileceğini açıkladığını ilan etmiştir. New Age hareketi de bu temel öncülü kabul etmektedir. Çoğu New Age şifa tekniğinin kullanılmasında ki amaç, kötülüğün ve ıstırapın insanda var ettiği fiziksel sorunları çözmek içindir. İstırapın yalnızca bir zihin hâli olduğunu ve iyimserlik ve sebat yoluyla tüm engellerin üstesinden gelinebileceğine inanırlar. New Age hareketi bu yaklaşıma dayanmakta ve kötülük ya da ıstırapın sadece insanların var olmasına izin verdiği için var olduğunu söylemektedir. İnsanlar hem ıstırapın hem de kötülüğün üstesinden gelmek ve böylece daha yüksek bir bilinç elde etmek için kendilerini geliştirmektedirler.¹⁴⁹

Amerikan Anayasası, “mutluluk arayışının” insanın temel amaçlarından biri olduğunu açıklamıştır. Fakat bugün mutluluk kelimesi kötüye kullanılmakta ve hayalperest bir anlam taşımaktadır. Bir an için bu kelimeyi neşe olarak düşünürsek eğer, neşeli olmak bir hak ya da bize dışarıdan verilebilecek bir şey değil, Tanrı vergisi doğal bir durumdur. Binlerce yıldır birçoğumuzun esas benliklerimizle çatışmaya girip neşeye yabancılaşmış olmamız bu durumu değiştirmemektedir. Kişi kendisini ve ruhunu hedefiyle aynı çizgide tutmak için devamlı gayret ederek, yeniden neşe halinin derin ve kalıcı bir seviyesiyle irtibat kurulabilir, ıstırap ve kaybın darbelerine rağmen aktif anlamda canlı kalabilir. Mutluluğun bir amaç değil de bir hak olduğuna inanmak ıstırap ve kayıpların tamamen olumsuz hadiseler olduğuna inanmaktır. Bu nedenle sahip olmadıklarımıza sahip olmamız gerektiğini düşünür, sahip olduklarımıza da hep bir çeşit küskünlükle yaklaşırız. Maalesef ki bu mutluluk tanımı, çok sayıda nevrotik¹⁵⁰ bireylerin ortaya çıkmasına yol açmış ve onlara ulaşmak bir yana adını dahi

¹⁴⁹ Beliefs, Suffering and the Problem of Evil, <https://www.patheos.com/library/new-age/beliefs/suffering-and-the-problem-of-evil> (28 Nisan 2019)

¹⁵⁰ **Nevrotik**, duygu bozukluğu yüzünden aşırı şefkat isteme, odaklanamama, güvensizlik, plan yapamama, düşmanca ve saldırgan tutumlar içinde olma, anormal seks davranışları, nefret, kin gibi kişiyi sağlıklı kişilerden ayıran tutum ve davranışlar sergileyen kişilerdir. Bkz. <https://www.psikolojik.gen.tr/nevrotik.html> (01 Mayıs 2019)

koyamadıkları bir şeyi devamlı olarak arayıp durmaktadırlar. Bu arayış ıstıraplı bir korku halidir ve kişiye bir zaman sonra neşeyi de verecek her çeşit değişim imkânının da yolunu tıkamaktadır. Bu kişiler bir şeyleri değiştirmek yerine tanıdık sefaletlerine tutunmayı seçerler.¹⁵¹

Diğer yandan, ıstırapın abartılı bir biçimde vurgulanması da bir başka sorundur ve kişi depresyona girebilir veya bir çeşit bağımlı olabilir. Kişi ulaşılmaz bir kabuğun ardına saklandığında ise tedavisi yıllar hatta birkaç yaşam alabilir. Ne yazık ki modern tıp ve psikoterapi genelde bu çeşit acıyla karşılaşmaktan kaçınma tavırlarını teşvik eder. Avuç avuç uyku hapları, sakinleştiriciler kullanılır ve hastanın sorunuyla yüz yüze gelmesini önleme amacına yönelik gibidirler. Oysaki acımızı yutmak bir zaman kaybı olarak düşünülür; acımızı kabul edip cesaretle üzerinde çalışmanın ise son derece geliştirici olabileceği varsayılır.¹⁵² İdeal olarak, insanlar hem ıstırapın hem de kötülüğün üstesinden gelmek ve böylece daha yüksek bir bilinç elde etmek için kendilerini geliştireceklerdir. New Age uygulayıcıları, genel olarak insan zihninin, kötülüğü ürettiği gibi yenebileceğine inandığından, bu amacı gerçekleştirmek için çeşitli uygulamalara başvurmaktadırlar. Örneğin çoğu New Age uygulayıcısı meditasyonu kötülüğü yenmenin en etkili yolu olarak görmektedir.¹⁵³

Kısacası New Age hareketi acının, hüznün, kederin veya tam tersi neşenin, mutluluğun kaynağının insan zihni olduğunu vurgulamaktadır. İnsan kendi zihniyle hem acıyı hem de mutluluğu meydana getirebilir. Var olan acıyı da yine kendi zihniyle yenebilir. New Age bireyde var olan acı sonucunda fiziksel ve ruhsal çöküşlerin önüne geçebilmek için alternatif şifa yöntemlerine başvurmaktadır. Bireyleri kendi acılarıyla yüzleştirmek gerektiğini vurgulamaktadır. Aynı zamanda bireylerin mutluluğu elde etmek için elinde var olanlarla yetinmesi gerektiğinin üzerinde durmaktadır.

4.2. Karma

Karma Sanskritçe bir kelime olarak, "hareket, fiil" anlamına gelmekte ve bir "sebe-sonuç kanunu" olarakta gösterilmektedir.¹⁵⁴ Karma kelimesi Batı dünyasına ilk defa Teosofi hareketi öncüleri tarafından 18. yy. sonlarında Hint inancının bir terimi olarak

¹⁵¹ Augbyn, s.79.

¹⁵² Augbyn, s.80.

¹⁵³ Beliefs, Suffering and the Problem of Evil, <https://www.patheos.com/library/new-age/beliefs/suffering-and-the-problem-of-evil> (28 Nisan 2019)

¹⁵⁴ Harun Yahya, *İslam ve Budizm*, İstanbul: Araştırma Yayıncılık, 2006, s. 84.

girmiş ve zamanla günlük dilde kullanılmaya başlanmıştır.¹⁵⁵ Hint dini literatüründe karma birkaç farklı anlamda kullanılmıştır. İlk olarak, karma belirli bir istek ve arzu sonucunda meydana gelen dini ve dünyevi karakterli her türlü fiildir.¹⁵⁶ Örneğin karma, Veda İlahileri ve Brahmanalar'da, dini ve ahlaki öneme sahip adak, kurban töreni, kefarete ve riyazet kavramları olarak kullanılmıştır.¹⁵⁷ Karma ikinci olarak, birinci tanımda bahsedilen kişinin kendi iradesi ile yaptığı davranışlar sonucunda meydana gelen mistik güç veya bunların ruhta bıraktıkları manevi etkiyi ifade eder.¹⁵⁸ Üçüncü olarak karma, kişinin kendi iradesiyle yaptığı fiiller ile sonuçları arasındaki ilişkiyi düzenleyen ve âlemdeki adaleti sağlayan bir prensip anlamında kullanılmaktadır.¹⁵⁹

Karma kişiden birçok şey isteyen bir prensip olmasına rağmen, bununla birlikte tamamen adildir çünkü ne ekersen onu biçersin prensibi hâkimdir. Dıştan gelen bir hükme ihtiyaç yoktur çünkü karma hayatın içerisinde kendiliğinden vardır ve ne hak edilmiş ise onunla karşılaşılır.¹⁶⁰ Karma inancına göre, içerisinde yaşanılan sosyal çevre ve sahip olunan sosyal statü geçmiş hayat karması sonucunda belirlendiği gibi, gelecekteki varoluşlar da, şimdiki hayat süresince işlenen karmalarla tayin ve tespit edilir. Buna göre karma, geçmiş, şimdi ve geleceği birbirine bağlayan bir bağ olarak düşünülmektedir.¹⁶¹ Bu yüzden karma inancı kabul edildiğinde adalet sorunu ortadan kalkmış olacaktır. Çünkü insanların yaşam standartları birbirinden farklıdır. Haliyle hiç kimse bulunduğu konumdan şikâyet edemeyecektir.¹⁶² Aynı zamanda New Age hareketinde en önemli inançlardan biri olan kişinin kendini gerçekleştirebilmesi yani içsel huzura varabilmesi için iyi bir karmaya ihtiyaç vardır.

¹⁵⁵ Ali İhsan Yitik, *Hint Kökenli Dinlerde Karma İnancının Tenasüh İnancıyla İlişkisi*, Ruh ve Madde Yayınları, İstanbul, 1996, s. 40.

¹⁵⁶ S. C. Bose, *A Catechism of Hindu Dharma*, New Delhi, 1978, s.39; K. K. Anand, *Indian Philosophy*, Delhi, 1982, s.12.; R.C. Pandey, *India Studies in Philosophy*, India, 1997, s.208.

¹⁵⁷ Yitik, *Hint Kökenli Dinlerde Karma*, s.41.

¹⁵⁸ B. N. Singh, *Dictionary of Indian Philosophy Concepts*, Varanasi, 1998, s.132. Rasvihary Das, *The Theory of Karma and Its Difficulties*, Quest 22 (1959), 15-18, s.18. Pandey, s.208.

¹⁵⁹ Yitik, *Hint Kökenli Dinlerde Karma*, s.43.

¹⁶⁰ Augbyn, s.35.

¹⁶¹ R.E. Hume, *Thirteen Principal Upanishads*, I. Baskı, Delhi, 1983, s.56. Sirvapella Radhakrishnan, *An Idealistic View of Life*, London, 1947, s.275.

¹⁶² Yitik, *Hint Kökenli Dinlerde Karma*, s.53.

5. YAŞAM SONRASI VE KURTULUŞ

5.1. Reenkarnasyon

Reenkarnasyon kelime anlamıyla yeni bir bedende tekrar dünyaya gelmektir. Bu inanç, bir kimsenin ölümünün ardından bedeninin bileşenlerinden ayrılarak başka bir bedende yeniden doğması inancıdır.¹⁶³ İnsan ruhunun ölümsüzlüğü, ölümden sonraki yaşamda tekrardan bu dünyada veya başka âlemlerde varlığını sürdüreceği inancı, dünyanın birçok dininde yer alan yaygın bir inanıştır.¹⁶⁴ Özellikle Hint dinleri olmak üzere genelde ilkel toplumlarda ölümsüz olan ruhun ya sürekli olarak ya da günahlardan arınana kadar bir bedenden diğer bedene devamlı olarak doğması inancı mevcuttur. Hinduizm'in karma doktrinde ruhun yapmış olduğu iyi veya kötü davranışlar kişinin bir sonraki bedenini belirler. İki yaşam arasında bir paralellik vardır ve bu durumda ruh daha iyi ya da daha kötü bir insan, hatta Tanrı şeklinde var olabileceği gibi bir hayvan veya bir bitki olarak da dünyaya gelebilir.¹⁶⁵

Reenkarnasyonun doğu dünyasındaki kötümserlik ve ümitsizlik aşıl原因an karakteri, Batı'da tam tersi görünüme bürünmesin de 19. Yüzyılda Teosofi hareketinin kurucusu Helena Petrona Blavatsky'in büyük bir rolü vardır.¹⁶⁶ New Age uygulayıcıları da genel olarak olumlu bir ölüm bakış açısına sahip olma eğilimindedir; ancak bu, sevilen bir kişinin kaybindan daha az acı çektiği veya kendi ölümleriyle karşı karşıya kaldıkları anlamına gelmez. Fakat çoğu New Age inananı reenkarnasyonu kabul ettiği için, insan ruhunun doğumlarının art arda gerçekleşmesi inancı, ölümü yalnızca başka bir hayata doğru bir adım olarak görme eğilimindedir. New Age hareketi, genellikle Hinduizm ve Budizm'de kabul gören reenkarnasyon şeklini benimsemiştir. Tarihsel olarak konuşursak, 19. yüzyılın yeni dini Teosofi, bu inancı Asya'dan Amerika'ya yaymaya yardımcı olmuş ve New Age bu geleneğin reenkarnasyon inancını benimsemiştir. New Age uygulayıcıları, reenkarnasyonun Teosofi yorumuna uygun olarak, ruhun düşük bir ruhsal farkındalık durumundan daha yüksek olana doğru evrimleştikçe yaşamların art arda yeniden doğduğuna inanır. Ruh, dünyadan bir şeyler öğrenmek ve kendisini

¹⁶³ Kenan **Has**, “Dinler Tarihi Perspektifinden Tartışmalı Bir Kavram; Reenkarnasyon”, *İslami Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 17, Sayı: 4, 2004, Sayfa: 390-400, Issn 1300-0373, Tek-Dav, s.390.

¹⁶⁴ Ali İhsan **Yitik**, “İslam Dini ve Hint Karma-Tenasüh İnancı”, *TDV-İstanbul Müftülüğü Dergisi*, 16, 2012, s. 46.

¹⁶⁵ Şinasi **Gündüz**, “Din ve İnanç Sözlüğü”, Ankara, 1998. S.321. Mehmet Ali **Kirman**, “Din Sosyolojisi Terimler Sözlüğü”, İstanbul, 2004, s.187.

¹⁶⁶ Adnan Bülent **Baloğlu**, *İslam'a Göre Tekrar Doğuş Reenkarnasyon*, Ankara, 2001, s. 16.

mümkün olan en yüksek ölçüde geliştirmek için ihtiyaç duyduğu ölçüde enkarne/yeniden bedenlenme olur.¹⁶⁷

En genel varsayımıyla reenkarnasyon inancı bu gezegenin insanlara öğreteceği her şeyi tecrübe etmek amacıyla sürekli olarak dünyaya gelme hadisesidir. Bu anlayışa göre yeryüzündeki yaşantıya ilk başladığında, tekrar dünyaya gelme zamanı ve mekânı oluşuncaya kadar beklemek zorunda olunduğuna inanılır. Fakat birkaç defa dünyaya tekrar döndükçe ve ruhsal rehberlerden yardım aldıkça bu devir daha hızlı hale gelecektir. Dünya üzerindeki eğitim tamamlandığı zaman tekrar dünyaya bedenlenme ihtiyacı da ortadan kalkmış olur ancak iyi bir sebep varsa tekrar bedenlenmeyi seçebileceklerine inanırlar. Bu sebep de genellikle kişisel bir hedef değil, diğer insanları eğitmek, onlara bu tekâmül yolculuğunda yardımcı olmak gibi önemli bir vazifeyi kapsamaktadır.¹⁶⁸

Reenkarnasyona olan inanç, geçmiş yaşam yaşantılarını ve terapilerini hatırlamak için benzersiz New Age uygulamalarına yol açmıştır. New Age uygulayıcıları geçmiş yaşam regresyonuna ulaşmak için psişik, kanalcı veya enerji şifacıları aramaktadır. Bununla da sınırlı kalmayıp, kişi önceki enkarnasyonlardaki nedenleriyle yüzleşerek mevcut psikolojik ve hatta bazen fiziksel koşulların üstesinden gelmeyi hedeflemektedirler.¹⁶⁹

Hayat nasıl bir dizi başlangıçtan oluşuyorsa, aynı zamanda bir dizi küçük ölümlerden de meydana gelir. Bugünkü enkarnasyonun bitişi de, bu bakımdan, düzenli bir örtünün devamı gibi görülebilir ve insan yaşamı boyunca sürekli bir şekilde şuur durumunda değişimler yaşar. Belli bir anlayışta ölüp yeni bir anlayışta doğmaktadır. Geçmişte sayısız ölüm yaşanıldığı gibi gelecekte de birçok ölümler olacak anlayışı hâkimdir. Ölümün meydana geldiği koşullar, ıstırap verici ya da şok edici olabilir ama ölümün kendisi ne yabancı ne de korkutucu bir şeydir sadece şuur değişiminden ibarettir.¹⁷⁰ Bununla birlikte New Age hareketi, Hristiyan veya Yahudilerin kabul ettikleri “kurtuluş” kavramını reddetmekte, kişisel gelişim ve ruhsal gelişimi vurgulamaktadır. New Age uygulayıcıları, mevcut ve gelecekteki yaşamlarda bireysel ruhun ilerici evrimine dayanan bir kurtuluş şeklini kabul eder. Her ne kadar bu evrim

¹⁶⁷ Beliefs, Afterlife and Salvation, <https://www.patheos.com/library/new-age/beliefs/afterlife-and-salvation> (2 Mayıs 2019)

¹⁶⁸ Augbyn, s.28.

¹⁶⁹ Beliefs, Afterlife and Salvation, <https://www.patheos.com/library/new-age/beliefs/afterlife-and-salvation> (2 Mayıs 2019)

¹⁷⁰ Augbyn, s.90.

birçok yaşam sürse de, New Age inananları buna insan varlığının nihai hedefi olarak bakmaktadır.¹⁷¹

6. KUTSAL ZAMANLAR

6.1. Zodyak Çağları

Zodyak kelimesi eski Yunanca'da “yaşam çemberi” ya da “canlı varlıkların çemberi” olarak adlandırılmıştır ve güneşin, ayın ve gezegenlerin arasından geçen güneş tutucusunun düzlemi boyunca uzanan 30'ar derecelik 12 burçtan oluşur.¹⁷² New Age inancına göre, burçlar bir takvim yılı boyunca aylık olarak değişmekte, çağlar ise daha geniş devreleri yaklaşık 2160 yıl sürmektedir. Her iki duruma da bakıldığında, ay veya çağ başlangıçları ya da bitimlerinde burçların geçiş dönemi olduğundan dolayı, burçlar karakteristiklerini zayıf bir şekilde sergilerler. Bir çağdan diğer bir çağa geçiş sürecinde meydana gelen değişiklikler, çok farklı enerji değerlerinin karışmasından dolayı, büyük değişikliklere sebep olmuştur. Var olan köklü veya eski geleneklerin ve dinlerin yıkılmasıyla birlikte yeni sosyal yapıların kurulması buna verilebilecek bir örnektir.

Önceki çağlar nasıl değişik burçların izlerini taşıyorsa; mimariden tarıma, bilime, yolculuklara ve insan ilişkilerine dek bütün alanlarda kova burcu değer ve ideallerinin etkilerinin derinlemesine hissedileceğini beklemeye başlanabileceğini iddia edilmektedir.¹⁷³

¹⁷¹ Beliefs, Afterlife and Salvation, <https://www.patheos.com/library/new-age/beliefs/afterlife-and-salvation> (2 Mayıs 2019)

¹⁷² Barış İlhan, *Astroloji Dersleri*, Derleyen: Ayşem Aksoy, 3. Baskı, İstanbul, 2004, s.19.

¹⁷³ Augbyn, s.21.

Zodyak Çağları

Çağ Baskın Burç	Yönetici	Gezegen	Karşıt Burç
M.Ö. 10800-8640	Aslan	Güneş	Kova
M.Ö. 8640-6430	Yengeç	Ay	Oğlak
M.Ö. 6430-4320	İkizler	Merkür	Yay
M.Ö. 4320- 2160	Boğa	Venüs	Akrep
M.Ö. 2160- M.S. 1	Koç	Mars	Terazi
M.S. 1- 2160	Balık	Jüpiter	Başak
M.S. 2160- 4320	Kova	Satürn ve Uranüs	Aslan

Yukarıdaki tabloya göre, çağlar birbirini sırasıyla Aslan, Yengeç, İkizler, Boğa, Koç, Balık ve Kova şeklinde izlemektedir. Her Zodyak çağın etkisi farklı şekilde izlenmektedir. En sonuncusu ve en önemlisi olarak görülen Kova çağı detaylı bir şekilde incelenecektir.

New Age astrolojiyi dünya görüşüne dâhil etmiş ve ardından New Age uygulayıcıları, ekinoksların kullanılmasının dünya tarihinde ve kültürlerinde yeni bir geçiş ortaya çıkardığı görüşünü benimsemiştir. Önceki astrolojik dönemin sonu, Balık burcu ve yenisinin, Kova çağının gelmesiyle, insan uygarlığı, daha yeni ve daha iyi bir yaş gösteren maneviyatta yeniden doğuşa tanık olmaktadır.¹⁷⁴

6.2. Kova Çağı

Astrologlar, evrimin, her biri 2.000 ila 2.400 yıl süren Zodyak işaretleri ile ilgili döngülerden geçtiğine inanmaktadır. New Age inananları, şimdi Balık ile ilgili döngüden Kova ile ilgili olan döneme geçildiğini söylemektedir. New Age inananları, Balık burcu yaşının karanlık, hiyerarşi, çatışma ve katı dini ve bilimsel yapılarla karakterize edildiğine inanmaktadır. Buna karşılık, New Age uygulayıcıları, Kova çağını barış, uyum ve sevgi olarak tanımlamaktadır ve yüksek derecede bir manevi veya kozmik bilinçle karakterize olacağı iddia edilmektedir.¹⁷⁵ Genel olarak bakacak olursak,

¹⁷⁴ Rituals and WorshipI, Sacred Time, <https://www.patheos.com/library/new-age/ritual-worship-devotion-symbolism/sacred-time> (2 Mayıs 2019)

¹⁷⁵ <http://jbeard.users.rapidnet.com/bdm/Cults/newage.htm> (2 Mayıs 2019)

kova çağının gelmesiyle birlikte dünyaya barış, huzur ve mutluluğun geleceğine inanılmaktadır.

Kova çağının ilk başlangıç zamanı 1880'ler olarak kabul edilir. Çünkü bu yıllarda maddi ve bilimsel alanlarda hızlı bir değişim meydana gelmiştir. New Age inanışlarına göre bu zaman diliminde uçaklar icat edilmiş, telefon ve telgrafla haberleşme başlamıştır. Aynı zamanda entelektüel ve spiritüel alanlarda teozoflar ve spiritüel araştırma yapan önemli bilim adamları ortaya çıkmıştır. Devamında spiritüalizm üzerine yapılan çalışmalar, New Age hareketinin öğretilerinin temelini oluşturmaya başlamıştır. Spiritüalizmin doğuşu ile birlikte, uzun zamandan beri bastırılan farkındalık yolu hazırlanmıştır. İnsanın ölümüyle birlikte ruhun da öleceği inancı kabul edilmemiş, ruhun ölmeyeceği vurgulanmıştır. Bütün ruhların Tanrı'dan gelip ona geri döneceğine inanılmaktadır.¹⁷⁶

Kova çağının tam olarak ne zaman başladığına dair tek bir beyan bile New Age uygulayıcıları arasında genel kabul görmemekte¹⁷⁷ ve ne zaman girileceği konusunda bir belirsizlik bulunmaktadır. Bazı belirtilerden bahsedilse de tam olarak bu çağın ne zaman başlayacağı ya da başlayıp başlamadığı konusu yoruma açıktır çünkü hiç kimse Balık burcu çağının ne zaman başladığı ve tam olarak ne kadar sürdüğünden emin değildir. Bazı astrologlar bir çağdan diğerine kaos ve doğal afetlerle geçiş yaşanacağını söylerken bazıları da değişimin peyderpey olacağı ve bireylerin bu değişimin doğasını biçimlendirmedeki rolü üzerinde durmaktadırlar.¹⁷⁸

7. HERMENÖTİK YENİDEN İNŞA

Hermenötik “yorum bilgisi” anlamına gelmektedir. Bir olay veya tutum karşısındaki düşüncemiz zaman içerisinde değişebilmektedir. Bugün anlamlı gelen bir olay yarın anlamlı gelmeyebilir.¹⁷⁹ Hermenötik yeniden inşayı New Age hareketi kullanmaktadır. Zaten New Age hareketinin inanç ve öğretileri buna müsait ortamı sunmaktadır. New Age hareketi bu çerçevede yazarları, uygulayıcıları, dinleyicileri, izleyicileri veya okuyucu toplulukları tarafından şekillendirilmekte ve yorumlanmaktadır.¹⁸⁰

¹⁷⁶ Augbyn, s.21.

¹⁷⁷ Rituals and WorshipI, Sacred Time, <https://www.patheos.com/library/new-age/ritual-worship-devotion-symbolism/sacred-time> (2 Mayıs 2019)

¹⁷⁸ Uysal, s.73.

¹⁷⁹ Richar E. Palmer, *Hermeutics: Interpretation Theory in Schleiermacher, Dilthey, Heidegger and Gadamer*, Evanston: Northwestern University Press, 1969, s.118.

¹⁸⁰ Başkaya, s. 95.

New Age hermenötiğinde farklı geleneksel dinlerde var olan inançlar New Age hareketine uygun şekilde baştan yorumlanarak kendi öğretileri arasına katılmaktadır. New Age inananları, inançlarının esnekliği nedeniyle farklı dinlere ait olan inançları değiştirebilmekte ve kişisel ihtiyaçlarına uygun olarak kişiselleştirebilmekte ve deneyimlerini yeniden anlamlandırabilmektedirler. New Age hareketini diğer inançlardan ayıran ve ona orijinalliyi veren unsur, yorumlarında kullandığı dilsel ve teorik ifadeler ile yoruma dâhil ettiği yerin zenginliği ve çeşitliliğidir.¹⁸¹ New Age hermenötiğinin en karakteristik örneklerinden biri reenkarnasyondur. Başta Hinduizm olmak üzere uzak doğu dinlerinin genelinde kabul gören, yaygın bir dini öğreti olan reenkarnasyon New Age öğretileri arasına doğu dinlerindeki şematığından arındırılmış bir şekilde katılır.¹⁸² New Age hareketinde tekrar doğuş yani reenkarnasyon bir tekâmül aracı olarak görülür. Tekâmül sürecinde olan her varlık, madde içinde tecrübe ve deneyimini arttırmak için çeşitli bedenler ve kimlikler içerisinde, defalarca maddesel âlemlerde doğar ve bu doğma ilahi bir yasa olarak kabul edilir. Tekrar doğma en mükemmele ulaşmaya kadar devam eder. Nihayet en sonunda, zorunlu olarak dünyaya doğmaktan kurtulur. Artık bundan sonra doğup doğmama, o varlığın isteğine bırakılmıştır.¹⁸³ New Age hareketi Hristiyan kökenli bir hareket olduğundan dolayı, Hristiyanlık öğretileriyle fazlasıyla ters düşmektedir ve aralarında Hermenötik sorun vardır. Çünkü Hristiyanlığın kabul etmediği, sapık olarak nitelendirdiği birçok dini grup veya hareket New Age hareketi şemsiyesi altında değişmiş halleriyle kabul görmektedir.

New Age hareketi Hermenötik yeniden inşa çerçevesinde fizik ve spiritüalin bütünlüğü, iç içeliği geleneksel din ve mistik hareketlerin öğretilerini bu görüme içinden inananları tarafından yeniden yorumlama yapmaya yöneltmiştir. Bilimsel kavramlara yakın olan fakat tam olarak bilimsel olmayan ‘yüksek frekanslar’, ‘titreşimler’, ‘enerji bedenler’ gibi dil kullanımı New Age uygulayıcılarının teorilerini desteklemekte ve seküler dünyanın gözünde daha elverişli kılarak onlara meşruluk kazandırmaktadır.¹⁸⁴

¹⁸¹ Başkaya, s. 96.

¹⁸² Olav **Hammer**, *Contradictions of the New Age*, The Encyclopedic Sourcebook of New Age Religions, James R. Lewis (Ed.), New York: Prometheus Books, 2004, s. 414.

¹⁸³ Erol Konyalıoğlu- Cezmi Aksoylu, *Kader- Karma ve Tekrardoğuş*, Ruh ve Madde Yayınları, 1990, İstanbul, s. 58.

8. NEW AGE VE SAĞLIK

8.1. Çakralar

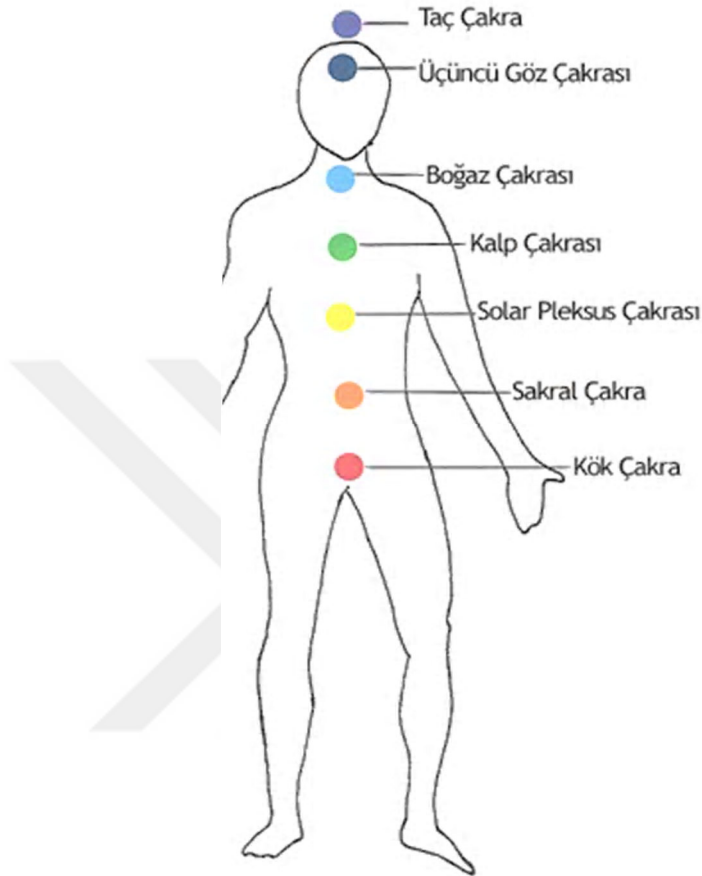
Çakra, Sanskritçe’de “tekerlek” anlamına gelmekte ve aynı zamanda “ateş çarkı” olarak bilinmektedir. Vücudumuzun yedi ayrı yerinde var olduğuna inanılan çakralar, hormonal salgı bezlerinin ve büyük sinir ağlarının üzerinde ya da çok yakınında olup belirli noktalarda omurgayla kesişmektedir. New Age metinlerde “*Yedi Mühür*” ya da “*Yedi Kutsal Salgı Bezi*” olarak da bilinir.¹⁸⁵ Aynı zamanda, çakra kavramının kökeni, çok eskilere, Hindistan ve Tibet’e dayanmakla birlikte, bugün Batı Dünya’sında da giderek artan bir oranda tanınmakta ve kabul görmektedir. Bu sistem evrene ve insan vücuduna aynı kolaylıkla uygulanabilmektedir. Bir kişide yedi temel çakra vardır. Çakralar omurga kökünden başın tepe noktasına kadar olan bölgede çalışmaktadır. Duru görü yeteneğine sahip olan bir kişi, kişinin enerji dengesindeki durumuna ve her çakranın o esnadaki kullanımına göre, bunları değişik hızlarda dönen fırıldaklar şeklinde görmektedirler. Bununla birlikte jeneratörlere ya da enerji yayan takımyıldızlarına (on iki burç) benzetilebilir.¹⁸⁶

Çakralar, yoga ve nefes teknikleri ile harekete geçirilir. Sağlıklı olabilmek için bütün çakraların açık olması ve enerji akışının arttırılması gerekmektedir. Vücutta var olan bir sağlık sorunu, enerji dengesizliğine ya da enerji akışının engellenmesine neden olmaktadır. Vücutta bulunan yedi çakranın her biri, varlığın ve yaşamın gelişim süreçlerini kapsadığı, çeşitli işlevlerini kontrol eden hormonal sistemdeki bir salgı bezi ile bağlantılıdır. Salgı bezlerinin işlevlerindeki yavaşlama; vücudun dengesinin bozulmasına sebep olmakta ve ruh hallerini etkilemektedir. Salgı bezlerinin çalışma durumuna göre kişi; korkulu, sıkıntılı, öfkeli, kötümser ya da tam tersi mutlu, huzurlu, güvenli ve iyimser hale gelebilir. Salgı bezleri beyine, buradan da varlığımızın duygusal, zihinsel ve spiritüel alanlarına bağlıdır. Hasta olmak bir suç değildir, hastalanmak, hayatta ki deneyimin bir parçasıdır. Bütün insanlar bu süreçten farkında olarak ya da olmayarak geçer. Kişi isterse zihnini, bedenini ve ruhunu iyileştirmede aktif ve olumlu bir rol oynayabilir. Amaç çakraların içerdiği yetenekleri hayatımızda

¹⁸⁵ Çakralar, <https://reikienerjivekuantummerkezi.com/temel-aura-ve-cakra-bilgileri/cakralar/> (05 Mayıs 2019)

¹⁸⁶ Augbyn, s.39.

kullanmak için, her çakradan yayılan enerjinin farkında olmak ve gerektiği zaman o çakra üzerinde çalışmaktır.¹⁸⁷

Çakralar vücutta aşağıdan yukarıya doğru şu sırayı izlemektedir: Kök(renk: kırmızı), göbek/sakral (renk: turuncu), mide/solar pleksus (renk: sarı), kalp (renk: yeşil), boğaz (renk: mavi), alın/üçüncü göz (renk: lacivert) ve tepe (renk: beyaz veya mor) çakraları. Bunlardan her biri ayrı bir kimlik ve fonksiyona sahiptir, sistem iyi çalıştığı zaman her biri kendi özel enerjisini yaratmaktadır. Aynı zamanda birbirleriyle öylesine yakın ilişkidirler ki, birisindeki dengesizlik diğerlerini de etkiler. Geçici olarak enerjisi tükenmiş bir çakra, diğer bir çakradan enerji çekebilir. Aynı zamanda, kök çakrasının enerjisi takımın iyi bir şekilde çalışabilmesi için önemli bir yere sahiptir. Bu, kişinin temel yaşam kuvveti olarak düşünülebilir; hayatta kalma ve dünyanın bir parçası olma isteğiyle sistemin geri kalanını devamlı olarak beslemesi gerekmektedir. Aynı derecede

¹⁸⁷ Çakralar, <https://reikienerjivekuantummerkezi.com/temel-aura-ve-cakra-bilgileri/cakralar/> (05 Mayıs 2019)

önemli bir nokta da bedene tepe çakra vasıtasıyla alınan ruhsal enerjinin düzenli akışıdır. İyi çalışan bir kök çakra nasıl yaşamın pratik yönleriyle irtibatımızı garanti ederse, taç çakra da kullanımımıza açık spiritüel yardımla olan temasımızın sağlığını garanti etmektedir. Bununla birlikte, çakra sisteminin kötü çalışmasının birçok değişik nedenleri vardır. Doğuştan gelen bir veya daha fazla düzensizliklerden ayrı olarak, kalıtsal olan hormonal problemler de sebep olabilir ve karmik durumlar da çakralardan bir ya da ikisinin çalışmasını bozan diğer bir faktör olabilir. Çakralardaki dengesizliğe yol açan genetik problemlerimize ek olarak stres, duygusal karışıklıklar ya da herhangi bir korku çeşidi gibi bizi etkileyen pek çok geçici rahatsızlıklar da vardır.¹⁸⁸

8.2. Ruhsal Rehberlik

Teosofi doktrinine göre, ruh rehberleri her zaman insan kökenli değildir. Bazı ruh rehberleri enerji olarak, kozmik âlemde veya çok yüksek seviye ruh rehberleri olan hafif varlıklar olarak yaşar. Bazı ruh rehberleri ise birçok eski yaşamını yaşamış, karmik borçlarını ödemiş ve reenkarne etme ihtiyacının ötesine geçen kişilerdir. Birçok adanmış, ruh rehberlerinin “diğer tarafta” enkarne olmak ve yardım etmek isteyen insanlar tarafından seçildiğine inanmaktadır.¹⁸⁹ Rehberlik sisteminin işleyişi içerisinde özellikle dünyada yaşayan varlıklara yönelik her an sürmekte olan bir koruma, himaye ve yol gösterme söz konusudur.¹⁹⁰ Ruh yuvasına geri döndüğünde, o yaşam diliminde biriktirilmiş olanlar, öğretmenleri ve rehberlerinin yardımlarıyla değerlendirilir. Eğer bir ruh gerekli görürse rehberlerinin yardımıyla yeniden enkarne olmayı seçebilir. Öğrenmeye çalıştığı derslerde kendine uygun rehberler bulur ve süreç tekrardan başlar.¹⁹¹

Spiritüel çalışmalarda rehber varlıklara “Hami Varlık” da denir. Hemen hemen her öğretici insanların tekâmül süreci ile ilgili olarak, onları hususi bir şekilde eğiten, yardım eden, beş duyu ile algılanamayan varlıklardan bahseder. Ruhsal varlık, dünyada bir bedenle gelişimine devam ederken, doğmadan önce ruhsal âlemde hazırladığı hayat düşüncesini uygulamaktadır. Bu hayat planının hazırlanışında, varlığa yardım eden varlık veya varlıklar rehber/hami varlıklar olarak kabul edilip, inanılmaktadır. Bir insanın dünya yaşamı süresince ve sonrası için ihtiyacı olan her şeyi düzenleme vazifesi

¹⁸⁸ Augbyn, s.41.

¹⁸⁹ Spirit guide, https://en.wikipedia.org/wiki/Spirit_guide (6 Mayıs 2019)

¹⁹⁰ Augbyn, s.68.

¹⁹¹ Zukav, s.105.

hami varlığa ait unsurdur. Fakat insana yapılan bu yardımlar insanın iradesi dışında bir etki olarak görülmemelidir. Rehber varlıklar yardım ve uyarıları sadece birer teklif veya hatırlatma tarzında varlığa ulaştırır. İnsana yol gösterilebilir, yardım edilebilir ama insan kendi iradesiyle o yardımı kabul etmiyorsa hiçbir kuvvet o insanı o yola zorla sevk edemez. Çünkü insan kendi kaderinin yapıcısıdır. Rehber varlık kelimesi metapsişik çalışmalarda şu anlamda da kullanılır: Bir medyuma yaptığı deneylerde psişik olarak yardım eden, onu geliştiren, onu çeşitli tehlikelerden koruyan, yol gösteren bedensiz varlıklara da rehber varlık denmektedir.¹⁹²

Balık çağının insanlara spiritüel bilgilerin, bir usta aracılığıyla verildiği varsayılır. Bugün ise bireysellik ön plana çıkmış ve kişi başkasına başvurmadan kendi içindeki fısıltı şeklinde işitilen sesi duymayı öğrenmekte ve o sesi duymayı öğrendikçe ses daha kuvvetli hale gelmektedir. Bu da ancak korku ve arzularımızın tıkamadığı bir kanal vasıtasıyla olabilmektedir. Diğer yandan, modern eğitim sadece sol beyin kullanımıyla sınırlanmış, yani rüya ve sezgilerimiz gibi şuur dışını dinlemeyip onun yerine rasyonel olanla yetinmeyi öğretmiştir. Oysaki şuur dışının da hayatımızda en az sol beynimizin bize sağladığı bilgiler kadar önemi vardır. Ruhsal rehberlikte ana hedef bu iki alan arasında denge kurabilmeyi öğrenebilmektir. Birçok spiritüel disiplin ve modern psikoloji okulları insanı alt, orta ve yüksek benliklere ayırmaktadır. Rehberlik de insanın bu yüksek benliğiyle iletişim kurabilmesi vasıtasıyla kazanılmaktadır. Yüksek benlik harekete geçirildiği ve üç ayrı benlik arasında işbirliği arttığı zaman, bizler ve dış dünya arasındaki ilişki de çok daha zengin hale gelecektir. Görüldüğü üzere belirleyici rüyalar, vizyonlar ve hedefi belli sezgiler, hep yüksek benlik vasıtasıyla gelmektedir. Ancak bunlar, alt ve orta benlikler tarafından gerçek olarak tanındıkları zaman pratik bir değer kazanmaktadır. Bunla birlikte, yüksek benlikle temas bir kez sıkı bir şekilde sağlandığı zaman kişinin rehberiyle buluşması artık imkân dâhilindedir. Ezoterik olarak, hepimize doğduğumuz zaman bir rehber atandığı ve değişiklik gerektiren çok istisnai bir durum olmadıkça, bu rehberin ömür boyu bizimle kalacağı kabul edilmektedir. Rehberin rolü spiritüel yolda bize yardımcı olmak ve bizimle yakın temas kurmak isteğindedir.¹⁹³

¹⁹² Augbyn, s.70.

¹⁹³ Augbyn, s.64.

Hayatımızın zorlu dönemlerinde kendi rehberimiz haricindeki varlıklardan da yardım alabiliriz. Bu varlıklar, genelde üyesi olduğumuz ruhsal planımızın/ailemizin ruhsal boyutta varlığını sürdüren üyeleri veya geçmiş yaşantılarımızda benzer şartlarda birlikte çalıştığımız kişilerdir. Alınacak yardımdaki esas ise irtibatın sağlanacağı bir kanal açmayı öğrenmektir. Bu da en iyi şekilde bu konularda tecrübeli bir kişinin yardımıyla yapılabilir. Bu kişi bize irtibat için gerekli şuur değişimini ve kalıplaşmış fikirlerden uzak bir alıcılık durumunun nasıl oluşturulabileceğini öğretebilmektedir.¹⁹⁴

8.3. Sağlık ve Hastalık

New Age hareketine göre hastalık, modern Batı düşüncesinin insanları inanmaya yönelttiği gibi bir felaket değildir. İnsanlar hastalıkların kurbanları da değildir. Birçok hastalığın insanların kendileri tarafından meydana getirildiğine inanılmaktadır. Yeni Düşünce de hastalık, bu yaşamda ya da geçmiş yaşamlarda harekete geçirilen bazı süreçlerin doğrudan sonucu olarak kabul edilir.¹⁹⁵ Louise Hay, “bedendeki “hastalık” denilen şeyi insanın kendisinin var ettiğine inanmaktadır. Hayatta her şeyin olduğu gibi, beden de içsel düşünce ve inançların bir aynasıdır. Dinlemesini bilirsek beden her zaman bizimle konuşur. Bedenin her hücresi, düşünülen ve söylenilen her söze karşılık verir.”¹⁹⁶ olarak hastalığı tanımlamıştır. New Age hareketi bu düşünceden hareket ettiğinden dolayı alternatif tıp yöntemlerini tercih etmiş ve var olan hastalığı bir bütün olarak değerlendirip ona göre tedavi yöntemleri hazırlamıştır. İnsan hastalığı var ettiği gibi yokta edebilir inancı hâkimdir.

Doğu’nun, hastalığı kaderci bir biçimde kabul eden anlayışına tam bir tezat teşkil etmek üzere Batı’da mümkün olan maksimum sağlık için mücadele etmek öğretilmektedir. Bilimsel ve tıbbi alanlardaki büyük gelişmeler sonucunda bir gün hastalıkların tamamen ortadan kalkacağı bile iyimser biçimde ümit edilmektedir. Bu ümit, maddeci ve doğrulardan kaçma esasına dayanan bir düşüncenin ürünüdür; bedenlerimizi onarılabilecek ve gerektiğinde de “modernize” edilebilecek mekanik araçlar olarak ele almaktadır. Bedenlerimiz, iyi çalışmalarını düzenli bakımla garanti altına alabileceğimiz, çeşitli parçaların bir bileşimi değildir. İyi beslenme, iyi dinlenme ve bulaşıcı hastalıklardan korunma gibi kontrol edilebilir faktörlerle ilintili değildir. Bedeni gece gündüz, an be an etkileyip duran psişe ve ruhun varlığını inkâr etmek kesinlikle

¹⁹⁴ Augbyn, s.65.

¹⁹⁵ Augbyn, s.117.

¹⁹⁶ Louise Hay, *Düşünce Gücüyle Tedavi*, çev: Nil Gün, Altın Kitaplar Yayınevi, 2018, İstanbul, s.163.

mantık dışı olarak görülmektedir.¹⁹⁷ Devamlı düşündüğünüz ve söylediğiniz sözler, beden yapısını, şeklini, sağlığını ve hastalığını oluşturmaktadır. Mutsuz görünüşlü bir surata sahip kişi, tabi ki bu görünüşünü mutlu fikirlerle oluşturmamıştır. İnsanın ruh hali yüzüne yansımaktadır. Haliyle yaşlı insanların yüz ve bedenlerinin görünüşü açık bir biçimde hayat boyu sürdürdükleri düşüncelerin yansımasıdır.¹⁹⁸ Örnek verecek olursak; tıbbi incelemede hiçbir anormalliğe rastlanmadığı halde, hastanın kendisini son derece kötü hissettiği görülebilir. Aynı zamanda büyük acılar içinde öldüğü sanılan birinin de, zihin ve ruhu son derece sakin olduğu için, bedensel olarak hiçbir endişesi kalmamış olması gayet mümkün olmaktadır. Diğer yandan, ölümün tedavinin başarısızlığı şeklinde düşünülmesi, Doğu anlayışıyla tam bir tezat teşkil eder. Doğu’da kararlaştırılmış zaman gelince öleceğimizi söyleyen spiritüel öğretisi benimsenir. Hiçbir organ nakli, hiçbir ilaç, tıbbi ya da ruhsal şifa çalışması bizi etkileyemez, diye düşünülür. Onlara göre hayatlarımızı önceden kararlaştırılmış tarihin ötesine uzatmak mümkün olmadığı gibi bu yönde çabalamak da arzu edilmeyen bir şeydir.¹⁹⁹

Bununla birlikte, New Age hareketi inancında dünya hayatını bir öğrenme süreci olarak görenler için, hastalık çok verimli bir öğretmen gibidir. Tıpkı kazalar gibi hastalıklar da, dikkatimizi yöneltmemiz gerekip de ihmal ettiğimiz alanlara odaklanmamızı sağlamaktadır. Belli bir hastalık tarafından verilen mesajları anlamaya çalışırken, hem hastalığın tabiatını hem de bedenimizin hangi bölgesinde meydana geldiğine dikkate almamız gerekmektedir. Örneğin, bir akciğer rahatsızlığı, varlığımıza, ihtiyacımız olan ruhsallığı, havayı çekmediğimizi gösterebilir. Bedenimizin bu diline karşı uyanık olmayı başarırsak, kendimiz hakkında şuurlu zihnimizin asla aydınlatamayacağı birçok şey öğrenebilmemiz mümkün hâle gelmektedir. Ancak bu mesajları kulak arkası etmeyi sürdürürsek, ifade ettikleri hastalık da şiddetlenmekte ve sonunda bir hastane yatağına mahkûm kalabileceğimize inanılmaktadır. Her hayatımızı yalıtılmış bir olay gibi düşünmekten çok bir kolyenin boncukları gibi kabul edersek, bazı hastalıkların geçmiş hayatlarla ilgisini görmek de mümkün olmaktadır. Amerikalı kâhin Edgar Cayce, bu konuda araştırmalar yapmış ve şu olguları gözlemlemiştir: Birincisi, “Eğer birisine bir zarar vermişsek, genellikle aynı fiziksel ya da hissi acıdan sonraki bir yaşamda kendimiz de geçmekteyiz. Haliyle yaptıklarımızı anlamış ve telafi etmiş oluruz. İkincisi,

¹⁹⁷ Augbyn, s.118.

¹⁹⁸ Hay, s.163.

¹⁹⁹ Augbyn, s.118.

“gerekli telafinin şiddetinin, geçmişteki hadiseyle ilgili şuur seviyesi ve öz sorumluluğa” bağlı olduğudur. ”²⁰⁰

Modern yaşamda koruyucu hekimliğin önemi de hızla artmaktadır. Koruyucu hekimlik sadece fiziksel alanlarla sınırlı değildir. New Age terapistleri, danışanlarının bazı hastalıkların zihinsel setlerle ilgisini görmelerini de sağlamaktadırlar. Birçok problem, diyet ve beden alıştırmalarına özen gösterilmesi, yoga uygulamaları, meditasyon, Uzakdoğu sporları, masaj ve birçok stres azaltıcı terapiler yoluyla giderilebilmektedir.²⁰¹ Örneğin gerginliğin sebebi güçlü olamamak bir nevi zayıflıktır. Gerçekten güvenli ve güçlü olmak, sakin, huzurlu, dengeli olabilmektir. Bundan dolayı bedenler sakinleştirilmelidir. Örneğin tedavi olarak, baş derinize gevşemesini söyleyin ve farklılık hissettiğinizde bunu tekrarlayın.²⁰²

8.4. Şifa Vermek

Alternatif tıp yöntemlerinin doğmasında önemli bir etken, Batı tıbbının bireyde var olan bir hastalığı tedavi aşamasında başka hastalıklara sebebiyet vermesi olarak düşünülmüş ve eleştirilmiştir. Alternatif tıp yöntemleri ile bireye sadece fiziksel beden üzerinden tedavi uygulanmamıştır. Aynı zamanda bireyi etkileyen çevresel etkenlere, zihinsel, duygusal ve spiritüel yönlerinin birbirleriyle ilişkisine bakılarak tedavi edilmeye çalışılmıştır. New Age hareketi sadece alternatif tıp merkezli bir tedavi uygulamamıştır. Aynı zamanda bedensel ve psikolojik rahatsızlıklara yönelik geleneksel tıp yöntemlerinden de faydalanmıştır.²⁰³

ABD’deki Hristiyan Bilimi ve Protestan mezhepler de şamanın görevi olan hekim ve büyücülük arasında kurulan sağlık ile din ilişkisinin benzeri New Age hareketinin öğretilerinde de vardır. Şifaya ulaşmadaki ana etken kişinin içindeki ilahi kozmik gücü ortaya çıkarmaktır. Buna binaen New Age hareketi de bu düşüncüyü benimsemiştir. İnsanda da var olan bu kuvvet aynı zamanda yine insan tarafından hedefleri yönünde kullanılabilir. “Allah, Brahma, Gerçeklik, Kozmik Güç vs. gibi farklı biçimlerde anılır fakat tek bir Yaratıcı Güç vardır. Bu güç gerçek anlamda birlik, uyum, huzur, güzellik, düzen, ritim ve sevgi olarak hareket eder fakat bireyler bu gücü isteğine bağlı olarak yapıcı veya yıkıcı olarak kullanma özgürlüğüne sahiptir.” “İçtenlikle dua etme

²⁰⁰ Augbyn, s.120.

²⁰¹ Augbyn, s.121.

²⁰² Hay, s.165.

²⁰³ Başkaya, s. 109.

alışkanlığı kazanmışsak, bu bizim birçok hastalığa yakalanmamızı önler ve sağlıklı kalmamızı sağlar.” İnancı hakimdir.²⁰⁴ Bu nedenle New Age inancına göre, şifacılığın temel prensibi ilk olarak, evrenin sınırsız bir enerji deposunu kullanımımıza açık tuttuğunu önceden kabul etmektir. Bireyin var olan bu enerjiyi ihtiyacı olan yere yönlendirmeyi öğrendiğimiz zaman huzur ve yenilenme ortaya çıkar.²⁰⁵ Şifa gücü aynı zamanda asrın ruhsal değişim ihtiyacının bir göstergesi olarak da kabul edilebilmektedir.²⁰⁶

New Age hareketinde şifacının yeri ise geleneksel inanışlarda kabul gören özelliklerden farklıdır ve şifacı kesinlikle otoriter bir güç değildir.²⁰⁷ Şifacılık sanatı basitliğin çok ötesindedir, kimyasal ilaçlar ya da makineleri değil ruhsal enerjiyi kullanarak hastaları tedavi etmeye çalışır. İyi bir şifacı olabilmek için gayretin yanı sıra kişinin, kararlı bir şekilde hem psikolojik hem de spiritüel olarak kendi üzerinde sürekli çalışması gerekmektedir. Şifa enerjilerine ne kadar saf ve temiz bir kanal oluşturabilirse o derece sağlıklı sonuçlar elde edilebilir. Şifacı sadece bir kanaldır, onun görevi hastaya bir takım telkinlerde bulunmak değildir. Şifacının eğitilmiş olması ne kadar çok önemliyse aynı şekilde hastaların da şifa uygulamasına kendi istekleriyle başlamaları çokça önemlidir. Çünkü şifa bir kimseye kendi isteği olmadan uygulanamaz. Böyle bir durumda gönülsüz hasta kendisi ile şifacı arasına bir engel koyup, enerji alışverişini engellediği için tedavi verimsiz olacaktır. Şifa alınırken yapılması gereken en önemli şey, şifacıya güvenmek ve sakin bir şekilde kalmaktır. Bir kişinin onayı olmadan yanında veya uzağında olan kişiye şifa göndermesi kabul edilebilecek bir durum değildir. Şuna da değinmek gerekir ki şifacı hem yanında olan kişiye hem de uzağında olan kişiye şifa verebilir. Çünkü şifa verme esnasında yaşanan meditatif durum zaman ve mekândan bağımsızdır. Şifacılık Kova çağıyla uyumlu olduğu için, önemi ve başarısı giderek artacaktır.²⁰⁸

Bahsettiğimiz gibi hastalıklar sadece fiziksel değil aynı zamanda psikolojik te olabilir. Bu yüzden New Age inananları da şifa yöntemlerini ruhta bedende ve zihinde oluşabilecek rahatsızlıkların düzeltilmesinde kullanmıştır. Bu düşünceye göre fiziksel bir rahatsızlığın sebebi enerjimizin auradaki katmanlarından ve bilincimizdeki gerginliklerden başlayan enerji dengesizliği ve uyumsuzluğunun bir sonucudur. Bilinç

²⁰⁴ Harry **Edwards**, *Ruhsal Şifa*, çev. Jale Gizer Gürsoy, İzmir: Sihap Yayınları, 1983, s.96.

²⁰⁵ Augbyn, s. 47.

²⁰⁶ Edwards, s.96.

²⁰⁷ Başkaya, s. 110.

²⁰⁸ Augbyn, s. 51.

ve düşüncenin maddeyi yarattığı ve şekillendirdiği kabul edildiği için hastalıkların sebebinin kişinin düşüncesine kadar geriye gidilip bulunabileceğine inanmaktır. Var olan bu dengesizliği düzelterip yeniden asıl denge konumuna getirmek için kullanılan yöntemler çok çeşitlidir: Kendi kendine telkin, görselleştirme, akuprüsör (vücudun belirli bölgelerine uygulanan baskı), akupunktur, kristal tedavisi, meditasyon, yoga, nefes egzersizleri, beslenme biçimleri, aura temizliği, reiki, biyoenerji gibi yöntemler bunlardandır.²⁰⁹

8.5. Şifa Yöntemleri

New Age hareketi pratikleri içerisinde çeşitli şifa çalışmaları yapılmaktadır. Bunlardan Sadece “Reiki” ve “Yoga” burada anlatılacaktır.

8.5.1. Reiki

Reiki Japon Usui Mikao tarafından Japonya’da kurulmuştur. Reiki Japonya’da “ruh” anlamıyla gelen “re” ve “enerji” anlamına gelen “ki” kelimelerinden oluşmaktadır. Genel ifadeyle “evrensel hayat enerjisi” olarak tanımlanmaktadır.²¹⁰ Batı’da genellikle alternatif tıp kaynağı olarak tanınan Reiki, yayılmaya başlamasından bir müddet sonra dini bir yönelim olarak da tartışılmaya başlayan Uzakdoğu etkinliği haline gelmiştir. Reiki, Dünya’da ve Türkiye’de özellikle son zamanlarda kendisinden çokça bahsedilen bir teknik haline gelmiştir. Enerjiye dayalı bir şifa tekniği olarak tanıtılan Reiki, alternatif tıbbın bir parçasıdır.²¹¹

Reiki, New Age hareketi içerisinde sayılan bir uygulama olduğu söylenebilir. Reiki’nin son yıllarda özellikle ABD ve Avrupa’da yaygınlık kazanmasıyla birlikte New Age hareketinin bir oluşumu olup olmaması üzerinde tartışmalar başlamıştır. Reiki uygulamasının temel amacı insanların kendi farkındalıklarını geliştirmeye yardımcı olmaktır. Reiki sağlık, tıp, şifa, huzur gibi kavramlar üzerinde yoğunlaşmıştır. Reiki’nin New Age hareketiyle benzer olan noktası ise yeni bir şey söylemeyip çeşitli dinlerden alıntı yapması ve var olan fikirleri bütünleştirerek yeni gibi ortaya koymasındır.²¹² Reiki

²⁰⁹ Başkaya, s. 110.

²¹⁰ Köse, s.191.

²¹¹ Brigitte Müller, Horst H. Gunther, *Reiki Uygulamalı Şifa Teknikleri*, Çev: Gül Oner, Remzi Kitapevi, İstanbul, 2013, s. 83.

²¹² Dilek Yücel, “Reiki’nin Oluşumu, Gelişimi ve Türkiye’deki Yansımaları, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 2007, s. 101.

New Age hareketi gibi şifa üzerinde çok durmaktadır. Bu sebepten dolayı Reiki'nin New Age hareketi içerisinde değerlendirilmesi çok da yanlış olmamaktadır.

Reiki tekniği, kişinin hem kendini hem de başkalarını tedavi edebilmesi için ortaya konulmuştur. Bununla birlikte Reiki hem evreni yaratan hem dünyadaki bütün canlıları ve gezegenleri yaratan ardından yarattığı evrenin ve varlıkların arasındaki uyumu sağlayan bir güçtür ve enerji kaynağıdır.²¹³ Reiki, bedende oluşan enerji dengesizliklerini ve negatif enerjiyi çözebilmek için vücudumuzda yetersiz kalan enerjiyi dengeleyip, tamamlamaktadır. Haliyle vücutta var olan fiziksel rahatsızlıkların da iyileşme sürecinin de yolunu açmaktadır. Reiki şifa vermede temel bir bütün kabul edilen ruh, beden ve zihin de oluşan hastalıkların tümünde kullanılabilmektedir.²¹⁴

Reiki'nin evrende var olduğu kabul edilmektedir. Reiki uygulaması esnasında gerçekleştiği ileri sürülen şifanın, sadece reiki teknikleri sayesinde mümkün olabileceği öngörülmektedir. Reiki teknikleri ışık ve enerjiden faydalanılarak yapılmaktadır. Reiki sayesinde insanlara beden ve zihin şifası gönderildiğine inanılmaktadır.²¹⁵ Gönderilen şifa el vasıtasıyla uygulanmaktadır. Bu sebepten dolayı, geçmişte çok eskilere dayanan insanlar herhangi bir ağrı yaşadıklarında ellerini ağrıyan yerlere götürmeleri Reiki'nin temel uygulama şekline ilham olmuştur. Kesin olmamakla birlikte genel bir görüş olarak, Reiki'nin 19. yüzyıl sonlarına doğru Mikao Usui tarafından keşfedilmesiyle ortaya çıktığına inanılmaktadır. Çoğunluk tarafından kabul edildiğine göre Mikao Usui Reiki'nin yeniden canlanmasını sağlamış. Aynı zamanda Reiki'nin daha geniş kitlelere yayılmasının da temellerini atmıştır. Kısacası önceden de var olan Reiki enerji bilgilerini, Mikao Usui yeniden şekillendirmiştir.²¹⁶

Şifacı Reiki tekniğini kullanarak, kişinin bedenindeki kapalı olan enerji kanallarının açılmasına yardımcı olur. Enerji gönderilen birey, evrensel şifa enerjisinin bir vasıtası haline gelmektedir. Enerji kişiye yeni bir şey katmaz. Sadece bireyde var olan enerjinin ortaya çıkmasıdır. Şifacı ellerini, enerji ile iletişime geçilmesi için kendi ve başkasının üzerine koyar. Elleri gerekli hareketlerle vücuda değdirdiğinde Reiki kendiliğinden akmaya başlamaktadır.²¹⁷ Şifacı evrensel enerjiyi yönlendirmekte ve Reiki şifacının sayesinde evrenden gelmektedir. Kişi enerjiye kanal olurken kendisinden enerji

²¹³ Hiroshi Doi, *Reiki'nin Temelleri*, çev: Tufan Göbekcin, Ege Meta Yayınları, İzmir, 2005, s.35.

²¹⁴ Usui Reiki, <http://takyonturkiye.com/usui-reiki/> (07 Mayıs 2019)

²¹⁵ Doi, s.23.

²¹⁶ Uysal, s.91.

²¹⁷ Müller B. Gunther, s. 85.

eksilmez. Kişide olumsuz bir etkiye sebep olmaz. Ayrıca Reiki, her varlıkta etkisini gösterir. Uyumlama ile elde edilen şifa yeteneği başka bir zamanda kullanılsa bile asla kaybolmaz ve Reiki yolu bir kez açıldıktan sonra bir daha kapanmaz. Aktif olmadığı sürece olduğu yerde kalmaktadır. Devamında Reiki şifa enerjisi tekrar kullanıldığı zaman güçlenmektedir.²¹⁸

Reiki aynı zamanda, hastalıkların iyileştirilmesinde kimi zaman tek başına kimi zaman tıbbi tedavi yöntemleri ile de birlikte kullanılmaktadır. Tıbbi ilaç tedavisine engel olmadığı gibi aksine iyileşmeyi hızlandırmaktadır. Bununla birlikte Reiki'nin hastayı kesin olarak tedavi edeceğine dair hiçbir şekilde söz verilmez. Birey ağır durumdaysa Reiki bunu önleyemez sadece yaşanılacak sürecin huzurlu geçirilmesini sağlar. Sadece hasta olanlar Reiki 'ye başvurmaz, aynı zamanda sağlıklı kişilerde de Reiki'yi kullanır. Kullanıldığında rahatlık ve zindelik hissi vermektedir. Kalıcı sakatlık ve doğuştan gelen hastalıklarda etkili olmasa da bireyin hastalığını kabullenmesini sağlamaktadır. Reiki sadece birebir görüşülen varlıklarda etkili olmaz, aynı zamanda uzaktaki kişilere de enerji gönderilebilmektedir. Zaman ve mekân sorun değildir, uzaktan da şifa uygulaması mümkün görülmektedir. Reiki kişinin kendisini gerçekleştirmesini, ruhsal uyanışı yaşamasını sağlamaktadır.²¹⁹ Ayrıca kişinin Reiki'yi uygulayabilmesi için herhangi bir dine mensup olup olmadığı önemli değildir²²⁰ ve kişi Reiki ustası olabilir.²²¹ Reiki inananları kendilerinin bir dine veya mezhebe ait olmadıklarını ifade ederler.²²² Fakat Reiki uygulamalarına bakıldığında, uygulamaya başlamadan önce duaya benzer şekilde enerji çağırılması aynı zamanda sembollerinin varlığı²²³, insanlara vaat ettikleri göz önünde bulundurulursa şayet Reiki'nin ortaya çıkmış yeni bir din veya Budizm'in Batı'da oluşmuş yeni bir yorumu olarak tanımlamak mümkün

²¹⁸Müller, Gunther, s. 84.

²¹⁹ Enis Ateş, Rüya Ateş, *Geleceğimiz Ellerimizin Arasında Reiki ile Türkiye'de Büyük Dönüşüm*, Dharma Yayınları, 2002, İstanbul, s.14.

²²⁰Müller, Gunther, s. 24.

²²¹ Yücel, s. 342.

²²²Müller, Gunther, s. 24.

²²³ **Reiki Sembolleri:** Reiki 'de semboller evrensel enerjiye uyumlanmayı sağlayan araçlar olarak nitelendirilmektedir. Reiki 'de enerji, pramit ya da spiral gibi bazı şekillerden ya da bu şekillerle rezonans kuran dalgadan türetilmektedir. Sembolleri kullanarak şifaya ulaşma tekniği "sembolleştirilmiş şifa" olarak tanımlanmaktadır. Reiki 'de güç sembolü "ellerdeki yıldırım", zihinsel duygusal sembol olan "tanrıça", uzaklık sembolü olan "uzaktan şifa", üstatlık sembolü olan "spiritüel soyun taşıyıcısı" olmak üzere dört sembol bulunmaktadır. Detaylı bilginin devamı için Bkz: Yücel, s.69.

görülmektedir. Aynı zamanda hiçbir dini uygulamayla çatışmamaktadır; ancak uygulamaları zenginleştirmekte ve evrenselliği güçlendirmektedir.²²⁴

Hiroshi Doi, alternatif tıp olarak Reiki'yi şu şekilde tanımlamaktadır: “Reiki şifası tıbbi bir tedavi şekli değildir. Gerekli izinleri almadan teşhis koymak, ilaç vermek ya da tıbbi tedavi uygulamak yasadışıdır. Ellerle hafifçe temas etmeye dayanan Reiki şifası, hiçbir ilaç kullanımını gerektirmediği için herhangi bir sorun teşkil edebileceğini düşünmek güçtür. Bununla birlikte doktora gitmenize gerek yok ya da ilaç almayın şeklinde kurulan cümleler söylememelisiniz. Reiki hastalıklara yönelik bir iyileştirme değildir. Ancak kökler üzerinde tesir göstererek hastalıkları iyileştirebilir.”²²⁵

Aynı zamanda, Reiki'nin birçok fiziksel hastalığa şifa sağladığı söylenmektedir. Kazalar, akne, astım, deri hastalıkları, anemi, romatizma, bağımlılıklar (uyuşturucu, alkol), epilepsi, duygusal problemler, göz hastalıkları, ateşlenme, gıda zehirlenmesi, nezle, baş ağrısı, kalp krizi veya herhangi bir kalp problemi, kanser, depresyon vs. gibi rahatsızlık ve hastalıklar bunlardan sadece birkaçıdır. Reiki'nin hem bir enerji hem de insanı zinde tutan bir özelliği olduğu varsayılmaktadır. İnanılan enerjinin evrende olduğu kabul edilmektedir. Fakat bu enerjinin nereden geldiği mevzuu ise belirsizdir.²²⁶

8.5.2. Yoga

New Age şifa pratikleri içerisinde en fazla yer alan diğer bir teknik de yogadır. New Age hareketi, insanın bedenindeki hastalıkları kendi zihniyle yarattığını inandığı gibi bu hastalıkların yine insanın kendi zihniyle ortadan kaldıracağına inanır. New Age hareketi bu inanç doğrultusunda şifa pratiği olarak meditasyon, reiki vb. gibi teknikler yanında yoga tekniği uygulaması ile de insanları hastalıklarından kurtarmaya çalışmıştır.

Yoga, Hindistan kökenli dinlere ait olan fiziksel ve zihinsel disiplinleri ifade etmek için kullanılan bir kelimedir. Bununla birlikte Hinduizm, Budizm ve Caynizm'de çeşitli uygulamalara da yoga adı verilmektedir.²²⁷ Yoga terimi Sanskrit dilinde “boyunduruk” ve “ilahiliğe veya birliğe bağlanmayı arama” anlamındaki “jug/bağ-birleşmek/katılmak” kelimesinden türetilmiştir ve çoğu zaman “birleşme veya bütünleşme” olarak

²²⁴ Yücel, s. 342.

²²⁵ Doi, s.66.

²²⁶ Yücel, s. 342.

²²⁷ Yoga, <https://tr.wikipedia.org/wiki/Yoga> (8 Mayıs 2019)

tanımlanmaktadır.²²⁸ Yoga Hint dinlerinde “mistik birliğe ulaşmak” nedeniyle sistemleştirilen meditasyon aracıdır ve Tanrı Şiva aracılığıyla insanlara öğretilmiştir. Bireysel ruhun yaratanla birleşmesinin tek yolu, vecd²²⁹ hâlinde birtakım alıştırma ve uygulamalar yapmaktan geçer.²³⁰

Yoga günümüzde genelde fiziksel egzersiz ve nefes kontrol tekniklerini ifade etmektedir. Yoga için, Tanrı ile kişi arasında birliğe götüren içselleşmiş ibadet, mistik birliğe ulaşmak amacıyla sistemleştirilen meditasyon aracı gibi tanımlamalar da yapılmaktadır. Aynı zamanda yoga; öz disipline hitap eden çeşitli gelenekleri, günümüzde Batı’da yaygın olarak uygulanan, denge, koordinasyon, esneklik ve meditasyonu geliştirmeyi hedef koyan fiziksel egzersiz formlarını da kapsamaktadır.²³¹

Kısacası yoga meditasyona hazırlayıcı bir rol oynamaktadır.²³²

Yoganın temel kaynağı olarak görülen M.Ö. VII. Yüzyıllar arasında yazıldığı düşünülen Bhagavad-Gita ise, Mahabharatta destanının bir bölümünü oluşturmakta ve Hindularca kutsal kabul edilen bir kitaptır. Bu kitapta yoganın çeşitleri, farklı sınıflardan insanların bünyelerine uygun olarak ayırt edilmekte, çeşitli yoga ve onların felsefeleri hakkında detaylara girilmektedir.²³³ Aynı zamanda asketik²³⁴ ve mistik tarihsel geleneği olan yogayı sistemleştiren ise Patanjali²³⁵, dir. Patanjali’ye atfedilen “Yoga Sutra” isimli eserinin Hint felsefesindeki Yoga sisteminin baş eseri olarak kabul edilir.²³⁶

Batı toplumunda sekülerleşmenin yarattığı bir sonuç olarak yoga ve meditasyon gibi uzakdoğu düşünce teknikleri bu süreçte giderek değerli hâle gelmeye başlamıştır. Modern yaşamdaki sıkıntılar çeşitli ruhsal hastalıklara sebep olmuş, bunun sonucunda bireylerle, ruhsal rahatsızlıklarına çözüm bulmada Hristiyanlığın yetersiz kalmasıyla

²²⁸ Mircea Eliade, *Yoga, Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 2013, s. 28.*

²²⁹ **Vecd:** Vecd hali, ruhun dünyevi gerçeklikten kurtulduğu kendinden geçme ve coşkunluk hali olarak tanımlanmaktadır. Kişinin kendisi haricindeki bir nesne ya da varlıkla (hayal, ruh, ilah vs.) ilgi kurduğu nadir şuur hallerinden birine denmektedir. Bkz: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Vecd> (21 Mayıs 2019)

²³⁰ Sevgi, s. 82.

²³¹ Uysal, s.94.

²³² Nasuh **Günay**, “Yoga’nın Mahiyeti ve Çeşitleri”, *Süleyman Demirel Üniveristesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı:19. , 2007, s.77.

²³³ Günay, s.57.

²³⁴ **Asketizm:** Dünya zevklerini küçümseme esasına dayanan züht, çilecilik, riyazet anlamında bir ahlak öğretilisidir. Hedoizm inancının tam zıttı bir öğretiyeye sahiptir. Bkz: Sevgi, s. 76.

²³⁵ Patanjali, yaklaşık MÖ. 200’lü yıllarda yaşamış Hint bilginidir. Patanjali tabiatüstü teizmi ve Yoga’nın Mistik efendisi olarak İşvara’yı kabul etmektedir. Eliade, *Yoga*, s. 520

²³⁶ Sevgi, s. 83.

farklı arayışlara girmişlerdir. Batı dünyasından uzak kavramlar olan yoga ve meditasyon gibi uygulamalar dikkat çekmiş. Bu şekilde yayılmaya, uygulanmaya başlanmıştır.²³⁷

Günümüzde birçok ülkede yoga uygulaması ile ruhsal rahatsızlıklar tedavi edilmeye çalışılmaktadır. Bunun yanı sıra yogi duruşları, nefes alıp verme, meditasyon esnasında söylenen mantralar, aslında Batı’da bireyin sağlığına kavuşması yönünde değil, gerçekte o “kişinin kendisini Brahma ile bir hissetmesini sağlar”. Amaç Brahma ile meşgul olma, insanın kendi bedeni içinde Tanrı’yı bulmasıdır. Yoga dini bir hüviyete sahiptir. Çünkü içerisinde inanç olarak ibadet, ruh kavramı, ruhun kemale erdirilmesi, ayinler, disiplinleri, ahlak kuralları vb. manevi disiplinleri ve uygulamaları içerir.²³⁸

Uygulama aşamalarına bakacak olursak eğer, mantralar meditasyon sırasında meditasyonu gerçekleştiren kişi tarafından tekrarlanan önemli sembollerdir. İnanca göre mantraların, dualar ve sihirler gibi yaratıcı ve yapıcı birer güce sahip olduğuna inanılır. Kendisine ulviyet atfedilen OM veya AUM²³⁹ mantraları “Başlangıç Mantrası” görevi görmektedir ve OM yogada da ilk ve son olarak söylenen bir hecedir. Budist anlayışa göre yoganın esas amacı, dünyevi açıdan, doğum ve ölüm döngüsünden olan samsaradan kurtulup hür olmayı başarmaktır. Budist inancına göre yoga, vücuda, zihne ve benliğe hâkim olmayı gerektirmektedir. Onun gerçeğin bilgisine aşama aşama götürdüğü söylenmekte ve yoganın taraftarları günlük uygulamayı kendi içlerinde faydalı görmektedirler. Manevi rehberler hem meditasyon hem de yoga için vazgeçilemeyen unsurlardan biridir. Bunlar Sanskritçe bir kelime olan “guru” kelimesi ile ifade edilmekte aynı zamanda mürşit, tarikat şeyhi, usta, öğretmen ve öğretici olarak ifade edilmektedir.²⁴⁰

Ayrıca yogada, yoga yapanların uygulamaları gereken ellerin duruş şekillerini belirleyen mudralar önemli yere sahiptir. Bu uygulamalar belirli şuur halleri ya da şuursal olguları imgesel olarak betimlemeye imkân sağlamaktadır. Hindu düşünürler

²³⁷ Günay, s.51.

²³⁸ Günay, s.61.

²³⁹ **OM/ AUM:** Türkçe’de Om olarak bilinen kelimenin Sanskritçe ’deki karşılığı Aum’dur. “A” ve “U” harflerinin birlikte söylenişleri “O” sesini vermektedir. “Aum” evrendir; mutlak olandır. Geçmiş, şimdi ve gelecektir; zaman ötesidir. Harf temelinde baktığımızda, “A” yaratan, “U” devam ettiren ve “M” sona erdiren anlamındadır. Burada, harfler Brahman, Vişnu ve Şiva ile sembolize edilmektedir Aum evrensel bir kelimedir ve farklı kültürlerde değişik söylenişleri de mevcuttur; fakat özü aynıdır. Bkz: <http://yogaturkiye.org/169-makale-Om-Nedir.html> (21 Mayıs 2019)

²⁴⁰ Günay, s.66.

tarafından ne kadar insan çeşidi varsa o kadar yoga çeşidi bulmanın mümkün olduğu da ileri sürülmektedir.²⁴¹

9. YÜKSEK BENLİK İLETİŞİM YOLLARI

9.1. Meditasyon

Meditasyon, bireyi zihinde var olan düşüncelerden arındırıp sonrasında zihinsel enerjiyi bir noktaya yoğunlaştırma gibi yöntemlerle kişiliğin geliştirilmesi, ruhsal problemlerin çözülmesi veya stresin dağıtılarak başarı oranının artırılmasını amaçlayan bilgi ve teknikler bütünüdür.²⁴² Aynı zamanda meditasyon sessizce içimize yönelebilmek için bedenimizi ve zihnimizi gevşetme süreci olarak düşünülür. Bunun sağlanabilmesi için de sessizlik, konsantrasyon ve rahatlık olmazsa olmaz olarak görülmektedir.²⁴³ Meditasyon da amaç yaratıcılık, zekâ ve enerjiyi geliştirip arttırmak ve hayatta sağlık, mutluluk ve başarının keyfini çıkarmaktır.²⁴⁴ Örneğin, seyretmek bir meditasyondur. Burada seyredilen şeyin bir hükmü yoktur; ağaçları, çocukları, bulutları seyredebilirsiniz. Seyrettiğiniz şey gerçek amacınız değildir. Burada amaç, gözlemin niteliği, farkındalığın ve uyanık olmanın niteliği; işte bunlar meditasyondur. Unutulmaması gereken tek şey meditasyonun farkındalık olduğudur.²⁴⁵ New Age hareketi için meditasyon önemli bir yere sahiptir. New Age hareketi alternatif şifa yöntemlerini uygulamada genellikle yoga ve meditasyon tekniklerine başvurmaktadır.

Meditasyon yaparken duruşun nasıl olması gerektiğini ise meditasyon yapacak olan kişinin kendisi belirler. Duruşunu aldıktan sonra gözler kapatılır, doğal bir biçimde soluk alıp vermeye başlanmaktadır. Soluk alışverişten amaç konsantrasyonu sağlamaya çalışmaktır. Farkındalığı oluşturabilmek için konsantrasyon gereklidir. Böylece kişi iç dünyaya, kendi içine odaklanır. Meditasyon sırasında soluk alıp verilmesi ile birlikte ses de önemli kabul edilmektedir. Doğu kültürlerinde meditasyon sırasında çıkarılan sese “*mantra*” denir. Batı’da da mantralar yaygın bir biçimde görülmektedir. Mantranın görevi meditasyon sırasında sükûneti sağlamaktır. Bu ibare makamla, mırıldanarak, şarkı şeklinde söylenebilir. Ayrıca sadece zihinde bir ses olarak da işitilebilir ve bu

²⁴¹ Uysal, s.96.

²⁴² Ömer Demir ve Mustafa Acar, “Sosyal Bilimler Sözlüğü”, Ankara, 2005, s.275.

²⁴³ Shirley MacLaine, *Dışarıda Hiçbir Şey Var*, çev: Semra Ayanbaşı, Akaşa Yayınları, İstanbul, 2008, s. 68.

²⁴⁴ Sevgi, s. 86.

²⁴⁵ Osho, *Meditasyon İlk ve Son Özgürlük*, çev: Nilbert Anar Yılmaz, Omega Yayınları, İstanbul, 2017, s.23.

çoğunlukla tanrının adını çağrıştıran bir ibare olarak görülmektedir. Bazıları kendi kişisel mantralarını elde edebilmek için gurulara başvurmaktadır. Bazıları da içlerinden biri uygun gelene dek çeşitli mantraları denemektedir.²⁴⁶ Ayrıca sürekli mantralar söyleyen insanlar mekanikleşmiştir ve söylemeye devam ederken düşünmeye de devam ederler. Zihin aynı anda birçok şeyi yapabilir, sadece işin sırrını öğrenmek gerekmektedir. Bunun için tek ihtiyaç duyulan şey; büyük bir anlayış, farkındalık, tetikte olmaktır, geçmişin anılarına dalmamak ve geleceğe dair yolculuklara çıkmamaktır.²⁴⁷

Eski zamanlarda yaşamış bir Budist üstat şöyle diyor: “Kişi iyi meditasyon yapabilmek için bildik olandan uzaklaşmalı, bildik olmayana yaklaşmalıdır”. Üzerine yoğunlaşmak istenilen her şeyde olduğu gibi meditasyonda da zihinde dolaşan düşünceler temel sorun olarak görülmektedir. Bu düşünceler zorla zihine girdiği anda bir türlü çekip gitmezlerse hemen küçük bir objeye odaklanarak ya da gözlerin iki üç kez açılıp kapatıldığında göz kapakların ardında beliren rastgele ışıklara ya da görüntülere konsantre olarak kımıldamadan durmaya çalışarak zihnin sakinleştirebileceği ve özgürleştirebileceği kabul edilmektedir. Her gün aynı saatte meditasyon yapmak da yararlı görülmektedir.²⁴⁸

9.2. Rüyalar

Rüya kavramını tanımlayacak olursak: “Rüyalar uykudayken bedenimizi terkeden ruhumuzun gerçek yaşantısını yansıtırlar. Başka bir yorum ise, rüyalar Tanrı ya da kötü huylu cinler tarafından insana iletilen duygulardır veya akıldışı arzularımızın bir tatmin arayışıdır.” Bu tanımların tam tersi olarak: Rüyalar, insandaki en derin ve en yüce güçleri ile yeteneklerin yansımalarıdır.” Rüyanın tanımı konusunda birden fazla görüş mevcuttur. Bu tanımların yanı sıra ortak paydada birleşilen konu ise görülen bütün rüyaların bir anlamı olduğu ve sebepsiz yere görülmedikleridir. Bu yüzden rüyalar insanlara önemli mesajlar vermektedir. Burada önemli olan rüyaların ne mesaj vermek istediğini anlamak gerekmektedir. Rüyaların bir özelliğe sahip olması demek, rüyada hiçbir zaman gereksiz şeylerin görülmemesinden kaynaklanmaktadır. Rüyalarda bireye

²⁴⁶ MacLaine, *Dışarıda Hiçbir Şey Var*, s. 71.

²⁴⁷ Osho, s.30.

²⁴⁸ MacLaine, *Dışarıda Hiçbir Şey Var*, s. 75.

iletilen bütün şeyler, soyut birer görüntü şeklinde olabilir. Fakat anlatmak istedikleri şeyler, kişiliğin somut gerçekleri ile ilgilidir.²⁴⁹

New Age hareketine göre rüyalar en değerli bilgi kaynaklarından biri olarak görülmekle birlikte, tarih boyunca insanlık tarafından değer görmüş bir fenomendir. Rüyalar, bir rehberlik, ilham, kehanet ve sorunları çözme kaynağı olarak insanlar için bir ortak deneyimdir. Her kültürde bir karar vermeden önce o kararla ilgili rüyaya yatma düşüncesi mevcuttur. Kutsal kitaplarda da rüyaların insan yaşamında oynadığı roller ile ilgili pek çok örnek bulunabilir çünkü rüyalarda bilinçli zihnin araya girerek rüyalarımızı çarpıtmadığı kabul edilmektedir. İnanışlara göre, rüyalar bizlere neyi doğru neyi yanlış yaptığımızı ve değiştirmemiz gereken şeyi nasıl değiştireceğimizi söylerler. Rüyalar insanlara yüksek benliklerinden zihinlerine gelen bir mektup olarak kabul edilmekte ve gelecek hakkında bilgi verdiğiğine inanılmaktadır.²⁵⁰

New Age hareketine göre rüya ile ölüm arasındaki tek fark ruhu bedene bağlayan gümüş kordonun ölüm halinde kopması olarak kabul edilmektedir. Bu kordonun insana geceleri uyku halinde iken fiziksel katın ötesindeki katlara ve âlemlere gidip daha yüksek öğretiler almasını sağladığına inanılmaktadır. Rüyaların insana hangi enerji merkezlerinin dengesiz halde olduklarını gösterme özelliğinin olduğu da kabul edilmekte, örneğin; eğer rüyanızda kalbinizden bıçaklanmışsanız, kalp çakranızdan enerji kaybediyorsunuz demektir.²⁵¹ Rüyalar yol gösterici kabul edildiğinden New Age hareketine göre rüyalarımızı hatırlamayı öğrenmeliyiz. Rüyalarımızı güvenilir biçimde hatırladıktan sonra onları sorunlarımıza çözümler bulmak için programlayabiliriz. Bunun için rüyalarla çalışmanın en etkili yolu olarak bir rüya günlüğü tutulması gerektiği ifade edilir. Bunu yaparken de her kaydı tarihlendirerek yapmak gerekir. Bu şekilde haftalar geçtikçe kalıplar ve tekrarlanan temalar görülmeye başlanır. Örneğin, önemli bir rüyanın mesajını anlamadıysanız, size bu mesajın anlamanızı sağlayacak biçimde başka rüyalar aracılığıyla anlamının gösterileceğine inanılmaktadır.²⁵²

Rüyalar sorunları çözmek için de kullanılabilecek bir yöntem olarak kabul edilir. Bu yüzden biz onları sorunlarımızı çözmek için kullanmasak bile sabahları uyandığımızda bir sorunun net ve basit bir çözümünüyle uyanacağımız düşünülmektedir. Görülen rüya

²⁴⁹ Erich **Fromm**, *Rüyalar Masallar Mitoslar*, çev: Aydın Arıtan ve Kaan H. Ökten, Arıtan Yayınevi, İstanbul, 1997, s. 49.

²⁵⁰ Betty **Bethards**, *Rüya Kitabı*, Akaşa Yayınları, İstanbul, 2006, s.9.

²⁵¹ Bethards, s.18.

²⁵² Bethards, s.33.

karşısında rüya hatırlanamasa bile sorunun çözümü konusunda ne yapılacağı bilinir. Bu içgörü kazanıldığı anlamına gelmektedir. Zihin bir sorunla karşılaşır, mücadele edebilir, ama o sorun süper bilinçli zihne, daha büyük ve sonsuz bilinç kaynaklarına bırakıldığında çözümün hiç çaba harcamadan ortaya çıkacağı düşünülür.²⁵³

Rüyalarla ilgili en merak uyandırıcı şey ise rüyanın kişiye sembollerle hitap etmesi hadisesidir. Bu semboller ilk bakışta garip gelse de onları bir kez anladığımızda artık kendimizle ve başkalarıyla kurduğumuz olağan iletişim biçiminden çok daha açık ve net hale geleceğine inanılmaktadır. Semboller bir başka dili öğrenmeye benzetilir ve öğrenildiğinde artık bu bizim için doğal ve kolay bir şey haline gelebilmektedir.²⁵⁴ Örneğin, birisine beyaz ve kırmızı şarap arasındaki tat farkını açıklamamız gerektiğini farz edelim. Aslında kendimiz farkı çok iyi biliriz ama iş anlatmaya geldiğinde düşündüğümüz gibi kolayca anlatamayız çünkü tat farkını anlatmak çok zor olacaktır. Bakıldığında teknolojinin son harikası olan karmaşık bir makinayı tarif etmek, çoğu kişi için zor bir olay değildir. Ancak çok basit bir tadı alma duygusunu anlatmak için, gerekli kelimeleri bulmakta zorlanırsınız. Duygu anlatımları her zaman zor bir hadisedir. Genelde bütün duygular için aynı sorun geçerlidir. Mesela diyelim ki, yalnızlık çevremizi sarmış, tek başına kalmanın mahcupluğunu yaşıyoruz. Dünya kapkaranlık ve bu hal insanın canını acıtıyor. Bir arkadaşımıza bu ruh halimizi anlatmak istediğimizde kuracağımız cümlelerin sınırlı olduğunu tam olarak düşüncelerimizi ifade edemediğimizi fark ederiz. Bir de aynı gece bir rüya gördüğümüzü farz edelim. Güneş daha yeni doğmakta ve biz bilmediğimiz bir şehrin dış mahallelerinde dolaşıyoruz. Sokaklarda hiç insan yok. Yalnızca bir sütçü görünüyor. Çevredeki binalar kötümser bir görünüme sahip. Buradaki çevreyi daha önce hiç görmemiştik ve oradan ayrılmanızı sağlayacak bildiğimiz araçlardan hiçbiri yok. Bunun üzerine uyandığımızda rüyayı hatırlıyoruz ve birden bire, yatağa yatmadan önce arkadaşımıza anlatmaya çalıştığımız ama bir türlü tam olarak kendimizi ifade edemediğimiz ruh hali aklımıza geliyor. Görülen bu rüya, ruh halimizi çok güzel bir biçimde tanımlamıştır. Rüya da gördüğümüz bir iki saniyelik bir sahne bulunduğumuz durumu açık bir şekilde anlatmıştır. Oysaki daha önce içinde bulunduğumuz ruh halimizi anlatmaya çalışmış ama bunda pek de başarılı olamamıştık. Görülen bu rüya yardımı ile sözlerle anlatamadığımız ruh halini daha kolay bir şekilde anlatmış olduk. Rüya da görülen bu sahne, bir duygunun sembolü

²⁵³ Bethards, s.43.

²⁵⁴ Bethards, s.43.

dür. İşte rüyalarda çok yalın bir sembolle, çok karmaşık bir ruh halini, böylece anlatabilme imkânı sunmaktadır.²⁵⁵ Örnekten de anlaşılacağı üzere rüyalar sebepsiz değildir ve bazı ruh hallerini anlatmada sembol görevini üstlenmektedir.

Rüyalar yoluyla yüksek benlikle irtibata geçilebileceği kabul edilir, çünkü rüya, bilincin ve üst bilincin birtakım özel şartlar altında özel bir faaliyeti olarak tanımlanmaktadır. Rüya sırasında her türlü algı açık ve uyanıkken mevcut olan savunma mekanizmaları azaldığı için rüyalarda sınırsız özgür olunduğuna inanılmaktadır. Bu sayede görünmeyen bir dünya ile bağlantı kurabileceği düşünülmektedir. New Age inancına göre, gerçek evimiz yaşadığımız, uyuduğumuz mekân değildir. İç evimiz en önemli mekândır, iç evimizin neresinde olduğumuzu rüyalar kanalıyla anlayabiliriz.²⁵⁶

9.3. Dans

Yüksek benlikle iletişim kurmanın bir yolu da büyüsel dans ve ritüelleridir. Büyüsel dans yaşamın gizli güçlerini ve enerjilerini uyandırmak ve aktif hale getirmek için dinamik bir araç olarak kabul edilmektedir. Gerçek kutsal dans, fiziksel davranışlarla bilinci odaklama ve yönlendirme yolu olarak görülür ve iç ruhun dışarıdan ifade edilmesi olarak değerlendirilir. Büyüsel dans herkes tarafından uygulanabilir. Bu tekniklerin kuvvetli etkilerinden yararlanabilmek için özel bir eğitim gerekli olmayan, yüksek bilinç düzeyleri için yapılan yalın, bireysel ve ateşli dans teknikleri olarak görülmektedir. Dans nefes almak gibi doğal ve önemli kabul edilir ve günlük algılarımızı, bilincimizi aşmamızı sağladığı düşünülmektedir. Dans hareketleri dengeleyici, iyileştirici, uyandırıcı ve enerji verici olarak kabul edilmektedir.²⁵⁷

Bütün ritüelsel davranışlar gibi büyüsel dans tekniklerinin amacı da bilinci yönlendirme ve odaklamadır. Dans hareketleri dış kişiliği iç kişilikle birleştirir ve daha ilahi yönlerimizle aramızda köprü kurmaya yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda dans insanlığımızı aşmanın bir aracı olarak görülmektedir. Daha alt düzeylerdeki duyguları ve enerjileri canlandırıp onları dansla yönlendirerek, otomatikleşmiş tepkiler üzerinde kontrol sağlanabileceği kabul edilmektedir. Büyüsel dansdaki amaç, başka bir bilinç düzeyine ulaşmak için gerçekleştirilmesi gerektiğine inanılmaktadır.²⁵⁸

²⁵⁵ Fromm, s. 30.

²⁵⁶ Esra **Karamahmet**, *Rüya İzleri*, Ruh ve Madde, Ekim 2013, yıl:54, Sayı:645, s.16.

²⁵⁷ Ted **Andrews**, *Büyüsel Dans Teknikleri*, çev: Ayşe Gorbun, New Age Yayınları, İstanbul, 2002, s.12.

²⁵⁸ Andrews, s.14.

9.4. İmgeleme

İmgeleme esas olarak görülebilen, işitilebilen, dokunulabilen, koklanabilen ve tadılabilen bir düşünce akışıdır. İmge, deneyimlerin içsel bir temsilidir. Zihnin bilgileri kodlama, depolama ve söyleyiş biçimidir. İmgeleme rüyaların, anıların, planların ve ihtimallerin bir yansımasıdır. Aynı zamanda imgeleme bir sanatın, bir duygunun ve en önemlisi benliğin dilidir.²⁵⁹

İmgelemenin iyileştirici gücü, genelde fizyolojik etkileri vasıtasıyla karşımıza çıkmaktadır. Birey bedensel fonksiyonların birçoğunda genellikle bilinçlidir. İmgeleme ile birlikte bireyin bu süreçte ulaşamayacağı düşünülen değişimleri yaşama geçirilebileceği ihtimaline inanılır. Aynı zamanda benzer bir sistemle alışkanlık olarak düşünülen davranışların da bedenin üzerinde önemli etkileri olabilmektedir. Zihin tehlike fikriyle meşgul oluyorsa, sinir sistemi stres tepkisini harekete geçirir; birey uyarılır ve gerginlik artar ve bu durum bireyi o tehlike ile karşılaşmaya hazırlar. Aksine sakin ve huzur dolu sahneler imgelenirse, “tehlike geçti” belirtisini verir ve beden sakinleşir.²⁶⁰

Meditasyon, hipnoz ve biyofıdbek üzerine yapılan çalışmalar, insanın kendisini tertip etme kapasitesinin yüksek olduğunu göstermiştir. İmgelemede belirli bir noktaya odaklanılır ve kişi sakinken gerçekleştirilir. İmgeleme var olan tekniklerdeki ortak noktadır. Bununla birlikte bazı imgeleme türlerinin kalp atışlarını, kan basıncını, solunumu, alınan oksijen miktarı ve verilen karbondioksit miktarını, beyin dalgalarının ritmini ve motiflerini, derinin elektriksel karakteristiklerini, lokal kan akışını ve ısıyı, mide ve bağırsakların reaksiyonlarını ve salgılarını, cinsel tahriki, kandaki sinirsel iticileri ve değişik hormonların düzeylerini, bağışıklık sisteminin işleyişini etkilediği görülmüştür. Bunların hepsi imgelemenin, bedenin denetleme sistemlerini etkileyebildiği anlamına gelmektedir ve imgelemenin iyileştirici potansiyelleri fizyoloji üzerindeki yalın etkilerinin çok ötesindedir. Örneğin, kronik veya ciddi bir hastalıktan kurtulmak için yalın imgeleme teknikleri yeterli gelmez çünkü bunun fazlasına ihtiyacınız olacaktır. Bunun için, davranışlarınızı, ilişkilerinizi, yaşam stilinizi ya da duygusal yaşantınızı değiştirmeniz gerekecektir. İmgeleme, ne gibi değişikliklere gereksinim duyduğunuzu ve o değişiklikleri nasıl gerçekleştirebileceğinizi görmeyi

²⁵⁹ Martin L. **Rossman**, *İmgeleme Nasıl Gerçekleşir?*, Ruh ve Madde Dergisi, yıl:54. Sayı: 640, Mayıs 2013. s.20.

²⁶⁰ Rossman, s.22.

sağlayacak tesirli bir araçtır çünkü beden ve zihin olarak adlandırdığımız terimlerin buluşma noktasıdır. Hastalığın hangi ihtiyaçlarımızın göstergesi olduğunu anlamamıza ve o gereksinimlerin karşılanmasının sağlıklı yollarını bulmamıza yardımcı olabilir.²⁶¹

10. SEMBOLİZM

Sembol, gerçek şeyleri veya duygu ve düşünceleri tasvir etmek için herhangi bir simgedir. Başka bir ifadeyle sembol, bireyin veya toplumun duygusal yaşantısını vasıtasız bir anlatım yerine, simgelerle yüklü ve üstü kapalı bir dille ifade etmesine denir. Bu simgeler (grafik, temsil ya da alfabetik olabilir) belirli bir insan, nesne, grup ya da düşünceyi veya bunların birleşimini temsil eden veya bunların yerine geçen iletişim öğeleridir. Semboller, somut bir şekilde kavranamayan ve ifade edilemeyen bilgilerin, kodlanabilmesi için kullanılan her türlü işaretlerdir. Sembolizm ise, nesnelerin, olgu ve olayların daha çok dini, felsefi ve estetik açıdan yorumlayan, anlam atfedilen simgelerle açıklanan bir sistemdir. Sembolizmin temel hedefi soyut olan olgu ve nesneleri ifade etmek için duygu ve düşünceyi simgesel olarak tanıtmak ve yansıtmaktır.²⁶²

New Age hareketine ait, birkaç popüler sembol var olmasına rağmen hareketi birleştiren ortak bir sembol yoktur. Uygulayıcılar, bu sembollerin çoğunu, kutsal coğrafyalarını ve ritüel uygulamalarını geliştirmede kaynak olarak kullanmışlardır fakat dini geleneklerden ayırmışlardır. Bunlara Asya dini gelenekleri ve Amerikan yerlilerinin gelenekleri ile bazı Hristiyanlık öncesi Avrupa dinleri dâhildir. Hindu- OM, Çin- Yin / Yang²⁶³ ve rüya yorumlayıcılar gibi geleneklerle ilişkilendirilen semboller, New Age Hareketinde güçlü görsel semboller haline gelmiştir.²⁶⁴ Ek olarak, gökkuşağı²⁶⁵, takımyıldızları, gezegenler, güneş ve ay gibi astrolojik semboller de kullanılır. Son olarak kristaller de New Age dini geleneğine özgü birkaç sembolden biri olarak hizmet eder.²⁶⁶

²⁶¹ Rossman, s.22.

²⁶² Kenan Has, *Sembolizm ve Haç*, İlahiyat Yayınları, Ankara, 2005, s. 16.

²⁶³ **Yin Yang Sembolizmi:** Batı dünyasında en çok tanınan sembollerden biri yin(dişi) yang(erkek) sembolüdür. Bu sembol Çin felsefesinin özünü taşımakla birlikte içinde denge, uyum ve eşitliği barındırır. Kadın ve erkek, sıcak ve soğuk, yeryüzü ve gökyüzü gibi mutlak karşıtlar birbirini tamamlamaktadır. Detaylı bilgi için Bkz: Has, *Sembolizm ve Haç*, s.61.

²⁶⁴ Rituals And Worship, Symbolism, <https://www.patheos.com/library/new-age/ritual-worship-devotion-symbolism/symbolism> (9 Mayıs 2019)

²⁶⁵ Özkan, *Teosofi ve Yeni Çağ Hareketi*, s.210.

²⁶⁶ Rituals And Worship, Symbolism, <https://www.patheos.com/library/new-age/ritual-worship-devotion-symbolism/symbolism> (9 Mayıs 2019)

Birçok New Age inananları, Asya dini gelenekleri uygulamalarının, kutsal anlatılarının ve teolojik kavramlarının kaynağı olarak gördüğü için, bu dinler, kutsal semboller için de faydalı bir depo görevi görmüştür. Bu tür görüntüler arasında, “OM” New Age hareketinde oldukça popüler hale gelmiştir. Birçok Hindu ilahileri ve meditatif teknikler “OM” hecesini kullanır ve bu mantralar olarak New Age uygulamasına girmiştir. Çin dini sembolleri, en önemlisi “I Ching” ve “Yin/Yang”, Hindu “OM” ile benzer sembolik bir rol oynamaktadır. New Age inananları, I Ching'i kehanet uygulamalarında faydalı bir metin olarak kabul ettikleri için, New Age uygulayıcıları için de doğal bir simge haline gelmiştir. Uyum ve dengeyi temsil eden Yin/Yang ideogramı daha fazla sinerji sunmaktadır. New Age için dünya uyumu ve kişisel bir uyum hâkim olduğundan dolayı, Yin/Yang ideogramı, New Age hareketinde neredeyse “OM” kadar popüler hale gelmiştir. Hindu yoga tekniklerine ilgi duyan inananlar, çakraların görsel sembollerini veya vücuttaki enerji merkezlerini de kullanmışlardır. New Age uygulayıcıları, New Age dini semboller olarak dharma çarkı gibi geleneksel Budist imajlarına da kullanmışlardır.²⁶⁷

New Age uygulayıcıları, ayrıca Kızılderili dinlerinden ve onlarla tıp tekerleği ya da rüya yorumlayıcılar gibi Kızılderili sembollerinden çok sayıda öge benimsemiştir. Rüya yorumlayıcı, New Age hareketinde özellikle güçlü görünür bir simge hâline gelmiştir.

Yine, New Age hareketinde başka teknik ve inançların varlığı nedeniyle, katılımcılar semboller olarak çeşitli astrolojik imgeler kullanmışlardır. New Age hareketi tarihinin başlarında, ekinoksların ayrılığının astrolojik nosyonu “Kova Çağı” kavramının, bir adı olarak benimsemişti. Daha sonra, New Age uygulayıcıları astrolojik yöntemleri kendini geliştirme ve geleceği belirleme aracı olarak kullanmışlardır. Geleneksel batı astrolojisi ile ilişkili takımyıldızlar bu nedenle New Age sembolik sözlüğüne girmiştir. Daha genel olarak, New Age, aydınlık ve karanlık arasındaki dengeye olan ilginin yanı sıra, güneşi ve ayı, New Age hareketinin sembolleri olarak tanıtmıştır. Son olarak, kristal, ideogram yerine, genellikle fiziksel biçimde olmasına rağmen, New Age hareketinin merkezi bir

²⁶⁷ Rituals And Worship, Symbolism, <https://www.patheos.com/library/new-age/ritual-worship-devotion-symbolism/symbolism> (9 Mayıs 2019)

sembolü olarak işlev görmüştür. New Age uygulayıcıları kristalleri, ruhsal enerjiye odaklanma konusunda güçlü yeteneklere sahip olarak görürler.²⁶⁸

11. NEW AGE VE MÜZİK

New Age müziği, 1970'lerde Paul Horn ve John Fahey tarafından kişilik kazanmaya başlamış ve günümüze kadar genişleyerek gelmiştir. New Age müziğinin asıl amacı, New Age uygulamaları sırasında (hipnoz, mistik iyileşme seansları ve ruh dünyasıyla temas kurma girişimleri için fon müziği olarak kullanılmakta) maneviyatı arttırmaktır. New Age müzik bestelerinin çoğu sözsüzdür.²⁶⁹ Fakat New Age müziği kesinlikle pasif bir ortam yaratmamış aksine etnik enstrümanlar ve eski müzik geleneğini ortaya çıkarmıştır. New Age müzik yelpazesine bakıldığında, popüler, etnik, dinlendirici, elektronik, sola piyona, doğal sesler ile yapılan senfonik müziklere kadar çeşitli melodik yapılarda çeşitlilik vardır. Bu geniş müzik yelpazesine sahip olan New Age hareketi, hayal gücümüzü canlandıran, aklımızı sessizlikle buluşturan, iyi hissetmemizi sağlayan, sağlık veren, içimize dönmeye, düşünmeye, duygulanmaya davet eden içten bir arkadaş halini almıştır.²⁷⁰ New Age müziği daha iyi bir dünyanın barışçıl bir vizyonunu sunar.²⁷¹

Bu müziğin sürümleri caz, rock, folklorik ve huzurlu bir ruh hâlini güçlendirmek için yapılan diğer dünya müzikal efektleri gibi sesleri bir araya getirmektedir.²⁷² Günümüz müziklerine göre çok daha akıcı, dingin, yumuşak ve insan duygularını pozitif etkileyebilen bir melodik yapısı vardır. Bu yüzden özellikle reklamlarda, haber programlarında, belgesellerde fon müziği olarak kullanılmaktadır. New Age müziği için elektronik müziğin şiirsel hâli olduğu söylenmektedir.²⁷³

Dünya' da özel bir yere sahip olan ve gittikçe yaygınlaşmaya başlayan New Age müziği, dünyanın en gözde müzik ödülllerinden Grammy Müzik Ödüllerinde her yıl "En İyi New Age Müzik Albümü" dalında ödül verilmektedir. Pek çok ülke de radyo kanallarında New Age müzik programları yayınlanmaktadır. Müziğin melodik yapısı, yumuşaklığı ilk defa dinleyenleri dahi hemen etkileyebilmekte olup her yaş grubuna hitap eden geniş bir kitleye sahiptir. Dünya genelinde New Age müziğinin temsilciler:

²⁶⁸ Rituals And Worship, Symbolism, <https://www.patheos.com/library/new-age/ritual-worship-devotion-symbolism/symbolism> (9 Mayıs 2019)

²⁶⁹ New Age Music, <https://www.allaboutspirituality.org/new-age-music-faq.htm> (10 Mayıs 2019)

²⁷⁰ <http://www.musikidergisi.net/?p=823> (21 Mayıs 2019)

²⁷¹ The New Age Movement,

https://www.bibliotecapleyades.net/sociopolitica/sociopol_newage04.htm#Definitions (10 Mayıs 2019)

²⁷² New Age Music, <https://www.allaboutspirituality.org/new-age-music-faq.htm> (10 Mayıs 2019)

²⁷³ <http://www.musikidergisi.net/?p=823> (21 Mayıs 2019)

Tangerine Dream, Jean Michel Jarre, Andreas Vollenweider, Vangelis, Kitaro, George, Winston, David Arkenstone, Yanni, Enya gibi sanatçıları örnek verebiliriz. New Age müziğinin Türkiye’de henüz değeri tam keşfedilmemiştir. Dolayısıyla Türk New Age sanatçıları adı altında bir başlık açmak mümkün değildir. Fakat yaptıkları bestelerin melodik yapısı ile New Age müziğine yakın çalışmaları olan sanatçılara örnek olarak: Hasan Cihat Örtter, Can Atilla, Anjelika Akbar ve Yansımalar Grubunu söyleyebiliriz.

274

²⁷⁴ <http://www.musikidergisi.net/?p=823> (21 Mayıs 2019)

III. BÖLÜM

NEW AGE HAREKETİNİN TOPLULUKLARI VE ETİK

1.TOPLULUK VE ORGANİZASYONLARI

New Age hareketinin topluluk ve organizasyonları ile ilgili diğer bölümlerde bilgi verilmiştir. Genel olarak toparlayacak olursak eğer, New Age hareketi dağınık, sınırları olmayan, sadece belirli bir gruba hitap etmeyen aksine heterojen bir özelliğe sahip olan, merkezi bir organizasyon veya yapıdan yoksun olan ve lideri olmayan bir harekettir. Hareketi bir arada tutan en önemli etken ise New Age uygulayıcıları/öğretmenleri/ruhsal rehberleri tarafından yapılan bölgesel ve ulusal yayınlar, seminer veya konferanslar ve New Age ile ilgili yazdıkları kitaplardır.

Okuma, New Age uygulamasında merkezi bir rol oynadığından, dergiler ve süreli yayınlar, hareketi bir arada tutan merkezi yapılardan biri olarak işlev görmektedir. Body & Soul ve New Age Journal gibi ulusal dağıtımı olan dergiler, yaygın hareket boyunca yeni öğretmenler hakkında yeni fikirler, uygulamalar ve bilgiler yaymak, okuyucular arasında bağlantı görevi görmektedir. Aynı şekilde daha küçük coğrafi kapsamlarda yapılan bölgesel yayınlar da aynı işlevi görmektedir. Büyük şehirlerde New Age gazeteleri bulunur. Bu süreli yayınlar, geniş çapta farklı inanç ve uygulamalara sahip olan New Age hareketinin uygulayıcıları arasındaki tek bağlantı olarak görülmektedir. Örneğin, alternatif şifa ile uğraşan New Age uygulayıcıları, kanalize etmeye veya meditasyona odaklananlarla birkaç sosyal etkileşim kurabilirler. Bu dergilerde tanıtılan etkinlikler, kitaplar ve ürünler, New Age hareketini bir arada tutan ortak yapıyı oluşturur.²⁷⁵

New Age hareketi kitap, dergi, gazete gibi süreli yayınlarla bireylere kendini duyurmuş ve duyurmaya da devam etmektedir. Günümüzde özellikle herkes tarafından tanınan

²⁷⁵ Ethics And Community, Community Organization, <https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/community-organization-and-structure> (10 Mayıs 2019)

kişilerle programlar yapılıp, New Age inanışlarının benimsenmesi sağlanmaktadır. Özellikle Shirley MacLaine, yazdığı kitaplar ve yaptığı televizyon programları ile New Age inanışlarını benimseyip yaymakta çaba sarf eden önemli kişilerden biridir. Türkiye’de ise Bedri Ruhselman, Ergün Arıkdal gibi isimler New Age inanışlarının yayılmasında büyük katkısı olan kişiler arasındadırlar.

İki çağdaş din sosyoloğu, William Sims Bainbridge ve Rodney Stark, New Age gibi dini hareketleri "müşteri kültü" olarak nitelendirmişlerdir (Onlar "yeni din" anlamında kült kelimesini olumsuz anlamda kullanmazlar.) Bir müşteri kültü diğer dini hareketlerin çoğundan farklıdır çünkü açık bir dini topluluktan yoksundur. Bunun yerine, bireysel manevi arayıcılar - "uygulayıcılar" - daha küçük bir manevi öğretmenler kümesiyle çalışırlar - "sağlayıcılar". Bu örgütlenme biçimi, bireysel New Age uygulayıcıları arasında doğrudan bağlantıya çok aza indirirken, müşteriler ve sağlayıcılar arasındaki ilişkinin değerini artırmaktadır. Bu ilişki, New Age topluluk organizasyonunun tanımlayıcı özelliklerinden biri olarak işlev görmektedir.²⁷⁶

Önceki bölümlerde de bahsettiğimiz gibi birçok New Age uygulayıcısı, alternatif şifa, meditasyon, yoga, kanal oluşturma, şamanik çalışma ve psişik ya da astrologların kullanımı gibi çeşitli uygulamalarla ilgilenmektedir. Haliyle bu tekniklerin uygulanabilmesi için ilk önce rehberlerin/sağlayıcıların/uygulayıcıların donanımlı bir bilgiye sahip olması gerekmektedir. Zaten uygulayıcılar genelde New Age yazarları olmaktadır. New Age uygulayıcıları birebir veya uzaktan iletişim ile birçok müşteriye hizmet sunmaktadır.

Uygulayıcılar ve sağlayıcılar arasındaki ilişkiler dizisi, New Age hareketinin kişilerarası temel örgütsel yapısıdır. Bazı nadir durumlarda, bir New Age uygulayıcısı o kadar iyi tanınır ki, rehberlik veya eğitim isteyen çok sayıda müşteriyi kendine çeker. Bu müşterilerle birebir görüşmek yerine, kayıtlar, yayınlar, atölye çalışmaları veya konferanslar aracılığıyla bir hizmet sunarlar. Bu durumlarda, alıcılar istemcilerden ziyade öğretmenin izleyici üyeleri olur. Bainbridge ve Stark bu organizasyonel yapıya “izleyici kültü” olarak adlandırır. Sadece en başarılı Yeni Çağ öğretmenleri, Deepak Chopra veya Ram Das gibi önemli isimler de dâhil olmak üzere izleyicilere ulaşılır. Bu sağlayıcı kitlesinin üyeleri genellikle posta listelerine abone olmakta, atölyelere

²⁷⁶ Ethics And Community, Community Organization, <https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/community-organization-and-structure> (10 Mayıs 2019)

katılmak için seyahat etmekte ve öğretmenlerinden kitap veya kayıt satın almaktadırlar.²⁷⁷

2.AHLAKİ DÜŞÜNCE VE HAREKETLERİNİN PRENSİPLERİ

New Age hareketinin ahlaki temellerini karma oluşturmaktadır. Karma kavramı, Hinduizm ve Budizm dinlerinden kaynaklanmaktadır, ancak fikir New Age hareketine esasen Budist kanalları aracılığıyla, ilk olarak 1875'te Helena Blavatsky tarafından yeniden yorumlanmış şekliyle girmiştir. Asya dinlerinde, düşünce ve eylem yoluyla karma üretilir ve ortaya çıkan karma, kişinin hem bu yaşamda hem de sonraki yaşamdaki deneyimlerini etkiler. Hinduizm ve Budizm içindeki çeşitli gelenekler, karma birikimini ılımlaştırmayı, kontrol etmeyi ve hatta ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır.²⁷⁸ New Age hareketi içerisinde karma sebep sonuç ilişkisine dayanmaktadır ve ahlaki eylemlerin temeli olarak düşünülmektedir. Karma inancı sebebiyle kişi davranışlarına dikkat etmektedir. Çünkü New Age inancında var olan kişinin kendi iç huzuruna ulaşabilmesi, tekâmül sürecini en güzel şekilde tamamlayabilmesi, Tanrı olduğunu fark edebilmesi için karmasını her aşamada daha iyiye doğru ilerletmesi gerekmektedir.

Karma inancının, kişinin eylemlerinin hem o an hem de uzun vadeli etkilere sahip olduğu düşünüldüğünden dolayı New Age uygulayıcıları, bir kişinin tüm eylemlerini son derece dikkatli bir şekilde yapması gerektiğine inanmaktadır. Ahlaki seçimler iyi karmaya, ahlaksız seçimlere kötü karmaya yol açar. Spesifik olarak, sevgi, barış, uyum ve manevi öz-farkındalığın geliştirilmesine dayanan eylemler pozitif karmaya neden olurken, nefret, korku, suçluluk ve uyumsuzluktan bahsedenler negatif karmaya neden olur. Çoğu New Age uygulayıcısı, karmayı bilimsel yasaya benzeyen doğal bir yasa olarak tanımlar. Bir uygulayıcı dünyayı insan zihninin bir yaratımı olarak anladığından, karma, dünyayı kontrol eden insan zihninin doğal bir sonucu olarak var olduğu kabul edilir. Nefret veya korku ile hareket eden bireyler, karmalarının etkileriyle kendileri için bir nefret dünyası ve korku dünyası yaratırlar. Buna karşılık, sevgi ve barış ile hareket edenler, yarattıkları gibi bir gerçekliği yaşarlar. New Age hareketi aynı zamanda karmaşaya kendi kendini geliştirme ve manevi değer niteliği olarak bakmaktadır. Bu

²⁷⁷ Ethics And Community, Community Organization, <https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/community-organization-and-structure> (10 Mayıs 2019)

²⁷⁸ Ethics and Community, Principles of Moral Thought and Action, <https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/principles-of-moral-thought-and-action> (11 Mayıs 2019)

nedenle ahlaki düşünceler ve eylemler kişisel gelişime yol açar. Bütünsel, barışçıl, uyumlu bir yaşam sürerek bireyler ruhsal bir değer kazanır ve kendini yavaşça ruhsal bir varlık olarak geliştirir. İyi karma, şanslı bir yeniden doğuşu garanti etmese de, bir insanın, ruhsal gelişim için doğru zihniyete ulaştığını ima ederek, uygun şekilde davrandığını gösterir.²⁷⁹ New Age uygulayıcıları, her bireyin, daha düşük manevi farkındalık biçiminden daha büyük birine doğru evrimleşerek, kendini zaman içerisinde geliştirdiğini kabul eder.

New Age ahlaki ilkeleri, sevgi, bütünlük ve kendini geliştirme ideallerini vurgulamaktadır. New Age uygulayıcıları, insana olan sevgisi, genel mutluluk ve neşe duygusu olarak sevgiyi ve aile, arkadaşlar ve sevenler arasında paylaşılan kişilerarası sevgiyi içeren sevgi kavramını, yaşamın en önemli erdemleri olarak görürler. New Age uygulayıcıları, yaşamı maddi, manevi, zihinsel ve doğaüstü gerçekleri içeren bir bütün olarak, dünyayı içine alması gereken kilit bir yol olarak görmektedir. Genel olarak ifade edecek olursak, New Age inananları için bir eylem, sevgi, bütünlük ve ruhsal kendini geliştirme kapasitesini sağlama ideallerini takip ettiği ölçüde ahlakidir. Toplumsal ütöpik düşünceye yönelen 1960'lar-1970'lerin karşı kültürünün aksine, New Age daha bireysel bir dünyasal yaklaşım benimsemektedir. New Age uygulayıcıları kendi içinde ve kendileri ile arkadaşları ve aileleri arasında barışı geliştirmeye çalışmakta ve politik araçlarla geniş çaplı sosyal değişimi denemek yerine, alternatif tıbbi tekniklere ve meditasyon sistemlerine olan ilgileriyle bütüncüllüğü geliştirmektedir.²⁸⁰

Yeni Ekoloji anlayışı insanların yeryüzüne karşı sorumlulukları olduğu felsefesine dayanmaktadır. İngiltere'deki New Age hareketinin merkezi kabul edilen Findhorn topluluğunun liderleri doğal ortamda gübre kullanmaksızın yetiştirdikleri bitkilerle kamuoyunun dikkatini çekmişlerdir. Çevrecilik felsefesi yeryüzünü insandan daha üstün ve insanın kendine saygı göstermesi gereken bir varlık olarak görmektedir. Çevre probleminin bireysel bakış açımızla yakından ilişkili olduğuna inanılır.²⁸¹ New Age, güçlü bir ekolojik farkındalık duygusu yaratmıştır. Çevrecilerin ilk dalgası, Yeni Çağ'ın ahlaki ve teolojik öğretileri nedeniyle, çevre çalışmasına katılan birçok sayıda n-Nr-ew

²⁷⁹ Ethics and Community, Principles of Moral Thought and Action, <https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/principles-of-moral-thought-and-action> (11 Mayıs 2019)

²⁸⁰ Ethics and Community, Principles of Moral Thought and Action, <https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/principles-of-moral-thought-and-action> (11 Mayıs 2019)

²⁸¹ Köse, s.135.

Age inananını içermektedir. New Age inananları dünyayı bireyci yollarla anlama eğiliminde oldukları için, böyle bir görüşe uygun yaklaşımları desteklediler. New Age ekolojik bilinci, çevreye duyarlı yeme ve tüketme uygulamalarına odaklanmış; New Age, çoğunlukla vejetaryen, yerel olarak yetiştirilen veya organik yiyecekler yerken ve sürdürülebilir şekilde yapılan ürünleri satın almıştır. New Age inananları, koruma, kirlilik önleme ve sera gazlarının azaltılması gibi çeşitli çevresel nedenleri de desteklemiştir.²⁸²

3.İNSAN TOPLUMUNA BAKIŞ AÇILARI

Bir üst başlıkta New Age hareketinin ahlaki ilkelere ne kadar önem verdiğinden bahsettik. Haliyle bu hareket topluma karşı bakış açısını ahlaki ilkeleri ön planda tutarak şekillendirmektedir.

Genel olarak New Age hareketi insan toplumu için iyimser bir görüşe sahiptir. Ancak, toplum için bu vizyonu sunarken, kesinlikle bireysel bir dünya görüşü benimsemiştir. Hareket, toplumu iyileştirmeyi ümit ederken, süreci aynı anda bir kişi olarak değerlendirmektedir. Diğer birçok dinin üyelerinden farklı olarak, New Age uygulayıcıları, bireyin ruhsal gelişiminin yalnızca kendine, iradesine ve kararlılığına bağlı olduğuna inanır. Bireylerin kendi ruhsal yollarında ustalaşmaları, kendilerini geliştirmelerine izin veren uygun teknikleri ve araçları öğrenmeleri ve daha büyük bir bilinç ve farkındalığa doğru bir manevi evrim yolu boyunca ilerlemeleri gerektiğine inanırlar. Bilim adamları bu dini perspektifi bir bireysellik olarak adlandırır. Çünkü Yeni Çağ toplumu, öğretmenler ve manevi varlıklar, asistan ya da yardımcı olarak hizmet etmektedir. Bu bireycilik, New Age hareketinin toplum vizyonunun temeli olarak işlev görür.²⁸³

New Age hareketi geleceği ve şafaktaki yeni insanlık çağını hedefi olarak görmektedir. New Age uygulayıcıları dünya barış ve çevrecilik hareketinde birçok müttefikinin yaptığı gibi, 1960'ların karşı kültüründe seleflerin ya da siyasi eylemlerin aksine, New Age uygulayıcıları dünyayı bir seferde bir birey olarak kurmayı hedeflemektedirler. Her insan ruhsal farkındalık kazanıp kendini ruhsal bir varlık olarak geliştirirken, dünya

²⁸² Ethics and community, Principles of Moral Thought and Action, <https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/principles-of-moral-thought-and-action> (11 Mayıs 2019)

²⁸³ Ethics And Community, Vision for Society, <https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/vision-for-society> (11 Mayıs 2019)

Yeni Çağ'a yaklaşıyor. Bu kademeli yaklaşım hareketin dünyaya dönüşüm vizyonunu temsil etmektedir. Bu genel bireyselci yaklaşıma rağmen, New Age zaman zaman toplum için geleceğin yeniçağını kurmanın kitlesel sosyal yollarını aramaya başlamıştır. 16-17 Ağustos 1987'deki Harmonic Convergence, bu olaylardan en iyi bilinenleri temsil etmektedir. Harmonic Convergence toplantıları sırasında, New Age uygulayıcıları kolektif manevi enerjilerini kullanmak ve Yeni Çağa açılmak için toplanmışlardır. Sedona (Arizona), Mt. Shasta (California) ve Stonehenge (İngiltere), New Age uygulayıcıları, Yeni Çağ'ın şafağı için meditasyon yapmak, ilahiler yapmak ve dua etmek için bir araya gelmiştir. Yeni Ajanlar toplumun gelecekteki yeniçağın gelmesi konusunda farklı görüşlere sahiptir, ancak hepsi toplumun ahenkli, huzurlu ve sevgi ve özgürlükle karakterize olacağı konusunda hemfikirdir. Bu hedefler hareketin belirli ahlaki bakış açısını izlemiş ve New Age değerlerini daha geniş bir topluma yaymıştır. New Age pratisyenleri, her bireyin çeşitli spiritüel öğretmenlere ve teknolojilere erişebilecekleri, kendi ruhsal yollarını özgürce takip ettiği gelecek bir toplum öngörmektedir. Bu da bir barış ve huzur dünyası ile sonuçlanacaktır, çünkü bu tür ruhsal yolları benimseyen kişiler doğal olarak sevgi, uyum ve barış gibi nitelikleri benimsemeye çalışacaktır.²⁸⁴

4. LİDERLERİN GÖREVLERİ

New Age hareketi merkezi liderlikten yoksun olsa da, diğer dünya dinlerinin din adamlarına benzer şekilde çalışan çeşitli liderler içermektedir. New Age geleneği bireyciliği, kendine güvenmeyi ve benlik kavramını manevi gerçeklerin nihai hâkimi olarak değerlendirir. Bu, New Age uygulayıcıları arasında din adamları, otorite figürlerinden ziyade öğretmenler ve rehberler olarak kullanma eğilimindedir. New Age hareketinin en önemli liderleri şifa, kanal oluşturma, astroloji gibi çeşitli Yeni Çağ hizmetlerinin sağlamaktadır. Buna karşılık, pek çok New Age sağlayıcısı, hizmetlerinin dini doğasını benimsemekte ve kendilerini dini ya da manevi öğretmenler ve rehberler olarak anlamaktadır. Alternatif sağlık hizmeti veya diğer New Age hizmetleri sunsalar da, bu kişiler genellikle din adamları olarak görev yaparlar. Bu din adamları kendilerini yalnızca belirli hizmetlerin sağlayıcıları olarak değil, dini rehberler, öğretmenler ve destekçiler olarak da anlarlar. Bu din adamlarının çoğu, farklı New Age hizmetleri sunduğundan, pek çok diğer dinlerde de görülebileceği gibi, uyumlu cemaatlere hizmet

²⁸⁴ Ethics And Community, Vision for Society, <https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/vision-for-society> (11 Mayıs 2019)

etmezler. Aksine, New Age uygulayıcıları, New Age içerisindeki genel topluluk örgütlenme modelini takip ederek, belirli bir servise ihtiyaç duyduklarında din adamları aramaktadırlar. New Age inananları sayısız tedarikçiden çeşitli manevi hizmetler aradığı için, hiçbir New Age uygulayıcısı hiçbir üyeye özel bir cemaat talebinde bulunamaz. New Age uygulayıcıların çoğu, istisnalar olmasına rağmen, tek bir sağlayıcının kendi din adamları olduğunu düşünmez.²⁸⁵

²⁸⁵ Ethics And Community, Leadership, <https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/leadershipclergy> (14 Mayıs 2019)

SONUÇ

Günümüzde toplumlar hızlı bir değişim geçirmektedir. Bundan dolayı kültürel değişmelerin yanında inançlarda da değişiklik gözlenmektedir. Özellikle geleneksel dindarlığın rolü gittikçe azalmakta ve yerini yeni dini hareketler almaktadır. Değişen bu toplumlarda Hristiyan kökenli ve Uzak-Doğu Hint kökenli birçok dini hareket ortaya çıkmıştır. Tezimizde Hristiyan kökenli olan New Age hareketi detaylı bir şekilde incelenmiştir. New Age hareketini diğer hareketlerden ayıran en önemli özelliği bireyselliğin ön planda olmasıdır.

New Age hareketi Batı’ da doğmuş, Batının sosyal, kültürel ve tarihsel koşullarında kendini şekillendirmiş ve gün geçtikçe de şekillendirmeye devam etmekte olan heterojen, bireyselci, kendi bünyesinde otoriter bir lider kabul etmeyen(peygamber gibi), belirli bir mabedi olmayan, belirli bir merkezi olmayan inanç ve uygulamalar bütünü olarak tanımlanır. New Age hareketi kendisini bir din olarak görmese de dinsel-kültürel bir harekettir.

Tezimizin ikinci bölümünde New Age hareketinin inanç ve uygulamalarından detaylı bir şekilde bahsettik. New Age hareketinin içerisinde inanç çeşitliliği fazlasıyla çok olduğundan dolayı hareketin nerede başlayıp nerede bittiğini anlamak oldukça zordur. New Age inanç ve uygulamalarına bakıldığında sürekli olarak kendini yenileyen, geliştiren, belirli bir kalıba bağlı kalmayan, farklı inançlardan ekleme yapabilen, kendi inançlarıyla farklı dine ait inançları uzlaştıran ve inananlarını da özgür bırakan hiçbir şekilde bir öğretiyi dayatmayan bir hareket olması modern koşullara uyum sağladığını göstermektedir. Modern koşullara uyum sağlaması ve bireylerde baskıcı bir uygulaması söz konusu olmadığından dolayı fazlasıyla dikkat çeken bir hareket haline gelmiştir.

Günümüz koşullarında insanlar hep bir anlam arayış içerisinde. New Age hareketi insanların bu anlam arayışına karşılık gelmektedir. Bu yüzden New Age hareketine inanan kişi sayısı da artmaktadır. New Age sürekli olarak kendini yenileyen bir hareket olmasına rağmen bireysellik vurgusu olduğu gibi kalmış ve değişmemektedir. Bireyi merkeze alan bu hareket insanın kutsal olduğunu savunur ve kendi kendine

yetebileceğine inanır. New Age hareketi, dünyaya barış, huzur, mutluluk ve sağlığın getirilmesi için inanç ve uygulamalarını bu amaç doğrultusunda şekillendirilmiştir. New Age hareketi için Zodyak çağları önemli bir yere sahiptir. Özellikle Balık çağının bitimiyle başlayacak olan Kova çağı önemli bir yere sahiptir. Çünkü inananlar Kova çağının gelmesiyle birlikte barışın, huzurun, mutluluğun ve sağlığın da peşi sıra geleceğine inanılır.

New Age hareketi tıbbi sağlıktan çok alternatif sağlığa yönelmiştir ve insanları bu şekilde tedavi etmeye çalışmıştır. New Age felsefesinde ruh-beden-zihin bütünlüğü ön plandadır. Bu yüzden birey tedavi edilirken sadece fiziksel olarak tedavi edilmez. Aynı zamanda ruh ve zihinde tedavi sürecine dâhil edilir. Yoga, meditasyon, reiki vb. uygulamaları kullanılarak birey tedavi edilmeye çalışılmaktadır. Aynı zamanda müzik te New Age için önemlidir ve tedavi sürecinde kullanılmaktadır.

New Age hareketi kitap, dergi, gazete gibi süreli yayınlarla bireylere kendini duyurmuş ve duyurmaya da devam etmektedir. Günümüzde özellikle herkes tarafından tanınan kişilerle programlar yapıp, New Age inanışlarının benimsenmesi sağlanmaktadır. Tezimiz içerisinde sıkça bahsettiğimiz Shirley MacLaine, yazdığı kitaplar ve yaptığı televizyon programları ile New Age inanışlarını benimseyip yaymakla çaba sarf eden önemli kişilerden biridir. Türkiye’ de ise Bedri Ruhselman, Ergün Arıkdal gibi isimler New Age inanışlarının yayılmasında büyük katkısı olan kişiler arasındadırlar. 1950 yılında Bedri Ruhselman tarafından Metapsişik Tetkikler ve İlim Araştırmalar Derneği kurulmuştur. Daha sonra 1994 yılında Metapsişik Tetkikler ve İlim Araştırmalar Derneği üyeleri tarafından Ergün Arıkdal’ın başkanlığında İnsanlığı Birleştiren Bilgiyi Yayıma Vakfı(BİLYAY) kurulmuştur. Bu vakıf tarafından 1960 yılında beri Ruh ve Madde Dergisi aralıksız yayınlarına devam etmektedir. Daha sonra Ruh ve Madde Yayınları ve Meta Yayınları çıkartılmıştır. Bu yayınlar New Age hareketi öğretileri ile ilgili yayınlar yapmaya devam etmektedir.

KAYNAKÇA

- Adıbelli, Ramazan; “Dinlerdeki Kozmogonik ve Eskatolojik Anlatılar Bağlamında Ahlakı Anlamlandırmak”, *Bilim name*, XXI, 2011/2, 33-56.
- Ak, Sakine; *Yeni Dini Akımlar bağlamında Dünya Kardeşlik Birliği Mevlana Yüce Vakfı Örneği*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 2008.
- Anand, K. K.; *Indian Philosophy*, Delhi, 1982.
- Andrews, Ted; *Büyüsel Dans Teknikleri*, çev. Ayşe Gorbon, New Age Yayınları, İstanbul, 2002.
- Ateş, Enis ve Ateş, Rüya; *Geleceğimiz Ellerimizin Arasında Reiki ile Türkiye’de Büyük Dönüşüm*, Dharma Yayınları, İstanbul, 2002.
- Augbyn, Lorna St., “New Age” *Yeni Dini Akımı*, çev. Nuray Mines-Ercan Arısoy, Ege Meta Yayınları, İzmir 1998.
- Aydın, Mehmet, “Kabalizm ve İslam Sufizmi Arasındaki ilişki”, *Türk-İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi*, Konya, 2006/1.
- Aydın, Cüneyd; *İnsanın Anlam Arayışı ile Yeni Çağ İnanışları Arasındaki İlişki*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Samsun, 2015.
- Baloğlu, Adnan Bülent; *İslam’a Göre Tekrar Doğuş Reenkarnasyon*, Ankara, 2001.
- Baş, Eyüp; “Binyılcılık ve Osmanlı Toplumunda Hicri Milenyum Kıyamet Beklentisi ile İlgili Bazı Veriler”, *Dini Araştırmaları*; Cilt: 7, s. 21, ss. 163-177.
- Başkaya, Şafak; *New Age Hareketi: Modern Bir Dinsellik Biçiminin Sosyo-Kültürel Analizi*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlahiyat Anabilim dalı, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2006.
- Bayat, Fuzuli; *Ana hatlarıyla Türk Şamanlığı*, Ötüken Neşriyat AŞ, 2015.
- Bethards, Betty; *Rüya Kitabı*, Akaşa Yayınları, İstanbul, 2006.
- Bıyık, Mustafa; “Yeni Dünya Düzenine Küresel Bir Din Modeli: Moonculuk”, *Milel ve Nihal İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi*, 1, 2003, ss. 93–114.

- Biçer, Ramazan; “Heretik Bir New Age Tarikatı Dünya Kardeşlik Birliği Mevlana Yüce Vakfı”, *Ekev Akademi Dergisi*, Yıl:10 Sayı:29 (Güz 2006), 27-50.
- Bruce, Robert; *Astral Seyahat Üzerine İnceleme*, çev. Cem Çiloğlu, Gölge Kitapları parapsikoloji Ansiklopedisi, 1994.
- Bose, S. C.; *A Catechism of Hindu Dharma*, New Delhi, 1978.
- Çapanoğlu, İhsan; *Küreselleşme, kültür ve Din*, AÜİFD, XLIX-2, Ankara, 2008.
- Çoruhlu, Yaşar; *Türk Mitolojisinin Ana hatları*, Kabalcı Yayınevi, 2000.
- Das, Rasvihary; “The Theory of Karma and Its Difficulties”, *Quest* 22, 1959, 15-18.
- Demir, Ömer ve Acar, Mustafa; “Sosyal Bilimler Sözlüğü”, Ankara, 2005.
- Dhavamony, Mariasusai; “Arabuluculuk ve Kutsalın Uzmanları”, çev: Fuat Aydın, *Usul İslam Araştırmaları*, ss. 145- 162.
- Doğan, Halil; *Batı’da Ortaya Çıkan Yeni Dini Hareketler: Hare Krishna Hareketi*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2009.
- Doi, Hiroshi; *Reiki’nin Temelleri*, çev: Tufan Göbekcin, Ege Meta Yayınları, İzmir, 2005.
- Drury, Nevill; *Şamanizm*, Çev: Erkan Şimşek, Okyanus Yayınları, İstanbul, 1996.
- Edwards, Harry; *Ruhsal Şifa*, çev: Jale Gizer Gürsoy, İzmir: Sihap Yayınları, 1983.
- Efe, Adem; “Küreselleşme: Yeni Dini Hareketler ve İnternet”, (Yayınlanmamış bildiri), *Uluslararası Davraz Kongresi*, Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Isparta, 24–27 Eylül, 2009.
- Eliade, Mircea; *Yoga*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 2013.
- Fromm, Erich; *Rüyalar Masallar Mitoslar*, çev: Aydın Arıtan ve Kaan H. Ökten, Arıtan Yayınevi, İstanbul, 1997.
- Gül, Ali; “Modern Ruhçuluk ve Etkileri H.P. Blavatsky ve Teosofi Cemiyeti Örneği”, *pdf, Social Science Development Journal*, 2018, ss. 203-220.
- Günay, Nasuh; “Yoga’nın Mahiyeti ve Çeşitleri”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı:19, 2007.

Gündüz, Şinasi; “Din ve İnanç Sözlüğü”, Ankara, 1998.

Güngören, İlhan; Zen Budizm’i Bir Yaşama Sanatı, Yol Yayınları, İstanbul, 1995.

Gürsoy, Nihal; “Hermetizm ve Temel İlkeleri”, *Sevgi Dünya, Aylık Kültürel ve Siyasal Dergi*, Cilt:48, Sayı:568, Nisan, 2016. ss. 21-26.

Hammer, Olav; “Contradictions of the New Age”, *James R. Lewis, The Encyclopedic Sourcebook of New Age Religions, New York: Prometheus Books*, 2004, ss.409-424,

Hanegraaff, Wouter J.; *New Age Religion and Western Culture. Esotericism in the Mirror of Secular Thought*, State University of New York Press, 1998.

Hançerlioğlu, “Orhan Felsefe Sözlüğü”, İstanbul, 1979.

Has, Kenan; “Dinler Tarihi Perspektifinden Tartışmalı Bir Kavram; Reenkarnasyon”, *İslami Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 17, Sayı: 4, 2004, Sayfa: 390-400, Issn 1300-0373, Tek-Dav.

_____; *Sembolizm ve Haç*, İlahiyat Yayınları, Ankara, 2005.

Hay, Louise; *Düşünce Gücüyle Tedavi*, çev: Nil Gün, Altın Kitaplar Yayınevi, 52. Baskı, İstanbul, 2018.

Hume, R.E.; *Thirteen Principal Upanishads*, I. Baskı, Delhi, 1983.

İlhan, Barış; *Astroloji Dersleri*, Derleyen: Ayşem Aksoy, 3. Baskı, İstanbul, 2004.

Karaca, Faruk; “Heteredoks İnanç ve Davranışlar Ölçeği Üzerine Bir Deneme”, *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Hakemli Dergi* 15/2001. ss. 145-168.

Karamahmet, Esra; “Rüya İzleri”, *Ruh ve Madde Dergisi*, Ekim 2013, yıl:54, Sayı:645. ss. 14-16.

Kay, Alexander; “Roots of the New Age”, *Perspectives on the New Age*, James R. Lewis ve J.Gordon Melton (ed.) *New York: State University of New York Press*, 1992, ss.30-47.

Kirman, Mehmet Ali; “Din Sosyolojisi Terimler Sözlüğü”, İstanbul, 2004.

_____;*Yeni Dini Hareketler: Tanım ve Kapsam. Yeni Dini Hareketler: Tarihsel, Teorik ve Pratik Boyutlarıyla*, eds. Süleyman Turan & Faruk Sancar, İstanbul: Açılım Kitap, 2014, ss. 13-26.

Knott, Kim; *Hinduizm'in ABC'si*, çev: Medet Yolal, Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 2000.

KONYALIOĞLU, Erol ve AKSOYLU Cezmi; “Kader, Karma ve Tekrar Doğuş= Predestination, Karma”, *Ruh ve Madde Yayınları*, İstanbul, 1990.

Köse, Ali; *Milenyum Tarikatları: Batı'da Yeni Dini Akımlar*, Timaş Yayınları, Beşinci Baskı, İstanbul, 2017.

Kutluer, İlhan; “Mistisizm”, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, C, 2005. ss. 188-190.

Lennart, Sjoberg ve Anders, Wahlberg; af; “Risk Perception and New Age Beliefs”, *Risk Analysis*, 22/4, 2002, ss. 751–764.

MacLaine, Shirley; *It's All in the Playing*, Toronto: Bantam Books. 1987.

_____; *İçimdeki Yolculuk*, çev. Fatoş Dilber, İstanbul, Akaşa Yayınları. 1995.

_____; *Sevginin Sonsuz Dansı*, çev. Fatoş Dilber, İstanbul, Akaşa Yayınları. 1991.

_____; *Dışarıda Hiçbir Şey Var*, çev: Semra Ayanbaşı, Akaşa Yayınları, İstanbul, 2008.

Müller, Brigitte, Gunther Horst H.; *Reiki Uygulamalı Şifa Teknikleri*, Çev: Gül Oner, Remzi Kitapevi, İstanbul, 2013.

Orenstein, Alan; “Religion and Paranormal Belief, Journal for the Scientific Study of Religion”, 41/2, 2002, ss. 301–311.

Osho; *Meditasyon İlk ve Son Özgürlük*, çev: Nilbert Anar Yılmaz, Omega Yayınları, İstanbul, 2017.

Özçakır, Alis ve Oflu Doğan Fatma; “Homeopatiye Genel Bakış ve Akıldaki Sorular”, *Turkish Family Physician*, Cilt: 4 Sayı:1, 2013. ss. 1-5.

Özkan, Ali Rafet, “Teosofi ve Yeni Çağ Hareketi. Dinler Tarihi Araştırmaları [Dinler Tarihi Araştırmaları Sempozyumu (I: 1996: Ankara)]”, *Ankara: Dinler Tarihi Derneği Yayınları*, 1998, ss. 193-222.

_____; *Yeni Dini Hareketlerin Ortaya Çıkış Sebepleri ve Temel Karakteristikleri, Yeni Hareketler: Tarihsel, Teorik ve Pratik Boyutlarıyla*, eds. Süleyman Turan & Faruk Sancar, İstanbul: Açılım Kitap, 2014, ss. 27-46.

_____; *Kıyamet tarikatları: Yeni Dini Hareketler*, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2006.

Palmer, Richard E. Hermeneutics; *Interpretation Theory in Schleiermacher, Dilthey, Heidegger and Gadamer*, Evanston: Northwestern University Press, 1969.

Pandey, R.C.; *India Studies in Philosophy*, India, 1997.

Perin, Michel; *Şamanizm*, çev: Bülent Arıbaş, İletişim Yayıncılık, İstanbul, 2003.

Radhakrishnan, Sirvapella; *An Idealistic View of Life*, London, 1947.

Richard, Kyle; “The New Age Movement in American Culture, Lanham”, New York, *London: University Press of America*, 1995.

Rossmann, Martin L.; “İmgeleme Nasıl Gerçekleşir?”, *Ruh ve Madde Dergisi*, yıl:54. Sayı: 640, Mayıs 2013. ss. 20-25.

Singh, B. N.; *Dictionary of Indian Philosophy Concepts*, Varanasi, 1988.

Sevgi, Abdullah; *Yeni Dini Akımların Temel Görüşleri ve İslam*, PhD Thesis, Madve Yayınları, Van, 2011.

Spink, Peter, *Spiritual Man in a New Age*, London: Darton, Longman and Todd, 1980.

Tucker, James; “New Age Religion and the Cult of the Self”, *Society*, 1, 2002, ss. 46–51.

Turan, Süleyman ve Sancar Faruk, *Yeni Dini Hareketler, Tarihsel, Teorik ve Pratik Boyutları*, Giriş, İstanbul, Açılım Kitap, 2014, ss.9-11.

Uluç, Özlem; *Yeni Dini Hareketler*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006.

Uysal, Emre; *20. Yüzyıl New Age Akımı Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz*, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adana, 2015.

Vedad, Ell Hacc Hüseyin; *Vahdet- i Vücut*, İstanbul: Ferda Kitabevi, 2009.

Yahya, Harun; *İslam ve Budizm*, İstanbul: Araştırma Yayıncılık, 2006.

Yasa, Metin; “Panenteizmin Tarihsel Ardalanı Üzerine”, *ÖMÜİFD*, 18–19, 2005, ss. 129–146.

Yılmaz, Dilek; “Zodyak: Burçlar Kuşağının Fonksiyonu”, *Ruh ve Madde Dergisi*, Sayı: 643. Ağustos, 2013.

Yitik, Ali İhsan; *Hint Kökenli Dinlerde Karma İnancının Tenasüh İnancıyla İlişkisi*, Ruh ve Madde Yayınları, İstanbul, 1996.

_____; “İslam Dini ve Hint Karma-Tenasüh İnancı”, *TDV-İstanbul Müftülüğü Dergisi*, 16, 2012, ss. 46-51.

Yücel, Dilek; *Reiki'nin Oluşumu, Gelişimi ve Türkiye'deki Yansımaları*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 2007.

Zukav, Gary; *Mutlak Gücün Yolu*, çev. Nedret Şanlı, Akaşa yayını, İstanbul, 2011.

İNTERNET KAYNAKLARI

Overview, www.patheos.com/library/new-age (20 Eylül 2018)

New Age: A Collection of Thought Systems, <https://www.allaboutspirituality.org/new-age.htm> (20 Eylül 2018)

New Age Movement ,New Age or Old Occult? <http://www.rapidnet.com/~jbeard/bdm/Cults/newage.htm> (20 Eylül 2018)

Beginnings, <http://www.patheos.com/library/new-age/origins/beginnings> (20 Eylül 2018)

New Age Spirituality: Part ½, Self-spirituality, New spirituality, Mind-body-spirit, Introduction <http://www.religioustolerance.org/newage.htm>(20 Eylül 2018)

Influences, <http://www.patheos.com/library/new-age/origins/beginnings> (20 Eylül 2018)

New Age, https://tr.wikipedia.org/wiki/New_Age (20 Nisan 2019)

History, Missions and Expansion , <https://www.patheos.com/library/new-age/historical-development/schisms-sects> (15 Nisan 2019)

History, Exploration and Conquest, <https://www.patheos.com/library/new-age/historical-development/exploration-conquest-empire> (17 Nisan 2019)

History, Modern Age, <https://www.patheos.com/library/new-age/historical-development/modern-age> (17 Nisan 2019)

Lily Dunn , What Is the New Age Movement? <https://www.exploregod.com/what-is-the-new-age-movement> (17 Nisan 2019)

Shoko Asahara, https://en.wikipedia.org/wiki/Shoko_Asahara (17 Nisan 2019)

Refleksoloji, <https://tr.wikipedia.org/wiki/Refleksoloji> (21 Nisan 2019)

Akupresör, <https://tr.wikipedia.org/wiki/Akupres%C3%B6r> (21 Nisan 2019)

The New Age Movement, <https://www.cs.uni-potsdam.de/ti/kreitz/Christian/Cults/9.newage.pdf> (26 Nisan 2019)

Ultimate Reality and Divine Beings, <https://www.patheos.com/library/new-age/beliefs/ultimate-reality-and-divine-beings> (26 Nisan 2019)

Beliefs, Suffering and the Problem of Evil, <https://www.patheos.com/library/new-age/beliefs/suffering-and-the-problem-of-evil> (28 Nisan 2019)

<https://www.psikolojik.gen.tr/nevrotik.html> (01 Mayıs 2019)

Beliefs, Afterlife and Salvation, <https://www.patheos.com/library/new-age/beliefs/afterlife-and-salvation> (2 Mayıs 2019)

Rituals and WorshipI, Sacred Time, <https://www.patheos.com/library/new-age/ritual-worship-devotion-symbolism/sacred-time> (2 Mayıs 2019)

Çakralar, <https://reikienerjivekuantummerkezi.com/temel-aura-ve-cakra-bilgileri/cakralar/> (05 Mayıs 2019)

Spirit guide, https://en.wikipedia.org/wiki/Spirit_guide (6 Mayıs 2019)

Usui Reiki, <http://takyonturkiye.com/usui-reiki/> (07 Mayıs 2019)

Yoga, <https://tr.wikipedia.org/wiki/Yoga> (8 Mayıs 2019)

Rituals And Worship, Symbolism, <https://www.patheos.com/library/new-age/ritual-worship-devotion-symbolism/symbolism> (9 Mayıs 2019)

New Age Music, <https://www.allaboutspirituality.org/new-age-music-faq.htm> (10 Mayıs 2019)

Ethics And Community, Community Organization,
<https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/community-organization-and-structure> (10 Mayıs 2019)

Ethics and Community, Principles of Moral Thought and Action,
<https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/principles-of-moral-thought-and-action> (11 Mayıs 2019)

Ethics And Community, Vision for Society, <https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/vision-for-society> (11 Mayıs 2019)

Ethics And Community, Leadership, <https://www.patheos.com/library/new-age/ethics-morality-community/leadershipclergy> (14 Mayıs 2019)

Neoplatonizm, <https://www.felsefe.net/konu/neoplatonizm.73526/> (20 Mayıs 2019)

Vecd, <https://tr.wikipedia.org/wiki/Vecd> (21 Mayıs 2019)

Om nedir?, <http://yogaturkiye.org/169-makale-Om-Nedir.html> (21 Mayıs 2019)

<http://www.musikidergisi.net/?p=823> (21 Mayıs 2019)

Alice Bailey: https://www.yeniakit.com.tr/kimdir/Alice_Bailey (27 Mayıs 2019)

New Age Hareketi (s)

ORIJINALLIK RAPORU

%21

BENZERLIK ENDEKSI

%21

INTERNET
KAYNAKLARI

%

YAYINLAR

%

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1

pt.scribd.com

İnternet Kaynağı

%4

2

acikerisim.deu.edu.tr

İnternet Kaynağı

%2

3

www.sdu.edu.tr

İnternet Kaynağı

%1

4

www.patheos.com

İnternet Kaynağı

%1

5

www.burclar.net

İnternet Kaynağı

%1

6

www.musikidergisi.net

İnternet Kaynağı

%1

7

tez.yok.gov.tr

İnternet Kaynağı

%1

8

tafsirundtawil.files.wordpress.com

İnternet Kaynağı

%1

9

ssdjournal.org

İnternet Kaynağı

<%1

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı, Soyadı : Rumeysa ACAR
Doğum Tarihi ve Yeri : 1993- Bafra
E-Posta : acar26rumeysa@gmail.com

EĞİTİM BİLGİLERİ

Derece	Kurum	Mezuniyet Tarihi
Lisans	Atatürk Ü. Eğitim Fakültesi	2014
Y. Lisans	ERÜ Sos. Bil. Ens. Fel. Ve Din Bil. ABD.	2019

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görev
2015 - 2017	Millî Eğitim Bakanlığı	Öğretmen
2017- 2019 Halen	Özel Kurum	Öğretmen

YABANCI DİL

İngilizce